

***Helsingin Yleiskaava 2002,
Yhteen veto ehdotuksesta annetuista lausunnoista ja
muistutuksista sekä vastaukset kannanottoihin***

*Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston
yleissuunnitteluosaston selvityksiä 2003:2, 17.6.2003*

YLEISSUUNNITTELUOSASTO

Yleiskaavapäällikkö Jussi Vuorinen

Yleiskaavatoimisto:

Toimistopäällikkö Pertti Kare

Douglas Gordon, Pirjo Heinonen, Kaarin Kaunisto, Markku Lahti, Kajsa Lybeck, Mikko Marttila, Jan Olin, Sirkka Sädevirta, Ilmari Tawaststjerna, Satu Tiitola

Teknistaloudellinen toimisto:

Toimistopäällikkö Eija Kivilaakso

Jouni Kilpinen

Tutkimustoimisto:

Toimistopäällikkö Timo Vuolanto

Liikennesuunnitteluosasto/Liikennejärjestelmätoimisto:

Toimistopäällikkö Paavo Vuonokari

Jorma Kaihlanen

Asemakaavaosasto/Ympäristötoimisto:

Toimistopäällikkö Matti Eronen

Jyri Hirsimäki, Kaisu Ilonen, Maria Jaakkola-Kivinen, Maria Karisto, Raisa Kiljunen-Siirola, Liisa Kuokkanen-Suomi, Leena Makkonen, Mervi Nicklén, Eila Saarainen, Riitta Salastie

Kajsa Lybeck, Satu Tiitola (toim.)

*Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston
yleissuunnitteluosaston selvityksiä 2003:2*

Yleissuunnitteluosasto

***Helsingin Yleiskaava 2002,
Yhteenveto ehdotuksesta
annetuista muistutuksista ja
lausunnoista sekä vastaukset
kannanottoihin***

Kslk 17.6.2003

Tekijä(t)	
Yleiskaavatoimisto, Teknistoloudellinen toimisto, Ympäristötoimisto	
Nimeke	
Helsingin yleiskaava 2002, selvitys 17.6.2003 Yhteenveto ehdotuksesta annetuista muistutuksista ja lausunnoista sekä vastaukset kannanottoihin	
Sarjan nimeke	
Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston yleissuunnitteluosaston selvityksiä	
Sarjanumero	Julkaisuaika
2003:2	17.6.2003
Sivuja	Liitteitä
84	2
ISBN	ISSN
	1458-9664
Kieli koko teos	Yhteenveto
FIN	FIN
Tiivistelmä	
<p>Raportti on yhteenveto Yleiskaava 2002 ehdotuksesta saaduista muistutuksista ja lausunnoista. Raporttiin on koottu kaikki yleiskaavaehdotuksen nähtävillä olon aikaiset ja sen jälkeen, 17.6.2003 mennessä saapuneet lausunnot ja muistutukset.</p> <p>Lausunnot ja muistutukset on ryhmitelty aluksi koko kaupungin tasolla aihepiireittäin. Monet kommenteista kohdistuivat selkeästi yksittäisiin alueisiin, ja ne on käsitelty kunkin suurpiirin alla.</p> <p>Raportti sisältää myös vastaukset esitettyihin kannanottoihin. Vastaukset löytyvät aihepiirin, asiakokonaisuuden tai kaupunginosan lopusta, kommentoitavien asioiden luonteesta riippuen. Tämän raportin vastaukset yhdessä korjatun yleiskaavaehdotuksen kanssa muodostavat Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston kannanoton Yleiskaava 2002 -ehdotuksesta saatuihin muistutuksiin ja lausuntoihin.</p> <p>Vastaukset on päivitetty niin, että ne ovat kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöksen 17.6.2003 mukaisia.</p> <p>Kaupunkisuunnitteluvirastoon lähetetyt lausunnot ja muistutukset löytyvät raportin lopusta liitteenä.</p> <p>Raportin ovat toimittaneet Kajsa Lybeck ja Satu Tiitola.</p>	
Asiasanat	
HELSINKI YLEISKAAVA OSALLISTUMINEN	MUISTUTUKSET LAUSUNNOT VASTAUKSET

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO	3
LÄHTÖKOHDAT JA PROSESSI	4
SEUTU JA VÄESTÖNKASVU	6
RAKENNE.....	8
ESITYSTAPA, MERKINNÄT.....	10
ASUMINEN	14
TYÖ JA OSAAMINEN.....	17
PALVELUT.....	18
LIIKENNE.....	19
Yleistä, rakenteelliset ratkaisut.....	19
Henkilöautot	23
Joukkoliikenne	23
Poikittaisliikenne.....	23
Jokeri.....	24
Kehä II.....	24
Keskustatunneli.....	26
Raideliikenne	26
Metro	28
Länsimetro	28
Töölön metro	28
Laajasalon metro.....	29
Pisara.....	30
Viira	31
Kevyt liikenne	31
Tukikohdat ja varikot	32
Vesiliikenne.....	32
Satamat.....	32
YHDYSKUNTATEKNINEN HUOLTO	33
Energiahuolto	33
Vesihuolto	33
Pinta- ja pohjavedet	34
Jätehuolto, pilaantuneet maat, ylijäämämassat.....	35
Melu ja ilmanlaatu	35
Turvallisuus	37
Tukiasemat.....	37
Tuulivoima	37
Kaavatalous	39
KULTTUURIHISTORIA.....	39
VIHERALUEET	41
Viheraluerakenne	41
Helsinki puisto.....	44
Viheralueet ja virkistys	46
Rannat ja merellisyys.....	47
Natura-alueet, luonnonsuojelu	48
VAIKUTUSTEN ARVIOINTI.....	49
VUOROVAIKUTUS.....	49
SUURPIIRIT.....	51
Eteläinen suurpiiri	51
Kantakaupunki	51
Melkki.....	51
Jätkäsaari.....	52
Salmisaari	53
Hietaniemi, Taivalsaari.....	53
Rajasaari	53
Lauttasaari	54
Katajaharjun kansi.....	54
Pyrinnön kenttä	54
Myllykallio	55

Koivusaari	55
Läntinen suurpiiri	56
Malminkartano.....	56
Honkasuo	56
Kannelmäki	57
Haaga.....	57
Kivihaka.....	58
Lassila	58
Hakuninmaa	58
Konala	60
Pitäjänmäki.....	60
Pajamäen Patterimäki	60
Pajamäen länsipuoli	60
Meilahti.....	61
Laakso.....	61
Lehtisaari.....	63
Keskinen suurpiiri	64
Pasila ja Ilmala	64
Käpylä	64
Kumpula.....	65
Arabianranta.....	65
Vallila.....	65
Alppiharju	65
Kallio	65
Pohjoinen suurpiiri.....	66
Tuomarinkylä.....	66
Oulunkylä	66
Maunula	66
Koillinen suurpiiri	67
Viikki.....	67
Pukinmäki.....	67
Malmi.....	68
Tattarisuo, Tattariharju	68
Malmin lentokenttä	69
Suutarila, Tapaninkylä.....	71
Suurmetsä, Jakomäki.....	71
Kaakkoinen suurpiiri.....	72
Herttoniemi.....	72
Kulosaari	72
Kivinokka.....	73
Roihuvuori	73
Vartiosaari	74
Yhteydet Vartiosaareen.....	75
Laajasalo.....	75
Kruunuvuorenranta	76
Santahamina	78
Itäinen suurpiiri	79
Roihupelto	79
Myllypuro.....	79
Etelä-Myllypuron uusi asuinalue	79
Vartiokylä ja Mellunkylä.....	80
Puotila	80
Tankomäki.....	81
Vuosaari.....	81
Meri-Rastila	81
Pohjois-Vuosaari	83
LIITE 1: LAUSUNNOT	1
LIITE 2: MUISTUTUKSET	1

JOHDANTO

Helsingin Yleiskaava 2002 -ehdotus oli maankäyttö- ja rakennusasetuksen 19 §:n mukaisesti julkisesti nähtävillä 4.3. - 30.4.2003. Samanaikaisesti Helsingin kaupunginkanslia pyysi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 20 §:n mukaisesti lausunnot Helsingin Yleiskaava 2002 -ehdotuksesta. Lausunnon valmistelun helpottamiseksi Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto järjesti lausunnonantajille informaatiotilaisuudet Yleiskaava 2002 -ehdotuksesta 12.3.2003 ja 19.3.2003. Sekä lausuntoja että muistutuksia vastaanotettiin kaupunkisuunnittelulautakunnan käsittelyyn 17.6.2003 asti.

Muistutuksia saatiin 233 kpl ja lausuntoja 58 kpl pyydetyistä 73:sta (Liitteet 1 ja 2, lista saaduista lausunnoista ja muistutuksista). Lisäksi Kaupunginkanslialle lähetettiin tiedoksi muutamia muita kannanottoja, jotka on käsitelty samassa yhteydessä. Tässä yhteenvedossa on huomioitu 17.6.2003 mennessä saapuneet muistutukset ja lausunnot. Vastaukset on päivitetty niin, että ne ovat kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöksen 17.6.2003 mukaisia.

Muistutusten ja lausuntojen sisältö vaihteli periaatteellisista ja suuremmista, rakenteellisista kysymyksistä hyvinkin yksityiskohtaiselle tasolle. Yhteenvedoraportin alkupuolelle on koottu mm. yleiskaavan lähtökohtia, seutua ja väestönkasvua, rakennetta, esitystapaa ja merkintöjä käsitteleviä kannanottoja. Omiksi aihepiireiksi on ryhmitelty myös asumista, työtä ja palveluja koskevat kommentit. Runsaasti kannanottoja tuli myös liikenteestä, viheralueista ja virkistyksestä sekä yhdyskuntateknisestä huollosta. Selkeästi tiettyihin alueisiin kohdistuvat kannanotot löytyvät ryhmiteltyinä suurpiirien alle. Ehdotuksesta saatiin sekä positiivista että negatiivista palautetta.

Vastaukset saatuihin muistutuksiin ja lausuntoihin on esitetty tarpeelliseksi katsotulla tavalla kunkin aihepiirin, asiakokonaisuuden tai luvun lopussa.

LÄHTÖKOHDAT JA PROSESSI

L7, L13

Puhtaasti aluevarauksiin pohjautuva yleiskaava on sopiva väline uusille ja uudelleen rakennettaville alueille. Valmiiksi rakennetuille alueille yleiskaavoitusta tulisi kehittää siten, että alueiden käyttötarkoitusten osoittamisen lisäksi työhön liitetään myös toiminnallista suunnittelua ja toimenpiteiden määrittelyä koko ympäristön käytölle.

L5

On tärkeää, että kaavan valmistelussa otetaan huomioon yritysten toimintaedellytykset ja koko seudun tarpeet sekä koko pääkaupunki-seudun väestömäärän kasvu.

L5, L11

Yleiskaavan tavoitteena pitää olla joustavuus ja mahdollisuudet toteuttaa uusia toimintoja, minkä lisäksi sen tulee osaltaan

- turvata kasvu- ja kehitysedellytykset
- ottaa huomioon seudullinen näkökulma
- huolehtia riittävästä rakennusoikeusvarannosta
- antaa joustoa työpaikkarakenteeseen
- turvata kohtuuhintaiset asumismahdollisuudet
- ottaa huomioon liikenteen toimivuus
- turvata kaupan kilpailun ja laajenemisen edellytykset
- panostaa koulutukseen ja osaamiseen
- turvata yritysten toimintaedellytykset
- ottaa huomioon Helsingin talousalueen merkitys maan talouden moottorina

L11

Yleiskaava 2002 ehdotuksessa on otettu huomioon Helsingin elinkeinopolitiikan keskeinen tavoite, jonka mukaan tuotantotoiminnan ja palvelujen edellytyksiä kehitetään rinnakkain monipuolisen yritystoiminnan turvaamiseksi kaupungissa.

L10

Vahvistetussa seutukaavassa ja yleiskaavoissa osoitettuja rakennusmaavaroja muutetaan virkistysalueiksi. Merkittävä osa muutoksista kohdistuu kaupungin maalle, millä on merkitystä kaupungin talouden kannalta. Rakennusmaan lisääminen kaupunkimoottoriteiden päällä luo mahdollisuudet pitkällä tähtäyksellä asuntokerrosalan lisäykselle. Kansirakentaminen ei toistaiseksi ole osoittautunut kustannuksiltaan kannattavaksi.

L12

On myönteistä, että kehityskuvassa korostetaan eri alueiden ominaispiirteitä ja kaupunkikuvan monimuotoisuuden säilyttämisen tärkeyttä.

Periaate rakentaa jo kertaalleen rakennetuille alueille on sinänsä hyvä, mutta edellyttää huolellista rakennettujen alueiden ominaispiirteiden analysointia ja mahdollisten suojelutarpeiden ennakoitua yksityiskohtaisemmassa maankäytön suunnittelussa.

Jatkotyössä tulee tarkastella, onko osoitettavissa sellaisia arvokkaita alueita, joilla tiivistämisperiaatetta ei voida soveltaa, koska alueen omaleimaisuuteen kuuluu olennaisesti väljyys (jotkut 1920-50 -lukujen asuinalueet).

Alueita tulee kehittää niiden omista lähtökohdista käsin.

L13

Esitämme, että yleiskaavan tavoitteeksi todetaan elinvoimainen ja hyvä kaupunkiympäristö, ja että muut tavoitteet asetetaan sille alisteiseksi. Kiinnitämme huomiota siihen, että yli 30% uusista asunnoista sijoittuu melualueille.

L14

Yleiskaavaehdotuksessa ei enää juurikaan ole uutta verrattuna yleiskaavaan 1992. Kaupungin kehitys perustuu kasvuun, joka edellyttäisi selvästi suurempia asuntotuotantomahdollisuuksia.

L15

Keskustan kehittämistä tulisi taloudellisista suhdanteista huolimatta sitkeästi viedä eteenpäin, sillä nämä panostukset ovat keskeisiä kaupungin vetovoimaisuuden kehittämisessä. Innovatiiviseen keskukseen kuuluvat olennaisena osana myös monipuoliset, nykyaikaiset kirjastopalvelut.

L24

Itä-Helsingin imagon nosto ja työpaikkojen sijoittumismahdollisuuksien lisääminen siellä ovat kannatettavia pyrkimyksiä.

Yleiskaavaehdotuksessa on painotettu turvallisuutta armeijan, palo- ja pelastustoimen ja liikenteen osalta, sen sijaan sosiaalisen turvallisuuden käsittely on unohtunut.

L27

Yleiskaava pohjautuu Tietokeskuksen monipuolisiin tilastotietoihin ja tutkimustuloksiin.

L31

Yleiskaava 2002 ehdotus on onnistunut kokonaisuus ja antaa hyvän pohjan kehittää Helsinkiä hallitusti.

L41

Tuemme pyrkimyksiä Helsingin seudun kehittämiseksi Pohjois-Euroopan liiketoiminta- ja logistiikkakeskukseksi.

L47

Pidämme myönteisenä, että kaupungin osaluoteita kehitetään monipuolisesti sekä asumisen, työpaikkojen ja elinkeinojen osalta.

L48

Pidämme tärkeänä ehdotuksen tavoitetta, että kaavoituksen keinoin edistetään maanpuolustukseen liittyvien tavoitteiden toteuttamista.

L25, L53, L64, L69

Ei ole huomautettavaa Helsingin Yleiskaava 2002 ehdotukseen.

L57

Pidämme kannatettavina yleiskaavan seuraavia tavoitteita: Helsinki yhtä aikaa tiivistyy ja pysyy väljänä, pientalo- ja pienkerrostalorakentamista korostetaan aiempaa enemmän, kuten myös suurempien yhtenäisten puistoalueiden säilyttämistä ja luomista. Poikkeavat kasvuennusteet ja rakentamisen vaiheistuksen muuttuminen voivat kuitenkin vaikeuttaa kokonaisuuden toteuttamista.

L57

On pidettävä kiinni aikataulutavoitteesta, että Helsingin yleiskaava hyväksytään vielä vuonna 2003.

Haluamme nostaa esille nopean ja tehokkaan kaavoituksen merkityksen koko Helsingin ja pääkaupunkiseudun yhdyskuntarakenteen kehittymisen edellytyksenä. Kaavoituksen merkitystä vakaille asuntomarkkinoille on viime aikoina korostettu.

L66

Katsomme, että Helsingin yleiskaava perustuu riittäviin selvityksiin ja monipuoliseen asiantuntemukseen.

L66

Katsomme, että yleiskaava edistää monin tavoin valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista. Erityisesti elinympäristön laadun kohdassa tulisi kiinnittää huomiota ihmisten terveydelle aiheutuvien haittojen ja riskien ennaltaehkäisemiseen ja olemassa olevien haittojen poistamiseen (meluntorjunta, pilaantuneiden maiden puhdistaminen).

On selvitettävä vaihtoehtoiset sijaintipaikat lentokentälle ja öljysatamalle, eikä vaihtoehtoja saa sulkea pois niin kauan kuin lentokentän ja öljysataman sijainti on ratkaisematta.

L72

Yleiskaava 2002 ehdotus on pääpiirteissään sekä kaavaprosessiltaan että sisällöltään maankäyttö- ja rakennuslain tavoitteiden ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukainen

L72

Kaavaprosessia on täydennetty selvityksin ja vaikutusarvioinnein. Ne antavat riittävät tiedot arvioitavan kaavan toteuttamisen vaikutuksista.

L72

Pidämme yleiskaavaehdotukseen luonnosvaiheen jälkeen tehtyjä lisäyksiä ja muutoksia taroituksenmukaisina.

M76

Kulttuurin ja taiteen näkökulma tulee ottaa huomioon Helsingin yleiskaavassa. Luovan, taiteellisen toiminnan edistäminen tuo kaupunkiyhteisölle moniarvoista, sosiaalista ja kulttuurista pääomaa, jonka merkitys tulee voimakkaasti kasvamaan.

M81

Pidämme ehdotuksen peruslinjauksia oikeina. Palvelukykyiset joukkoliikenneyhteydet tukevat kaupungin kasvua, aluekeskusten (kuten Malmin) korkeatasoinen palvelutarjonta, elinympäristön laatu sekä väestö- ja asutusrakenteen tasapaino tulee turvata aktiivisilla kehittämis-toimilla.

M81

Kaupungin tulee harkita asuntopolitiikkansa ja asuinalueiden sosiaalisen rakenteen sekoittamisperiaatteesta luopumista (esim. suuria pientaloasuntoja laadukkaaseen ympäristöön Malmin lentokenttäalueelle).

M118

Yleiskaavaehdotuksessa on varattu liian paljon alueita rakentamiseen. Erityisesti työpaikkarakentamiseen varattuja alueita on kaavaehdotuksessa poistettava, koska työpaikkaomavaraisuus on jo yli 100%. Näin mittavat rakennusvaraukset tuhoaisivat Helsingin identiteetin merellisenä ja vihreänä pääkaupunkina.

M150

Yleiskaavan lähtökohtina olevat väestönkasvu ja informaatiotekninen kansainvälisyys eivät juurikaan selvitä kaupunkilaisten arkea v. 2020. Nykyistä rakennuskantaa, kaupunkimiljöötä ja siihen liittyviä arvoja tuodaan esiin liian vähän.

Yhteisvastaus:

Yleiskaavaehdotus ohjaa tarvittavan lisärakentamisen sijoittumisen siten, että asuntotuotanto, toimitilarakentaminen ja siihen liittyvä kokonaisvaltainen yhdyskunnan rakenne pysyy vakaana ja hallittuna. Yleiskaavaehdotus huomioi myös uudet väestöennusteet.

Yleiskaava on yleispiirteinen maankäytön ohjaamisen keino, joka tarkentuu osa-alueiden ja asemakaavojen detaljisuunnittelulla tarpeen mukaan. Yleiskaava 2002:n valmistelun päämääriä, tavoitteita ja strategioita on esitetty kaupunkisuunnittelulautakunnan käsittelemässä yleiskaava 2002:n Maankäytön kehityskuvassa (Ksv:n julkaisu 2001:10, 14.6.2001). Yleiskaavaehdotus noudattaa ja tarkentaa Maankäytön kehityskuvaa.

Helsingin kaupunkirakennetta kehitetään tiivinä tehokkaaseen ja energiataloudelliseen joukkoliikennejärjestelmään tukeutuen. Kaupunkiympäristöä kehitetään käyttäjille turvallisena ja miellyttävänä. Maankäytön ja liikenteen sekä infrastruktuurin ratkaisulla toteutetaan suunnittelun lähtökohtia; terveellisyys, turvallisuus, toimivuus ja viihtyvyys. Rakentamalla uutta, laadukasta urbaania ympäristöä, luodaan uusia miljööarvoja ja parannetaan vanhaa ympäristöä. Kerrostaloalue, asuminen/toimitila merkintä tarkoittaa että alueelle voidaan asumisen lisäksi sijoittaa toimitiloja.

Rakentamisalueet on mitoitettu niin, että asuntotuotanto voi jatkua vuoteen 2020 nykyisen suuruisena.

Meluun ja terveyteen liittyvät asiat tarkennetaan selostukseen.

Malmin lentokenttä tarvitsee vaihtoehtoisen sijaintipaikan. Hajasijoittaminen on myös mahdollista. Yleiskaavakarttaan on merkitty, että kenttä toimii siihen asti liikennealueena, kun korvaava alue tai hajasijoittaminen on selvitetty.

Öljysataman toiminnasta on päätetty Uudenmaanliiton tutkimuksen mukaan.

Kantakaupungin alueella kaupunkirakenne koostuu kerrostaloalueista, joissa toiminnot sekoittuvat ja lomittuvat toisiinsa yleiskaavan tavoitteiden mukaan. Asuminen, työ, liikkuminen, ja puistot antavat leiman kaupunkikuvalle. Alueen työpaikat muodostuvat suurelta osin palvelutyöpaikoista. Etenkin laajoilla, uusilla rakennettavilla alueilla sekoittuminen on tavoitteena. Liikenneväylien kattaminen on tuotu

yleiskaavaan yhtenä ratkaisumallina kaupunkirakenteen eheyttämiseksi ja tiivistämiseksi.

SEUTU JA VÄESTÖNKASVU**L3**

Väestökasvu on arvioitu maltilliseksi, mikä on perusteltua.

L14

Yleiskaava ei näytä tuovan muutosta rakentamismahdollisuuksien vähenemiseen. Jos tuotanto jakaantuisi seudun kuntien nykyisten väkilukujen mukaan, tulisi Helsinkiin sijoittumaan laskennallisesti puolet asuntotuotannosta (6500-7500 asuntoa). Helsinkiin on rakennettu n. 3600-3700 asuntoa vuosittain.

Olisi tarpeen laatia koko seudun yleiskaava. Nykyinen kahteen maakuntaan jakautuva seudullinen suunnittelu ei ole riittävän tehokasta.

L17

Pääkaupunkiseudun kaupunkirakenne ei ole alueellisesti tasapainoinen. Yleiskaava tulisi tehdä kiinteässä yhteistyössä koko Helsingin seudun kuntien kanssa, jotta aluetta voitaisiin kehittää yhtenä kokonaisuutena ja säilyttää Helsingin viheralueet ja vapaat rannat. Sipoon suunnan mahdollisuudet ovat tärkeitä itäisen Helsingin kehittämisen ja toisaalta sen viheralueiden säilymisen kannalta.

L29, M40

Tulisi käsitellä vaihtoehtoisia Helsingin väkiluvun kehityskulkuja. Yleiskaava on laadittu yhden ainoan vision mukaan.

L38

Suurin alueellinen ongelma pääkaupunkiseudun suunnassa on väestön ja työpaikkojen suhteen suuri epätasapaino. Se johtaa pahe-neviin liikenneongelmiin ja on vastoin maakunnan tavoitteita. Yleiskaavassa ei esitetä tähän uusia ratkaisuja. Myönteisenä poikkeuksena on Itä-Helsingin työpaikkaomavaraisuuden parantaminen.

L38

Yleiskaavakartan aluevaraukset sopivat raja-alueella hyvin yhteen Itä-Uudenmaan seutu- ja maakuntakaavojen kanssa, eikä niiden osalta ole huomautettavaa.

L52

Mellunmäen metroa on kehityskuvan visiona esitetty jatkettavan itään. Kehityskuvan mu-

kaan Sipoossa rakentuu uusia, tehokkaita pientaloalueita. Nämä ajatukset eivät kuitenkaan ole, eivätkä voikaan olla nähtävissä yleiskaavaehdotuksessa. Nämä ajatukset eivät ole Sipoon tämänhetkisten tavoitteiden mukaisia.

L54

Keskeisenä asiana koko pääkaupunkiseudun elinympäristön kehittämisessä ja väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä on yhteistyö kuntien välillä. Toivomme yhteistyön kehittämistä mm. yleiskaavoituksen kohdalla.

L56

Pääkaupunkiseudun kuntien tulisi yhdessä ratkaista joukko- ja raideliikenteeseen sekä jätehuoltoon liittyvät kysymykset.

Pääkaupunkiseudun yleiskaavojen laadinta tulisi koordinoita laadullisten, väestöllisten ja rakenteellisten tavoitteiden pohjalta.

L58

Maankäytön kehityskuva tulee päivittää, koska väestönkasvu on ollut vähenevä jo vuonna 2002. Suurten ikäluokkien vaikutus tehostaa väestön vähenemistä.

L63

Yleiskaavaehdotuksen väkilukua, väljyykskasvua, työpaikkojen määrän kasvua ja toimitilaja palvelutilatarvetta koskevat mitoitusluvut vastaavat Uudenmaan liiton suunnittelussaan käyttämiä lukuja.

L66

Yleiskaavan toteuttaminen edellyttää syvenevää yhteistyötä pääkaupunkiseudun kuntien ja valtion välillä. Mittavat hankkeet vaikuttavat ratkaisevalla tavalla yhdyskuntarakenteen toimivuuteen, elinympäristön laatuun sekä seudun väestön ja työpaikkojen määrään. Tästä johtuen vaikutukset ovat jopa valtakunnallisesti merkittäviä.

M16

Kaupungin kasvu ei saa tapahtua sosiaalisen kestävyuden tai ympäristön laadun kustannuksella.

M13

Pääkaupunkiseudun kokonaissuunnitelma puuttuu, mikä aiheuttaa kuntien välillä turhaa kilpailua yrityksistä, työpaikoista, verotuottoja tuovista asukkaista ja palveluista. Liikennesuunnittelu kangertelee.

M103, M136

Kaavoituksessa on pyrittävä yhteistoimintaan naapurikuntien kanssa, ja unohdettava keino-tekoiset kuntarajat.

M125, M178

Pääkaupunkiseudun kuntien tulisi pohtia yhdessä väestönkasvun jakautumista kuntien välillä.

M134

Khs tarkistaneet väestötavoitteen nykyiseen 550 000:een.

M125, M194

Yleiskaavaehdotus perustuu vanhentuneisiin väestönkasvuennusteisiin. Ennusteita tulisi tarkastella uusien lukujen mukaan.

M150

Seudullista yhteistyötä on korostettava. uusia toimintatapoja on ideoitava ja vietävä käyttöön. Kansainvälistyminen edellyttää toimivan kuntaliittymän, Suur-Helsingin, perustamista. Väestönkasvun liikehdintään vaikuttaminen vaatisi seudullista ja sitäkin laajempaa yhteistyötä onnistuakseen.

Hallitsematon, ylisuuri kasvu on taloudellinen uhka ja rasite kaupungille. Kasvutavoite perustuu liiaksi oletettuun informaatioteknologian menestykseen.

M178

On syytä jatkaa seudullisen kaavan kehittämiseen ainakin kuntien rajavyöhykkeen osalta (esim. Vantaan ja Sipoon kehittämisen vaikutukset Puistolaan).

M178

Helsingin kaupungin suunnitelmat tulisi nivota läheisesti Vantaan palvelukeskittymän suunnitelmiin Kehä III:n pohjoispuolella. Koordinointi Vantaan kanssa on tarpeellista vihersormen, teollisuuden, palvelujen ja asutuksen osalta.

M233

Yhteistyö naapurikuntien kanssa pitäisi saada toden teolla alkamaan, etenkin Sipoon mahdollisuudet ovat käyttämättä. Nykyinen pääkaupunkiseudun kaupunkirakenne ei ole alueellisesti tasapainossa. Helsingin kaupunki voisi olla aloitteellinen maakunnallisten liittojen rajan suhteen.

Yhteisvastaus:

Yleiskaavassa on huomioitu PLJ2002, Kuntien yhteinen kehityskuva, Maakuntakaavaluonnos, PKS 2025 ja voimassa olevat seutukaavat.

Yleiskaavassa on huomioitu valtion tilastokeskuksen, Uudenmaan liiton sekä YTV:n väestöennusteet. On varauduttu mahdolliseen Helsingin väestön kasvuun 600 000:en vuonna 2020. Varautuminen perustuu erittäin maltilliseen väestönkasvuun. Väestöennusteet tarkistetaan määräjain.

Helsingin yleiskaava 2002 ehdotuksen tavoitteena on toimintojen sekoittuminen ja lomittuminen. Työpaikka- ja asuntoalueiden sekä palvelujen sijoittaminen edullisesti lomittain ja lähelle toisiaan lyhentävät matkapituuksia. Tämän tyyppinen maankäyttö suosii kevyttä liikennettä ja lisää näiden matkojen osuutta vähentäen autoliikennettä.

Tavoitteena on myös tasapainottaa länsipainotteista kaupunkirakennetta vahvistamalla itäisiä osia sekä fyysisesti että imagolisesti. Seudullinen yhteistyö on jatkuva prosessi.

Kuntien yhteisessä maankäytön kehityskuvassa on esitetty seudullinen näkemys, jonka mukaan metropolialueen eri osat erikoistuvat ja profiloituvat omaleimaisiksi keskuksiksi ja siten täydentävät ja rikastuttavat seudullista kokonaisuutta.

Keskittyminen ja kaupungistuminen liittyvät nykyaikaiseen kaupunkikehitykseen. Kaupunkimaisilla alueilla vuorovaikutus ja kohtaamiset lisääntyvät, minkä seurauksena syntyy mm. innovaatioita. Tämä kehitys ei liity ainoastaan informaatioteknologiaan.

RAKENNE

L9, M150

Kaupunkirakenteen tiivistämisen periaate on hyvä.

L11

Keskustatoiminnoille varattujen alueiden kirjo on laaja ja palveluverkon kannalta eriluonteisia alueita sijoittuu tasaisesti ympäri kaupunkia lukuun ottamatta luoteista osaa kaupunkia. Oulunkylän ja Maunulan määrittelemisen paikalliskeskuksiksi on perusteltua väestönkasvun tuoman palvelutarpeen tyydyttämiseksi. Koillis-Helsingin työpaikka-alueita koskevat laajentamis- ja kehittämissuunnitelmat sekä alueita yhdistävät liikenneratkaisut parantavat yritystoiminnan harjoittamisen edellytyksiä alueella. Pienteollisuusalueiden maankäytön te-

hostaminen sen sijaan voi hankaloittaa ao. toiminnan säilymistä alueella.

Itä-Helsingin alueelle esitetyt toimitilarakentamisen kehittämismahdollisuudet ja uudet liikennejärjestelyt edesauttanevat yritystoiminnan sijoittumista alueelle.

L14

Monipuolinen kaupunkirakenne eri toimintoja sekoittamalla on tavoiteltava lopputulos. kiristynyt ympäristölainsäädäntö ei kuitenkaan suosi sekoittunutta kaupunkirakennetta eri toiminnoista aiheutuvien haittojen vuoksi (liikenne, päästöt, melu, yms.). Esim. Herttoniemen työpaikka-alueen kehittämisessä tulisi asettaa etusijalle nykyisten yritysten toimintaedellytysten turvaaminen. Asuntojen sijoittamista tuotantotoiminnan työpaikkojen sekaan tulisi Herttoniemessä välttää, muuten vaatimukset yritystoiminnalle tiukentuvat.

L15

On positiivista, että yleiskaavaehdotuksen mukainen asuma-alueiden tiivistyminen tehostaa jo olemassa olevien peruspalveluresurssien käyttöä. Mm. Keski- ja Pohjois-Pasilan kehittäminen tuo pääkirjaston lähipiiriin lisää asutusta.

L21

Asumisväljyyttä voidaan kasvattaa, kun yhdyskuntarakenteellisesti hyvin valituilla paikoilla suositaan riittävää rakentamistehokkuutta. Korkea rakentamistehokkuus ja viihtyisyys on mahdollista yhdistää. Sen osoittaa läntinen suurpiiri, joka on muita suurpiirejä tehokkaammin rakennettu, ja silti suosittu.

On syytä katsoa, että varaamalla riittävän laajat puistoalueet rakentamistehokkuus ja alueen viihtyisyys todella toteutuu (esim. Jätkäsaari, Laajasalon öljysatama).

L24

Vanhoiden asuinyhteisöjen lisärakentamisella edistetään olemassa olevaa yhteisöllisyyttä. Kaavoituksella voidaan edistää mahdollisuuksia päivittäisille kohtaamisille, joka edistää sosiaalista turvallisuutta. Liian suurilla tehokkuuksilla voidaan pilata mahdollisuudet ihmisläheisten alueiden syntymiselle (Jätkäsaari).

L29

Kaupunkirakenteen tiiviys parantaa joukko- ja kevyen liikenteen edellytyksiä. Tiivistämisen ongelmana on asuntorakentamisen sijoittuminen vilkkaiden väylien haitta-alueille.

L47

Tiivistämisen periaatteita ei pidä soveltaa kriittömästi. Tämä koskee nimenomaan alueita, joilla väljyys; rakennusten keskinäinen sijoittelu ja massoittelu maastossa luo perustan alueen ominaispiirteille.

L56

Laadukkaan ja harkitun kaupunkirakentamisen tavoite välitty ehdotuksen ratkaisussa.

L56

Lisärakentamisen sijoittamisessa on huolehdittava, ettei ratkaisulla menetetä eräitä merkittäviä Helsingin vahvuuksia, kuten kantakaupungin perinteikäs kaupunkikuva, ainutlaatuiset luonnonrannat ja vetovoimaiset viheryhteydet.

L63

Yleiskaavaehdotuksen mukainen maankäyttö-ratkaisu edistää maakunnallisten maankäyttötavoitteiden toteuttamista. Uudenmaan liitto puoltaa Helsingin Yleiskaava 2002 ehdotuksen hyväksymistä.

L63

Yleiskaavaehdotuksen yhdyskuntarakenne noudattaa pääpiirteissään vahvistettujen seutukaavojen ja valmisteilla olevan maakunta-kaavan periaatteita.

L63

Yleiskaavaehdotuksessa rakennuskelpoisen maan vähyyden ongelma on ratkaistu tehostamalla rakennettujen ja rakennettavien alueiden maankäyttöä sekä osoittamalla uusia rakentamisalueita.

Uusien rakentamisalueiden osoittaminen on tarkoittanut rakennusaluevarausten esittämistä osittain myös vahvistettujen seutukaavojen virkistysalueille kuitenkin siten, että valmisteilla olevan maakunta-kaavan mukaiset seudulliset ja viheryhteystarpeet sekä niiden jatkuvuus on tyydyttävästi turvattu.

L72

Yleiskaavaehdotuksessa kaupunkirakentaminen sijoittuu keskustaan ja kantakaupunkia sekä nykyisiä työpaikka-alueita tukien. Se vahvistaa nykyistä yhdyskuntarakennetta luoden edellytyksen myös joukkoliikenneyhteyksien sekä aluekeskuksiin tukeutuvien kaupan ja palvelujen kehittämiselle. Ehdotus luo hyvät mahdollisuudet myös asukkaiden virkistystarpeen tyydyttämiseen. (viheraluevarauksia 40 % kokonaisuuspinta-alasta + merialueet)

M229

Kaupunkirakenteen tiivistämisen hyödyt liittyvät mm. liikenteellisiin etuihin. Sen sijaan rakentamattomien alueiden vähenemisestä on haittavaikutuksia mm. kaupunkiekologialle ja vesisuhteille.

M125

Liian tiivis rakentaminen ei kuulu suomalaiseen yhteiskuntaan.

M14

Tiivistämisellä on rajansa - viihtyvyys. Lähiöihin halutaan luonnonläheisyyden vuoksi.

M16

TiivistämISRakentamisessa tulee huomioida asukkaiden ja alueiden kannalta tärkeä, historiallisesti kerrostunut, yhtenäinen kaupunkiympäristö.

M69

Mielestämme yleiskaavan kokonaismitoitus vastaa suuremman asukasmäärän kuin esitetyn 600 000 asukkaan tarvetta.

M16

Itä-Helsingin kehittämiseen tulee osoittaa konkreettisia, määriteltäviä tavoitteita ja keinoja myös yleiskaavatasolla.

Kaakkoinen ja itäinen suurpiiri tulisi yleiskaavassa erottaa toisistaan erilaisina, omaleimaisina, eri aikakausina rakennettuina kaupunginosina.

M81

Koillis- ja Itä-Helsingin kehittäminen imagoltaan tasavertaisesti Länsi-Helsinkiin verrattuna on ensisijaisen tärkeää.

M175

Korkeita toimisto- tai huoneistorakennuksia ei tule rakentaa rannan tuntumaan. Eräs Suomen kaupunkiarkkitehtuurin arvostetuimpia ja tunnusmaisimpia piirteitä on ollut matala, rantaviivaa ja puuston korkeutta myötäilevä rakentaminen sekä vapaa rantavyöhyke.

Mi

Metron ylle rakentaminen olisi monesta näkökulmasta katsottuna edullista ja perusteellisemmän pohdinnan ansaitsevaa (mm. hyvät liikenneyhteydet, liityntäliikenteen väheneminen, palvelutarjonta ja asuminen lähekkäin). 1. kerroksen tilat tulisi varata julkiseen käyttöön, jolloin se eristäisi ääntä asuinkerroksiin. 1. kerroksen tiloissa voisi olla myös parkkipaikkoja.

Yhteisvastaus:

Tarkemmassa suunnittelussa voidaan asumisen lisäksi sijoittaa kerrostaloalueelle toimitiloja toimistoille tai häiriötä aiheuttamattomalle teollisuudelle. Asumisen sijoittelussa on otettava huomioon hyvän asumisalueen vaatimukset. Toimitilojen rakentaminen voidaan ohjata alueille siten, että se suojaa asuntoalueita melulta ja toimitilarakentamisen melun vähentäminen huomioiden. Rakentamalla uutta, laadukasta, urbaania ympäristöä alueiden ominaispiirteet säilyttäen, luodaan uusia miljööröitä ja parannetaan olemassa olevaa kaupunkirakennetta.

Kaupunkirakennetta tiivistämällä vahvistetaan jo olemassa olevia rakennettuja alueita ja monipuolistetaan niitä toiminnallisesti varaamalla maankäyttöä uudisrakentamiselle keskitetyille laajoille alueille jotka vapautuvat nykyisestä toiminnasta. Paikalliset arvot ja ajallinen kerrostuneisuus ovat keskeisiä kaupungin kehittämisen lähtökohtia. Väljyys ja vihreys korostuvat vihersormien kautta koko Helsingin alueella. Helsingin merellinen sijainti on laatutekijä ja ympäristöllinen rikkaus kaupungille. Helsingin merellisyys, sisälahtien pääpiirteet ja maisemakokonaisuuksien luonne säilytetään. Kaupungin rakentamisessa historiallista, merellistä perinnettä jatketaan ja kehitetään. Alueiden omaleimaisuus ja viihtyvyys korostuu.

Yleiskaavassa on huomioitu valtion tilastokeskuksen, Uudenmaan liiton sekä YTV:n väestöennusteet. On varauduttu mahdolliseen Helsingin väestön kasvuun 600 000:een vuonna 2020. Varautuminen perustuu erittäin maltilliseen väestönkasvuun.

Yleiskaava on yleispiirteinen suunnitelma joka tarkentuu tarkemman suunnittelun yhteydessä. Omaleimaisuus, historiallinen kerroksellisuus ja laatu ovat keskeisiä lähtökohtia kaupunginosia kehitettäessä. Ominaisluonteen säilymistä painotetaan.

Helsingin horisontaali hahmo on säilynyt ja siitä on muotoutunut yksi laatutekijä. Korkeaa rakentamista on vältetty. Tiivistämisen yhtenä keinona voi tulla kysymykseen lisäkerrosten rakentaminen.

Yleiskaava 2002:n valmistelussa on käytetty laskennallisena keskiväljyytenä 50 kem/hlö (n. 40 huoneistom²/hlö). Keskiväljyydessä on mukana asumisen tarvitsemat aputilat kuten esim. varastotilat. Tämä on yleiskaavan tavoite.

ESITYSTAPA, MERKINNÄT

L1

Yleiskaavaehdotuksen kartta on ylimalkainen ja vaikealukuinen. Kartasta on vaikea saada selville ehdotettujen rakentamisten tarkkaa paikkaa. Tämä on epäkohta, jos yleiskaava myöhemmin sitoo tarkempaa asemakaavoitusta.

L5

Pidämme keskustatoimintojen alueiden merkitsemistä muuten hyvänä, mutta se aiheuttaa ongelmia vähittäiskaupan suuryksiköiden sijoittumiselle MRL:n 58§:n vuoksi.

Tulee harkita koko kantakaupungin merkitsemistä keskustatoimintojen alueeksi.

Tällä hetkellä keskustatoimintojen alue -merkintä puuttuu yleiskaavaehdotuksesta sellaisista kohteista, joissa on jo nyt suunnitteilla vanhan ostoskeskuksen laajennus. Katsomme, että yleiskaavan tulee mahdollistaa, ei rajoittaa yritystoiminnan kehittymistä.

Kaavamerkintä "kävelykeskusta" on merkitykseltään epämääräinen ja aiheuttaa tulkintavaikeuksia. Ehdotamme, että kaavamerkintä poistetaan ja asiaa koskeva teksti lisätään selostusosaan.

L5, L11

Olemassa olevat kaupan suuryksiköt tulisi merkitä yleiskaavakarttaan. Kaavamääräyksiin tulisi lisätä seuraavat tekstit:

- vanhoja ostoskeskuksia saneerattaessa tiloja yhdistelemällä tai olemassa olevia laajennettaessa sallitaan ympärillä olevia asuntoalueita palvelevien kaupan suuryksiköiden perustaminen yksityiskohtaisemmassa maankäytön suunnittelussa osoitetuille alueille

- tulevana vuosina syntyvien uusien asuntoalueiden yhteyteen rakennettavien vähittäiskaupan suuryksiköiden perustaminen sallitaan yksityiskohtaisemmassa maankäytön suunnittelussa osoitetuille alueille.

L11

Itä-Helsingin kehittämiseksi korkeaan osaamiseen perustuvan opetuksen, tutkimuksen ja yritystoiminnan alueena tulisi alueelle sijoittaa "hallinnon ja julkisten palvelujen alue" -varaus.

L11

Yleiskaavassa tulisi selvemmin korostaa merkittäviä toimistovaltaisia työpaikkakeskittyviä. Kerrostalovaltaisilla alueilla sijaitsevat työpaikka-alueet eivät yleiskaavassa näin merkittyinä erotu. Tarkasteltaessa asumista jako on toimiva, mutta vaikeuttaa yritystoiminnalle varattujen alueiden yksiselitteistä hahmottamista.

L12

"Aluetta kehitetään siten, että alueen arvot ja ominaisuudet säilyvät". Määräyksen muotoilu ja ohjausvaikutus lienee riittävä.

L14

Viheralueet on esitetty hyvin tarkasti ja pieni-piirteisesti (esim. Mellunmäen Y-tontti nro 47214). Alueiden tonttikohmainen suunnittelu olisi syytä jättää asemakaavatasolle, ja esittää yleiskaavassa vain periaatteet.

L17

Yleiskaavakartan esitystapa on erittäin vaikeaselkoinen. Selkeän pohjakartan puuttuminen estää muutosalueiden havainnollisen esiintuomisen. Yleiskaava 1992:ssa esitystapa oli selkeä, sitä ei ole syytä muuttaa.

L17

Keski-Pasilan suunnittelun alueen rajausta on harhaanjohtavan väljästi merkitty. Raja kulkee Keskuspuiston alueella ja menee keskeltä Käpylän liikuntapuistoa.

L17

Tukikohdille ja varikoille tulisi osoittaa selkeästi uudet paikat, mikäli niille osoitetaan uutta maankäyttöä. Esim. Rajasaaren eteläkärkeen on merkitty tukikohta-alue voimassa olevassa asemakaavassa (korvaava paikka Taivalsaaresta poistuvalla tukikohdalla), joka nyt yleiskaavaehdotuksessa on varattu hallinnon ja julkisten palvelujen alueeksi. Ei voi jättää vaille merkintää kaupungin yleisten alueiden huoltoon ja ylläpitoon liittyviä alueita.

Esitämme yhden suuren rantatukikohdan kaavoittamista, jotta liikuntavirasto voisi keskittää ulkoilusaarten huollon, venesatamatoiminnat sekä kalastuksen valvonnan, jotka nykyisin toimivat kolmesta tukikohdasta (Koivusaari, Rajasaari ja Puotila).

L20

Esitämme lisättäväksi yleiskaavaehdotuksen selostusosaan väestönsuojatilannekarttaa sekä turvallisuuteen liittyviä tekstejä kohtaan 11.11 (ks. Yhdyskuntatekninen huolto, turvallisuus).

L22

Pääkartassa olevat toiminnalliset kaupunkipuistot ovat liitekartassa kaupunginosapuistoja. Kannatamme kaupunginosapuisto -nimikettä. Se heijastelee Pohjoismaissa tunnettua nimikettä "stadsdelpark" ja on sävyllään tarkoituksenmukainen.

Rakentamisalueiden sisäisten puistoalueiden tulisi noudattaa kaavaselostuksen ja pääkartan merkkien selityksen periaatteita. Nyt esitys vaikuttaa epätasaiselta. Myös rakentamisalueiden sisäisten puistojen esittäminen pääkartassa on viesti jatkosuunnittelussa.

L26

Yleiskaavakarttaan ei ole merkitty Suursuon, Herttoniemen ja Myllypuron sairaaloita.

Yleiskaavaehdotuksessa esitetty "kuten Myllypuroon suunniteltava aluesairaala keskustatoimintojen alueelle" tulee muuttaa muotoon "kuten Myllypuroon suunniteltava itäinen yhteispäivystyksikkö ja terveysasema voi sijoitua keskustatoimintojen alueelle".

L29, M148

Yleiskaavakartasta ei ole mahdollista nähdä muutoksia nykytilanteeseen.

L29

Yleiskaavaehdotuksessa tulisi konkreettisemmin voida osoittaa kohteet, joihin voitaisiin jatkossa sijoittaa pilaantuneita maita ja muita vaikeasti sijoitettavia massoja (ylijämmämaat, tuhkak, kehittyvän jätehuollon tarpeet).

L30

Selvitysaluumerkintä tulee poistaa Koivusaaresta, Kivinokasta ja Vartiosaaresta. Alueet on säästettävä rakentamiselta ja niitä on kehitettävä virkistysalueina.

L37

Vaikka Helsinki-Vantaan lentoasema ei sijaitsekaan varsinaisella kaava-alueella, tulisi yleiskaavassa esittää lentoaseman sijainti ja liittyminen kaava-alueen liikenneverkkoon. Lentomelualue puuttuu edelleen kaavasta.

L42

Yleiskaavakartta on kokonaisuudessaan hyvin yleispiirteinen verrattuna esim. ympäristöministeriön kaavamerkintäohjeen mahdollisuuksiin. Merkinnät herättävät monia kysymyksiä ja antavat useita tulkintamahdollisuuksia.

L44

Olemassa olevat laivaväylät ja Vuosaaren satamaan suunniteltu uusi laivaväylä tulisi merkitä yleiskaavaan. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan alueidenkäytössä on turvattava merkittävien satamien kehittämismahdollisuudet ja vesiväylien jatkuvuus. Helsingin osalta todetaan, että alueidenkäytössä tulee varautua Vuosaaren satamaan. Nykyinen maankäyttö- ja rakennuslaki koskee

lisäksi myös vesialueita ja laivaväylillä on merkitystä lähialueiden maankäyttöön.

L46

Melkki tulee merkitä yleiskaavassa sotilasalueeksi. Nyt ehdotettu EA tulee olla suluisa, ja tulla voimaan, mikäli vuokratyö alueella lakkaa.

L47

Valtakunnallisesti merkittävien kulttuurihistoriallisten ympäristöjen ja kiinteiden muinaisjäännösten karttojen (Selostus, s. 168 ja 169) yleispiirteistä johtuen kohteiden tarkkaa sijaintia ja aluevarauksien rajoja tulee pitää ohjeellisina. Luettelo kohteista puuttuu myös. Suomenlinna tulee merkitä kartalla "Unescon maailmanperintökohde", ei Helsingin.

Yleiskaavaehdotuksesta puuttuu edelleenkin Suomenlinnan maailmanperintökohteen suojavyöhyke. Esitämme, että suojavyöhyke tekstiperusteluineen ja karttaliitteineen lisätään kaavaselostukseen.

Santahamina ja Malmin lentoasema ovat valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja ympäristöjä, joita koskevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, ja jotka tulee sen mukaisesti merkitä kaavakarttaan.

Pidämme tärkeänä, että museoviranomaiset ovat mukana selvitysalueiden suunnittelussa. Erityisesti Vartiosaaren kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot on huomioitava suunnittelun lähtökohdissa.

L56

Selvitysalueiden maankäytön muutoksiin liittyviä vaikeitakin kysymyksiä tulisi ohjata yleiskaavatasolla.

L57

Selvitysalueiden osalta lopulliset ratkaisut olisi pyrittävä tekemään lähitulevaisuudessa. Selvitysalueista Kivinokka soveltuu mielestämme nykyistä kaupunkirakennetta ajatellen parhaiten asuntorakentamiseen.

L30

Viheralueiden kaavamerkintöjä ja -määräyksiä tulisi tarkentaa. Kaavamerkinnöillä olisi selvemmin erotettava rakentamattomat viheraluekokonaisuudet (V), rakennetut puistoalueet (VP), urheilu- ja virkistyspalvelujen alueet (VU), suojavihervyöhykkeet (EV), viheryhteystarpeet (viher) ja luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet (luo).

Vastaus:

Yleiskaavan pääkartassa on osoitettu viheralueiden kaupunkirakenteellinen merkitys.

Tarkempi sisällöllinen jaottelu on esitetty yleiskaavan liitekartoissa.

L30

Ehdotuksesta puuttuu merkintä Helsingin kaupungin alueen maakunnallisesti tai paikallisesti merkittävistä viheryhteystarpeista.

Vastaus:

Helsingin vihersormet ovat osa seudullista virkistysalueverkostoa. Selostukseen ei ole laadittu omaa liitekarttaa maakunnallisesti ja paikallisesti merkittävistä viheryhteyksistä. Tärkeimmät yhteydet sisältyvät yleiskaavan viheraluerakennekarttaan. Ne on perinteisestä tavasta poiketen esitetty osana viheraluerakennetta eikä viherreitteinä. Kartassa näkyvät myös naapurikuntiin jatkuvat viheryhteydet.

L30, M40

"Kaupunkipuisto" ja "virkistysalue" -merkintöjen kaavamääräyksistä tulisi poistaa lause "alueella saa rakentaa tarpeellisia yhdyskuntateknisen huollon tiloja ja liikenneväyliä", sillä se sallii monenlaista viheralueen rakentamista.

Vastaus:

Kaupungin toimivuuden turvaamiseksi määräys on tarpeen.

L30

Helsingipuiston kaavamääräykseen olisi lisättävä, että aluetta kehitetään kansallisen kaupunkipuiston periaattein.

Vastaus:

Helsingipuisto täyttää kansallisen kaupunkipuiston kriteerit ja sitä kehitetään kaavoituksen keinoin.

L28

Sähkönsiirron avojohdot varaavat maankäytöllisesti esim. pääkatuja vastaavan tilan ja rajoittavat rakentamista, joten ne olisi syytä merkitä samalla painoarvolla yleiskaavakarttaan. Sama koskee sähköasemia (vrt. teiden risteysalueet).

L39

Pyydämme, että luonnosvaiheessa antamamme kommentit huomioidaan yleiskaavatyössä erityisesti Kannelmäen, Haagan, ja Malminkartanon alueiden osalta. Lisäksi pyydämme, että Vuorannan alue varataan asumis- ja palvelukäyttöön.

L51

Esittämämme aluerajaustarkistukset Kumpulan ja Viikin kampusalueille sekä Sörnäisten vankilan säilyminen pitkäaikaisesti nykyisessä käytössään tulisi ottaa huomioon yleiskaavassa ja sen maankäyttökartassa.

L63

Yleiskaavaehdotuksessa esitetyt merkinnät poikkeavat jossain määrin maakuntakaavan merkinnöistä kaupungin omien yksityiskohtaisempien inventointien perusteella.

L66

Loma-asumista koskevan merkinnän yhteydessä (RA) on mainittu, että loma-asuminen järjestetään Helsingin saariston ja merialueen osayleiskaavan mukaisesti. Maininta osayleiskaavan noudattamisesta ei muuta osayleiskaavaa oikeusvaikutteiseksi, vaan ilman asemakaavaa tapahtuva uudisrakentaminen ranta-alueilla edellyttää edelleen poikkeamispäätöstä.

L66

Kaavaselostukseen tulisi liittää kartta laajojen maankäyttömuutosten kohteina olevista alueista, joista on tarpeen laatia osayleiskaavoja. Selvitysalueiden suunnittelua on jatkossa syytä tarkastella riittävän laajoina kokonaisuuksina, esim. Koivusaaren kehitystä tulisi tarkastella suhteessa Lauttasaaren maankäyttöön ja ympäristön vesialueiden tilaan.

M76

Yleiskaavassa tulee tunnuskirjaimilla (esim. TAO) merkitä alueet, jotka varataan taide- ja kulttuuritoimialan yrityksille. Näillä alueilla tulisi varata 30%:n mahdollisuus studioasumiseen työhuoneen yhteydessä.

M148

Aineistosta ei selviä, millä alueella yleiskaava ei ole voimassa, syystä että alueella on vahvistettu asemakaava.

M196

Uusi rakentaminen ei kartoissa erottunut nykyisestä. On vaikea arvioida, mihin muutoksia on suunniteltu.

M233

Pääkartan esitystapa on vaikeaselkoinen. Muutosalueet pitää näyttää selkeästi, muuten suunnitelman arviointi ei onnistu eikä kansalaisten mahdollisuus vaikuttaa suunnitelmiin toteudu lain tarkoittamalla tavalla.

M40

Yleiskaavakartasta ei käy ilmi, mitkä ovat uusia rakennuskohteita ja millä alueilla käyttötarkoitus on muuttunut.

M196

Asumista koskevat määräykset eivät anna riittävää osviittaa suunnittelulle eivätkä tietoa alueen tulevasta käytöstä.

M40

Nykyiset kaavamerkinnät eivät ohjaa riittävän selkeästi viheralueiden käyttötarkoitusta.

M181

Viheraluemerkinnöissä olisi hyvä täsmentää, mitkä toimenpiteet viheralueilla ovat sallittuja tai luvanvaraisia virkistys- ja luonnonarvojen säilyttämiseksi.

Vastaus:

Yleiskaavamääräykset ovat käyttötarkoitustaan yleispiirteisiä. Liitekartoissa asioita käsitellään tarkemmin, mutta yksityiskohtaisen kaavoituksen yhteydessä varsinaisesti vasta tarkentuu, mitkä asiat ovat sallittuja tai luvanvaraisia mm. virkistys- ja luontoarvojen säilyttämiseksi.

M182

Tuulivoimaa koskeva merkintä tulisi muuttaa muotoon "raja, jonka eteläpuoliselle vesialueelle voidaan asemakaavoittaa tuulipuistoille sijoittamispaikkoja".

M96

Yleiskaavakartan mittakaava 1:40 000 on pieni. Se tulisi esittää tarkemmin.

M20

Halkullanniemeä ei tule merkitä kokonaan suojele- tai virkistysalueeksi, vaan voimassa oleva rakennuskanta (tilat Notsund Rno 5:56 ja Norholmen Rno 5:8) otetaan huomioon kaavamääräyksissä merkitsemällä alue pientalovaltaiseksi asuinalueeksi.

Vastaus:

Uutelan alue on merkitty yleiskaavassa virkistysalueeksi. Hallkullanniemessä sijaitseva rakennuskanta on kulttuurihistoriallisesti merkittävä, ja sen käyttötarkoitusta tarkennetaan parhaillaan laadittavassa asemakaavassa.

M151

Kallahdenniemen tila Gullvifvanin (Y-tunnus 9205888-2) kohdalla virkistysaluemerkintä tulee korvata merkinnällä pientalovaltainen alue,

asuminen yhdenmukaisesti niemen muiden tilojen kanssa.

Vastaus:

Kallahdenniemen kiinteistön käyttötarkoitusta tarkennetaan parhaillaan laadittavassa asemakaavassa.

M186

Vuosaaren satamatoimintoihin osoitettu alue, lukuun ottamatta vettä ja saaria, sekä sen itäpuolinen työpaikka-alue tulisi merkitä kerrostalovaltaiseksi asuntoalueeksi. Sinne saadaan mahtumaan paljon asuntoja. Alueelle on helpposti järjestettävissä erinomaiset joukkoliikenne yhteydet.

Sompasaareen osoitettu asunto- ja toimistoalue tulisi merkitä nykyisen maankäytön mukaisesti satama-alueeksi. Sompasaareen ei saada läheskään yhtä paljon ja hyviä asuntoja kuin Vuosaareen, alue on liikenteen häiriöille altis ja on syytä epäillä sen maaperä saastuneeksi. Sataman lisäkapasiteettia voidaan sijoittaa Pikkalaan.

ASUMINEN

L3

Monipuolisella asuntotarjonnalla on mahdollista tasapainottaa asukasrakennetta seudullisesti.

Asumisväljyyden tavoite on korkea ottaen huomioon nykyinen väljyys, 1990-luvun hidas väljyyskasvu ja asuntojen hintataso.

L4

Tulee huomioida, ettei terveydensuojelullisesti herkkien kohteiden maankäyttövarauksia sijoiteta tieliikenne- ja teollisuusperäisten ilman saasteiden voimakkaimmille vaikutusalueille.

L8

Yleiskaavan valmistelussa koostettu materiaali on laaja ja perusteellinen. Asuntotuotantoon ei kuitenkaan ole osoitettu kovinkaan paljon uusia alueita verrattuna edelliseen yleiskaavaan. Kaupungin visiot edellyttävät kuitenkin monipuolista asuntotarjontaa. Menestyvien yritysten ja osajien houkuttelemiseksi tarvitaan korkeatasoiset puitteet asumiseen ja elämiseen. Tarvitaan myös pieniä asuntoja.

Seuraavalla asunto-ohjelmakaudella (2004-2008) saadaan rakentamiseen selvästi vähemmän tonttimaata kuin aiemmin.

L8

Yleiskaavaan sisältyvät rakentamismahdollisuudet riittävät juuri ja juuri ohjelmoituun asuntotuotantoon, jossa kokonaistuotantotavoitteena on 3500 asuntoa vuodessa.

Asumisväljyyden tavoite on myös asetettu seostuksen mukaan kohtuulliseksi. Laskennallisena keskiväljyytenä on käytetty 50kem² (sisältäen aputilat).

L5

Yleiskaavaehdotuksen aluevaraukset ovat varsin vähäisiä asuntorakentamistarpeeseen nähden.

L5, L11

Asuntotuotannossa on panostettava määrän lisäksi monipuoliseen, korkeatasoiseen ja eri asumisvaihtoehtoja tarjoavaan tuotantoon siten, ettei asuntokannan yksipuolisuus muodostuisi esteeksi yritysten lisätyövoiman rekrytoinnissa.

L11

Kaupunkipientalot lisäävät asumismuotojen valinnanmahdollisuuksia, mutta ne eivät korkealla tonttitehokkuudella rakennettuina vastaa perinteisen pientalon haluavien asukkaiden tarpeisiin. Osa uusista pientaloalueista tulisi asemakaavoituksessa varata väljemmin rakennettavia pientaloalueita varten.

L10

Merkittävä osa yleiskaavaehdotuksen asuntorakentamispotentiaalista on alueilla, joiden käyttöönotto ja kehittäminen asuntoalueina parantaa alueiden laatua ja kohottaa niiden statusta.

L14

Helsingissä on liian vähän tarjolla pientaloasuntoja ja suuria kerrostaloasuntoja erityisesti lapsiperheille.

L21

Pientaloalueiden täydennysrakentaminen tulee toteuttaa säilyttäen alueiden ominaispiirteet.

Uusien matala-tiivis -alueiden rakentaminen tarvitsee selvityksiä siitä, mitkä ovat laadukkaiden uusien asuinalueiden ominaisuudet ja millaisia alueita halutaan.

Muilla uusilla rakentamisalueilla tulee harkita nykyistä korkeampienkin asuintalojen rakentamista.

L24

Täydennysrakentamisessa asukkaiden toivoma virkistysalueiden säilyttäminen saattaa edellyttää maapinta-alaa säästävää kerrostalorakentamista pientalojen sijaan.

Asumisväljyys toteutunee tiukempana kuin yleiskaavaehdotuksen tavoite n. 40hum2. Edullisten pienten perheasuntojen rakentaminen on sosiaalitoimen näkökulmasta toivottavampaa kuin asumisväljyyden keinotekoinen kasvattaminen. Yleiskaavan vaikutus asuinalueiden sosiaaliseen rakenteeseen on välillistä.

L29

Asumista ja herkkiä toimintoja ei tule sijoittaa alueille, joilla valtioneuvoston ilmanlaatua koskevat ohjeavot ovat toistuvasti vaarassa ylittyä. Melun osalta tavoitteena tulee olla, etteivät meluohjeavot ylity.

Asuinrakennukset eivät sovellu suojaksi liikenteen haittoja vastaan. Melusuojarakenteiden tarvetta uusilla alueilla tulisi välttää. Resursseja tulisi kohdentaa jo nykyisin meluhaitoista kärsiville asuinalueille, joilla meluhaitat kasvavat liikenteen lisääntyessä entisestään.

L29

Kunnostetut ja hoidetut viher- ja virkistysalueet kuuluvat keskeisesti asuinympäristön laatuun.

L35

On tärkeää tarjota mahdollisuudet paitsi laadukkaalle rakentamiselle ja laadukkaalle asumiselle, myös esim. puistoista ja yleensä virkistyskäyttöön tarkoitetuista alueista nauttimiselle.

L35

Jätkäsaaren satama-alueen ja Laajasalon öljysatama-alueen muuttaminen asuntovaltaisiksi alueiksi on erittäin tärkeää.

L38

Yleiskaavassa on jäänyt liian vähälle huomille asuntotuotannon talotyyppijakautuma. Yleiskaavassa pitäydytään liikaa vain Sipoon tarjoamissa mahdollisuuksissa, jotka ovat kunnan koko huomioon ottaen rajallisia.

L54

Kasvavan vanhusväestön tarpeet elinympäristölleen eivät tule esiin yleiskaavatyössä. Tulisi tarkastella yleiskaavaratkaisujen merkitystä esteettömälle ympäristölle.

L54

Työpaikkatarjonnan lievä ylitarjonta pitää hinnat kohtuullisina. Eikö sama päde asumiseen?

L56

Pientaloalueiden ja joidenkin kerrostaloalueiden lisääminen ehdotuksessa esitetyllä tavalla

edistää alueiden kaupunkirakenteellista ja sosiaalista monipuolistumista.

L58

Vertailu eurooppalaisiin talousalueiltaan samansuuruisiin kaupunkeihin osoittaa, että asumisväljyys saavutetaan parhaiten pientalovaltaisella kaupunkisuunnittelulla.

Pidämme hyvänä sitä, että uusia pientaloasumisen muotoja ja talotyyppisiä kehitetään. On pidettävä kuitenkin huoli siitä, että vanhoja alueita ei tiivistetä liikaa.

Selostuksessa viitataan mahdollisuuksiin nostaa pientaloalueiden tehokkuuslukuja 0,2:sta 0,3-0,4:ään. Monilla pitkälle toteutuneilla pientalovaltaisilla alueilla alueiden omaleimaisuuden säilyttäminen on täysin mahdotonta, jos tehokkuutta nostetaan esitetyllä tavalla.

Yleiskaavaehdotuksen mukaan kaupunkipientaloalueet ovat vastaus pientalotarpeeseen. Kaupunkipientaloalueet vastaavat kuitenkin tonttitehokkuudeltaan kerrostaloalueita. Kaupunkipientalo ei siis ole pientalo, ei varsinkaan omakotitalo.

L67

Merkittävin muutos, Helsingin väestörakenteen vanheneminen, lisää pendelöintiä (työkäinen väestö kulkee kuntarajojen takaa).

Haasteeseen vastaaminen edellyttää asuntonttien kaavoituksen ja saatavuuden oleellista lisäämistä.

L73

Ehdotuksen ja kehityskuvan lähtökohdat ja tavoitteet korostavat osuvasti koko metropolialueen kehitystä ja kilpailukykyä sekä kasvavan kaupunkiseudun toimivuuden ja viihtyisyyden merkitystä. Näihin pyrkimyksiin nähden on ristiriitaista, että yleiskaavalle asetettuja mitoitus-tavoitteita (600 000 as. ja yli 7 milj. kem2) ei ole voitu saavuttaa.

Aluerakentamisvaraukset ovat varsin vähäisiä tarpeeseen nähden, varsinkin kun Helsingin oman väestöennusteen nopean kasvun vaihtoehto sekä YTV:n ja Uudenmaan liiton yhteinen ennuste päättyvät n. 620 000:een asukkaaseen v. 2025. Näiden ennusteiden toteutuminen edellyttäisi n. 7,8 milj. kem2 (ehdotuksessa nyt vain hieman yli 6 milj. kem2 ilman selvitysalueita).

Olisi tutkittava yleiskaavan asuntoaluevaraus-ten lisäämistä mm. toimitilojen rakentamiseen varatuilla alueilla. PKS 2025 -työn arvioiden mukaan toimitilojen kaavavarannot Helsingissä ovat n. kaksinkertaiset rakentamistarpeisiin nähden.

M13

Jo rakennettuja pientaloalueita ei saisi pilata liialla tiivistämisellä, esim. nostamalla rakennustehokkuutta 0,2:sta jopa 0,5:een.

M14

Pientaloalueiden määrää tulisi lisätä, eikä korkeiden kerrostalojen.

M16

Asuinalueet tarvitsevat oman identiteettinsä muodostumiseksi selvät rajat ja lähivirkistysalueet, jotka metsävyöhykkeellä luontevasti saadaan aikaan (Roihupelto).

M29

Kaavaehdotus yksipuolistaa kaupunkikuvaa: pääpaino on asuntorakentamisella.

M150

Asuminen tulisi ratkaista Helsingin metropoli-alueen kokonaisuudessa.

M196

Asuminen on ratkaistava pääkaupunkiseudun kokonaisuudessa. Asumisväljyys 40 m²:een - miten saadaan toteutettua/mistä otettu?

Yhteisvastaus:

Julkisen kaupunkitilan laatu, monipuolisuus ja viihtyisyys ovat suunnittelun lähtökohtia. Asumistasoa parannetaan asumisväljyyttä nostamalla, isompien perheasuntojen tuotantoa lisäämällä ja hyvillä palveluilla. Tehokkaalla kerrostalotuotannolla tiivistetään rakennetta keskusta-alueilla sekä alue- että paikalliskeskussissa. Uudentyyppiset, tehokkaat kaupunkipientalot ovat vastaus pientalotarpeeseen.

Yleiskaavaehdotuksessa asumismuotojen valintamahdollisuuksia lisätään. Muuttuvien työmarkkinoiden tarpeisiin tarjotaan monipuolisia asuntoja huomioiden myös etätyömahdollisuus ja uutta kokeileva rakentaminen.

Kaupunkirakentamisen painopiste siirtyy pitkäksi aikaa kantakaupunkiin, koska kantakaupunkia kehitetään uusilla, mittavilla asunto- ja työpaikkakaupunginosilla. Kantakaupunki laajentuu satamatoiminnalta poistuville merenranta-alueille. Uusia, suurempia rakentamisalueita ovat raideliikenteeseen tukeutuvat alueet mm. Pasila, Laajasalossa ja Vuosaaressa. Muita laajempia kehittämisalueita ovat Hakuninmaa ja Malmin lentokenttäalue. Pitkällä tähtäimellä Santahamina on mahdollisuus, mikäli se vapautuu puolustusvoimain käytöstä. Mellunmäen metron jatkaminen itään avaa uusia asuntovaihtoehtoja.

Yleiskaava 2002:n valmistelussa on käytetty laskennallisena keskiväljyytenä 50 kem/hlö (n. 40 huoneistom²/hlö). Keskiväljyydessä on mukana asumisen tarvitsemat aputilat kuten esim. varastotilat.

Asumisväljyys ei ole yleiskaavalla välittömästi säädettävä asia. Yleiskaavan asuntovarauksilla mahdollistetaan asumistason parantamiseen tähtäävä rakentaminen.

Meluun ja terveyteen liittyvät asiat tarkennetaan selostukseen.

Kaupunkirakenteen tiivistyessä ja kasvavan väestömäärän tuoman lisääntyvän liikenteen seurauksena Helsinki muuttuu urbaanimmaksi. Helsingin kaupunkirakennetta kehitetään tiivinä tehokkaaseen ja energiataloudelliseen joukkoliikennejärjestelmään tukeutuen. Liikennejärjestelmää ja -ympäristöä kehitetään käyttäjille turvallisena ja miellyttävänä. Maankäytön ja liikenteen sekä infrastruktuurin ratkaisuille toteutetaan suunnittelun lähtökohtia; terveellisyys, turvallisuus, toimivuus ja viihtyvyys. Rakentamalla uutta, laadukasta urbaania ympäristöä, luodaan uusia miljööarvoja ja parannetaan myös vanhaa ympäristöä. Kerrostaloalue, asuminen/toimitila merkintä tarkoittaa että alueelle voidaan asumisen lisäksi sijoittaa toimitiloja toimistoille tai häiriötä aiheuttamattomalle teollisuudelle.

Kantakaupungin alueella kaupunkirakenne koostuu kerrostaloalueista, joissa toiminnot sekoittuvat ja lomittuvat toisiinsa yleiskaavan tavoitteiden mukaan. Asuminen, työ, liikkuminen, ja puistot antavat leiman kaupunkikuvalle. Alueen työpaikat muodostuvat suurelta osin palvelutyöpaikoista. Etenkin laajoilla, uusilla rakennettavilla alueilla sekoittuminen on välttämätöntä. Julkisen palvelun työpaikkamäärä kasvaa. Toimintojen sekoittuminen voi koskea vain osaa työpaikoista. Jatkossakin tulee olemaan erillisiä teollisuudelle ja työpaikoille varattuja alueita. Tavoitteena on edellytysten luominen uusien työpaikkojen syntymiselle. Seudullisen tasapainon kehittämiseksi tämä tavoitekehitys on välttämätön.

Asunto-ohjelmassa päätetään asuntotuotannon tasosta. Vakaa asuntotuotanto on yksi viihtyisän ja turvallisen kaupungin peruslaatekijä.

TYÖ JA OSAAMINEN

L2

Kantakaupunkiin tulee luoda myös ns. "käsi-työläiskortteli", josta asukas saa avun teknistyvän kaupungin asukkaiden kohtaamiin ongelmiin.

L5

Pidämme hyvänä varata uusia tontteja yritystoiminnalle, mutta korostamme, että myös tuotannollisella toiminnalla pitää jatkossakin olla mahdollisuuksia löytää tähän tarkoitukseen kaavoitettuja alueita.

L11

Kaupungin ja sen asukkaiden edun mukaista on turvata toiminta- ja kasvuedellytykset monipuoliselle yritystoiminnalle Helsingissä.

Uusilla alueilla on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että kerrostalovaltaiset alueet toteutuvat monipuolisina asunto- ja toimitilaluonteisina yleiskaavan tarkoittamalla tavalla. Mahdollistamalla työtilojen sijoittaminen asumisen yhteyteen, esim. rakennusten katusokerroksiin, vähentäisi työmatkaliikennettä ja elävöittäisi kaupunkiympäristöä.

Uusien toimistotalorakentamiseen tarkoitettujen alueiden varaaminen yritystoiminnalle on tärkeää, mutta myös tuotannollisella toiminnalla pitää jatkossakin olla mahdollisuuksia löytää tarkoitukseensa sopivia alueita.

L11

Koulutukseen ja osaamiseen panostaminen näkyy yleiskaavassa kiitettävällä tavalla. Hallinnon ja julkisten palvelujen alueiden merkinän piiriin on otettu korkeakouluja, tiedepuistoja ja muita osaamiskeskittymiä luokiteltavia alueita. Kaavassa annetaan hyvät mahdollisuudet myös korkean osaamisen alueiden välisten joukkoliikennemahdollisuuksien kehittämiseen.

Myös korkeaan ammatilliseen ja ns. käden taitojen osaamiseen perustuvien toimintojen keskittymien syntymistä tulisi kaavoituksella tukea.

L15

Pyrkimys pitää toimitilojen hinnat maltillisina varmistaa riittävän määrän edullisia toimitiloja myös kulttuuritoimijoille. Taiteilijat ja pienyritykset luovat alueelle identiteettiä. Edulliset tilat tuovat alueelle monipuolista yritystoimintaa.

L21

On tärkeää, että yleiskaavaan sisällytetään riittävät rakentamisvaraukset yritystoiminnalle, myös pienteollisuudelle.

L29

Väyliä varten soveltuu esimerkiksi työpaikkarakentaminen suojaamaan asutusta liikenteen haitoilta.

L33

Yliopistokampusten kehittymiselle tietoa hyödyntäviksi osaamiskeskuksiksi on annettu yleiskaavaehdotuksessa merkittävästi huomiota, kuten Helsingin yliopisto on korostanut.

L35

Pk-yritystoimintaan soveltuvien toimitilojen riittävyys on tärkeää huomioida kaavoituksessa. On tärkeää huomioida esim. Keski- ja Pohjois-Pasila yritystoiminnan sijoittumisalueina. Tulee varmistaa, että kaupallisteolliselta vyöhykkeeltä voidaan osoittaa tontteja erityyppisten pk-yritysten tarpeisiin.

Ei ole mitään syytä sekoittaa teollisuusalueiden toiminnallista profiilia siirtämällä niille muita, teolliseen toimintaan liittymättömiä toimintoja (esim. Pitäjänmäen teollisuusalue).

Ammattitaitoisen työvoimapulan ehkäisemiseksi tulee keskeisenä tavoitteena olla laadukkaan ja riittävän asuntotuotannon varmistaminen.

L66

Pyrkimys kaupungin eri osa-alueiden tasapainoiseen kehittämiseen on hyvä. Asunto- ja toimitilatuotannon lisäksi kaupunkilaiset tarvitsevat alueita myös pienimuotoiseen verstaas- ja harrastustoimintaan. Tämä voitaisiin huomioida suunnitelma-alueiden uudelleen käyttöä, esim. vanhat teollisuusalueet, Malmin lentokentän ympäristö, Tattarisuo.

L67

Olisi suotavaa, että uudessa yleiskaavaehdotuksessa toimitilarakennusoikeuksiin suunnitellusta 4,6 milj. kem2 lisäyksestä voitaisiin suuressa osassa suunnata asuntorakentamiseen.

Perusteluna voidaan viitata arvioihin, joiden mukaan saatavilla olevista asuntorakentamistonteista vallitsee huomattavan suuri puute.

Lisäksi työpaikkaomavaraisuus on ylimitoitettu. Koko pääkaupunkiseudun tasolla on nykyisten suunnitelmien arvioitu vaativan kehyskunnista ja niiden ulkopuolelta suuren määrän kasvua yli 70 000 työssäkävijällä. Tällainen vinoutuma on syytä harkita kriittisesti.

M16

Olemassa olevan käsi- ja taideteollisuus - sisällöntuotanto" pilarin tukeminen on tärkeää, jotta alueesta muodostuisi iloisenkirjava työpaikka-alue.

Vanhojen teollisuus- ym. muiden kiinteistöjen säilyttäminen ja käyttö uusiin tarkoituksiin on järkevää. Näin voidaan säilyttää myös osa kaupungin elinkeinohistoriaa ja saadaan teollisuusalueestakin rakennuskulttuurin osalta mielenkiintoinen kohde.

M76

Yleiskaavassa tulee esittää uusille toimipaikka- ja asuinkerrostaloalueille laajamittainen suositus ensimmäisen kerroksen varaamisesta mikroyritysten tarpeisiin. Pienyritysten fyysisiä toiminta-alueita ja tiloja kehittämällä luodaan edellytyksiä myös uudelle kulttuurialan yritys-toiminnalle.

M178

Asuinalueisiin liittyvän teollisuuden tulee olla sellaista, ettei se tuota melua eikä saasteita ja on maisemallisesti miellyttävää.

Yhteisvastaus:

Helsingin seutu on Suomen suurin ja merkittävin työpaikka-alue. Sen kasvu on ollut vahvaa ja tulee jatkumaan. Elinkeino rakenne on monipuolinen, mikä houkuttelee seudulle lähes kaikkia ammattialoja kattavaa, osaavaa työvoimaa.

Yleiskaavaehdotukseen sisältyy myös uusia tuotannolliselle toiminnalle varattuja alueita, mm. Lahden väylän varrella nykyiset alueet täydentyvät ja laajenevat. Lisäksi Vuosaaren sataman yhteydessä avautuu uusia rakentamismahdollisuuksia tuotannolliselle toiminnalle. Urbanit, helposti saavutettavat liikennealueiden varret tarjoavat luontevan sijoittumispaikan yritystoiminnalle toimien samalla meluesteinä asuinalueille.

Kerrostaloalue, asuminen/toimitila merkintä tarkoittaa, että alueelle voidaan asumisen lisäksi sijoittaa toimitiloja toimistoille tai häiriötä aiheuttamattomalle teollisuudelle. Jatkossakin tulee olemaan erillisiä teollisuudelle ja työpaikoille varattuja alueita toiminnan luonteesta riippuen.

Yleiskaava on yleispiirteinen suunnitelma, joka myös työpaikkojen yksityiskohtaisen sijainnin suhteen määräytyy vasta tarkemman suunnittelutyön yhteydessä.

PALVELUT

L5

Kun väestömäärä tulee kasvamaan merkittävästi, tämä edellyttää palveluiden, myös vähittäiskaupan palveluiden, merkittävää lisäämistä.

L5, L11

Korostamme palveluiden saatavuuden merkitystä. Väestömäärän kasvaessa ja ostovoiman lisääntyessä pitää huolehtia mm. riittävästä myymäläverkostosta.

L15

Kulttuuripalvelujen saatavuus ja tavoitettavuus paikalliskeskuksissa tulee suunnittelussa ottaa huomioon.

L24

Kaavoituksessa ja rakentamisessa tulisi huomioida alueen ja rakennusten muuntuminen asiakkaiden tarpeiden ja elämänkaaren mukaan. Esim. vanhusten palveluasunnot ja ryhmäasunnot on sijoitettava muun rakentamisen sekaan asuntoalueille ja keskustaan. Yhteistilat ovat välttämättömiä.

Yleiskaavassa ihmisten omat verkostot ja sosiaalinen infrastruktuuri on jäänyt taka-alalle. Satunnaisten kohtaamisten paikat (parturit, lähikaupat, apteekki, pankkiautomaatti) tulee olla omalla asuinalueella.

Asuinalue ei toteudu laadukkaana, jos sen tarvitsemat palvelut ovat alimittaiset tarpeeseen nähden.

Julkisten palvelujen osuutta kaupungin kehitykselle välttämättömänä osana ei ole huomioitu lainkaan. Palveluista puhuttaessa on käsitelty lähinnä kaupalliset palvelut ja niiden toteutumisenäkymät.

L26

Yleiskaavan 2002 tavoitteena olevat kaupunkirakenteen tiivistäminen ja eheyttäminen sekä joukkoliikenteen kehittäminen tukevat terveydenhuollon palvelujen järjestämistä keskitetyti.

L54

Palvelujen syntymistä voisi edistää, mikäli todettaisiin, että työpaikkoja tulee sijoittaa asuinalueille, alimpiin kerroksiin.

Toimiva palveluliikenne julkisen liikenteen osana on tärkeä tukemaan vanhusten itsenäistä selviytymistä.

M14

Segregaation ehkäisemiseksi tulisi myös osoittaa alueen statusta nostavia tiloja, kuten kirjastoja ja urheiluhalleja alueille, joissa asuu paljon lapsia ja nuoria.

Yhteisvastaus:

Asuminen, työ, liikkuminen, ja puistot antavat leiman kaupunkikuvalle. Kerrostaloalue, asuminen/toimitila merkintä tarkoittaa että alueelle voidaan asumisen lisäksi sijoittaa toimitiloja. Alueen työpaikat muodostuvat suurelta osin palvelutyöpaikoista. Etenkin laajoilla, uusilla rakennettavilla alueilla sekoittuminen on välttämätöntä.

Uusien ja täydentyvien asuinalueiden palvelujen yksityiskohtainen sijoittaminen ja mitoittaminen tehdään detaljisuunnittelun yhteydessä. Detaljikaavoituksessa palvelutilanne kartoitetaan yhdessä ao. palveluhallintokunnan kanssa. Yleiskaavan tavoite suosia täydennysrakentamista ja tiivistämistä parantaa kauppalvelujen ja julkistenkin palvelujen toimintaedellytyksiä lisäämällä asiakaspohjaa.

Moniarvoinen kaupunki sallii ja sietää erilaisia toimintoja ja tapoja toimia. Se on elinvoimaisen kaupungin kantavimpia ominaisuuksia. Toimitilat, kauppa ja kulttuuripalvelut saavat lisää tilaa keskustaan. Asuinalueet säilyvät vehreinä ja palveluiltaan hyvinä ja niitä kehitetään omaleimaisina ja rakenteeltaan monipuolisina alueina.

LIIKENNE

Yleistä, rakenteelliset ratkaisut

Yleisvastaus yleiskaavan rooliin ja liikennejärjestelmän esittämiseen yleiskaava 2002:ssa:

Helsingin yleiskaava 2002 on kehittämissuunnittelun paperi, strateginen tahdonilmaisu tulevaisuuden suhteen. Sillä on lakisääteinen asema kaavahierarkiassa, mutta se voidaan tehdä monella tavalla. Helsingissä se sisältää myös kehityskuvan ja toteuttamissuunnitelman.

Yleiskaava 2002 on monelta osin aikaisempia yleiskaavoja yleispiirteisempi ja keskittyy ajankohtaisiin tulevaisuutta koskeviin strategisiin kysymyksiin. Yleiskaavalla ei käsittele tiettyä aikajännettä tai ole tietyn poikkileikkaustilanteen kuvaus. Sen käsittelemä tulevaisuus on kuitenkin käytännössä noin 5- 50 vuotta eteenpäin. Kauemmaksi suunniteltaessa jou-

dutaan jo utopiaulottuvuuteen, joka ei voi yleensä konkretisoitua esim. aluevarauksina yleiskaavassa. Aikajänne vaikuttaa myös siihen, kuinka tarkkoja suunnitelmia esim. erilaisista hankkeista tehdään. Kaikista ei voi olla samantasoisia suunnitelmia eikä niitä myöskään voida tehdä vain yleiskaavaan liittyen.

Yleiskaavoitus on yhteen sovittavaa suunnittelua. Se ei ole erilaisten tilanvarausten kokoelma tai tarkempien suunnitelmien inventaario. Se ei myöskään voi lähteä tyhjältä pöydältä. Tapahtuneet tosiasiat on tunnustettava, vaikka halutaan muutoksia tulevaisuudessa.

Liikennejärjestelmää koskevaa tavoitteenasettelua, suunnittelua ja tutkimusta tapahtuu monissa organisaatioissa ja eri tarkkuustasoilla lähtien yhdyntävän Euroopan yhteisistä organisaatioista. Helsingin yleiskaava 2002- työn kannalta on ollut erittäin edullista, että tällä kertaa PLJ-prosessi on kulkenut ajallisestikin rinnan yleiskaavatyön kanssa vuorovaikutusprosessissa. Yleiskaavatyössä on myös voitu hyödyntää esim. liikenne- ja viestintäministeriön visio- ja strategiatöitä ja laajoja perusselvityksiä liikenteen alalta. Pääkaupunkiseudulla on myös ollut käynnissä viime vuosina monia liikenneverkon kehittämisselvityksiä, mm. pääteiden osalta, jotka on tehty hyvässä yhteistyössä osapuolten kesken.

Yleiskaavatyössä on liikennejärjestelmän osalta keskitytty pääliikenneverkkoon. Merkittävimmät uudet kannanotot joukkoliikenteessä koskevat raideliikenne ratkaisuja. Ne ovat samalla osa kaupunkirakennerratkaisua ja niiden kautta toteutetaan liikennepoliittisia tavoitteita. Ne ovat myös suuria investointeja vaativia ratkaisuja. Niiden vaiheistaminen on tärkeää niin, että toteuttamisen ensimmäiset vaiheet ovat joka tapauksessa perusteltuja mutta jättävät vapausasteita liikennejärjestelmän kehittämispolussa, jos olosuhteet ja tilanteet muuttuvat.

Yleiskaava- ratkaisuja on osin tarkennettu ja aineistoa täydennetty lausuntojen ja mielipiteiden vuoksi. Yleiskaava-aineistoon ei kuitenkaan ole liitetty eri sektoreita koskevia tarkempia suunnitelmia ja selvityksiä, joilla olisi ensisijaisesti informaatioarvoa. Tämä paisuttaisi yleiskaava-aineistoa entisestään ja voisi myös haudata alleen yleiskaavan keskeiset linjaukset. Tältä osin viitataan pääkaupunkiseudulla yhdessä tehtyihin suunnitelmiin tai Helsingin tarkempiasteisiin suunnitelmiin. Myöskään yleiskaavatasoa tarkemmanasteisiin kannanottoihin on vastineita voitu laatia vain rajoitetusti. Kaikki mielipiteet ja lausunnot on kuitenkin saatettu tarkemmanasteisesta suunnittelusta vastaavien toimistojen tietoon liikennesuunnitteluosastolla.

L9

Nykyisistä varikkotiloista ei voi luopua, ennen kuin korvaavat ja riittävän hyvin sijoittuvat tilat ovat käytettävissä. Sama pätee maaliikennekeskukseen. Laajenevan metrol liikenteen lisävarikkokapasiteetille ei ole osoitettu ratkaisua. Kattava joukkoliikenne ja tavarahuolto tarvitsevat riittävät tilat toimiakseen hyvin. Maanalainen ratkaisu voi olla mahdollinen alueilla, joilla se on geoteknisesti edullista ja toiminnallisesti mahdollista.

L16

Riittävät varikkotilat ovat joukkoliikenteelle elintärkeät. Yleiskaavaehdotukseen ei kuitenkaan sisälly uusia tiloja raideliikenteen varikoille. Bussiliikenteen kasvaessa myös sen varikkotilojen lisääntyvä tarve on todennäköistä. Yleiskaavaehdotus ei sisällä riittäviä tilavaroja bussivarikoille, jos nykyisiä tiloja muutetaan muuhun käyttöön. Nykyisistä bussivarikkotiloista ei voida missään tapauksessa luopua, ennen kuin korvaavat tilat ovat käytettävissä.

L73

Kaikki joukkoliikenteen tarvitsemat varikkoalueet tulisi osoittaa yleiskaavassa, vaikka ne sijaitisivat maanalaisissa tiloissa. Jos varikkoja aiotaan siirtää, tulee uusien sijaita yhtä edullisesti kuin vanhojenkin. Varikkojen mitoituksessa tulee ottaa huomioon bussiliikenteen kasvun edellyttämät tarpeet.

Myös laajeneva metrol iikenne tarvitsee lisää varikkotiloja, joiden sijainti tulee selvittää seudullisesti.

Yhteisvastaus:

Maaliikennekeskuksen merkitys nykyisessä muodossaan vähenee toimintojen suunnan ollessa kauemmas mm. Vuosaaren sataman työpaikka- alueelle tai jopa kehyskuntiin. Yleiskaavaehdotus lähtee siitä, että alue vapautuu muuhun käyttöön asteittain alkaen vuonna 2015, ja viimeisiltä osiltaan vuoden 2025 jälkeen.

Linja-autovarikat voivat pääosin säilyä nykyisillä paikoillaan, mutta maanalaisia ratkaisuja näillä paikoilla selvitetään. Roihupellon linja-autovarikko joutuu väistymään uuden maankäytön tieltä. Sen siirtoa pois uuden maankäytön tieltä mm. Kivikon kallioiden sisään toiminnallisesti hyvään paikkaan on alustavasti tutkittu yleiskaavatyössä, samoin alueen muiden varikoiden siirtoa esim. Roihuvuoren kallioihin. Uusia paikkoja ei kuitenkaan esitetä yleiskaavassa vaan vaihtoehtoisten paikkojen tutkimista jatketaan ja ratkaisut esitetään muiden suunnitelmien yhteydessä.

Hakamäentien reuna Pohjois-Pasilassa sijaitsee kaupunkirakenteessa keskeisesti. Osa alueesta on osoitettu keskustatoimintojen laajentumisalueeksi, jolloin nykyinen toiminta väistyy tulevaisuudessa.

Laajenevan metrol iikenteen lisävarikkokapasiteettia ei myöskään ole ratkaistu yleiskaavassa. Se tulee selvittää jatkossa seudullisena kysymyksenä kun raideratkaisuista vallitsee riittävä yksimielisyys.

L16

Raideliikenneverkon visio on suunnittelualueiden kohdalla merkittävä lähtökohta jatkosuunnittelulle. Seututason raidevisiota on tarpeen jatkosuunnittelulla viedä niin pitkälle, että koi-vusaaren, Pasilan ja Malmin lentokenttäalueen jatkosuunnittelu olisi nykyistä tukevammalla pohjalla. Suunnittelualueiden kokonaismitoitus ja toimintojen sijainti ovat todennäköisesti erilaisia eri raideratkaisuilla. Jatkosuunnittelun lähtökohdat tulisi saada päätettyä Laajasalon ja Malmin lentokenttäalueen osalta.

L24

Suunniteltu kaupunkirakenne ratkaisee pitkälti liikennejärjestelyt. Julkista liikennettä tukevat tavoitteet vähentävät ikäryhmittäistä ja sosiaalista segregatiota.

L29

Kaupunkirakentamisen eheyttämiseen ja uusien alueiden rakentamiseen liittyvät joukkoliikennehankkeet tulee priorisoida.

Yhteisvastaus:

Selvitykset osoittavat, että raideliikenteeseen kannattaa investoida. Näin parannetaan parhaiten joukkoliikenteen palvelutasoa ja koko liikennejärjestelmän toimivuutta sekä tuetaan kaupunkirakenteen eheyttämispyrkimyksiä.

Maakuntakaavassa, Helsingin yleiskaavassa ja PLJ 2002:ssa esitetty raideverkko pääkaupunkiseudulle ovat yhteneväisiä. Raideverkko-ratkaisut ovat yleensä aina laajemman alueen kaupunkirakennerratkaisuja ja seudullisen suunnitteluyhteistyön kohteita.

Yleiskaavaehdotuksen raideverkon toteuttamisen on arvioitu kestävän noin 50 vuotta nykyrahoitustasolla. Raideratkaisuissa onkin kysymys kehittämissuunnitelmista pitkälle tulevaisuuteen.

Hyvin pitkän aikavälin eli utopiulottuvuuden raideratkaisut voivat konkretisoida kaavoituksessa vasta, kun niistä on riittävästi alustavia suunnitelmia ja tahdonilmaisuja. Esimerkiksi junatunneli Helsinki-Tallinna edellyttäisi jonkin tason valtiodenvälisiä aiesopimuksia, valtakunnantason tavoitteita ym. ennen kuin se voi-

si konkretisoitua seudun yleiskaavoissa ja tarkemmassa suunnittelussa.

L29

Kantakaupungin alueelle on tulossa uusia asuinalueita, ja vaarana on, että samanaikaisesti matkustajalajivojen tavaraliikenne lisääntyy ja sen haitat kantakaupungin asutukselle kasvavat.

L42

Emme hyväksy seuraavia puutteita ja esitäme seuraavaa:

- pääväylien varteen sijoitettujen uusien asuinalueiden meluhaitat tulee ennaltaehkäistä ja torjua. Mikäli riittävän alhaiseen melutasoon ei päästä, on harkittava maankäytön muutosta.
- pääkatuverkko ja sen rooli tulee näyttää tarkemmin kaavakartalla ja selostuksessa. Eritasoliittymien merkintöjen liittyminen pääkatuverkkoon jää selvittämättä, koska pääkatuverkkoa ei ole näytetty
- kaavakartalla on esitettävä joukkoliikennepainotteiset moottorikadut/pääkadut sekä merkittävät vaihtoterminaalit ja liityntäliikennepaikat.
- kaavassa tulee näyttää kävelykeskusta ja kevyen liikenteen runkoverkko. Reittien jatkuvuus tulee varmistaa myös kuntien rajapinnoissa

L42

- raiteistoalueina edelleen tarvittavat alueet Keski-Pasilassa on osoitettava yleiskaavassa rautatiealueeksi
- HELI-radan varaus voidaan poistaa kaavaehdotuksesta
- olemassa olevat laivaväylät ja Vuosaaren satamaan suunniteltu uusi laivaväylä on merkittävä yleiskaavaan

Vastaus:

Yleiskaavan yleispiirteisyydestä johtuen siinä esitetään vain väylähierarkian ylimmät tasot. Käytetty luokittelu, ”moottorikatu- pääkatu”, on toiminnallinen, ei hallinnollinen. Luokittelu määrittelee toisaalta päätieverkon sisäisen hierarkian, toisaalta rajaa päätieverkon suhteessa muuhun katuverkkoon. Luokittelu on samalla kehittämisspoliittinen kannanotto siihen, miten liikennettä pyritään ohjaamaan verkossa. Luokittelun kuvausta on täydennetty yleiskaavaehdotuksen selostuksessa.

Helsingin katuverkosta on olemassa luokittelu paikalliskatutasolle asti. Nopeusrajoituksista on olemassa sekä väyläkohtainen että aluekohtainen luokittelu. Sitä tarkistetaan parhailaan. Yleiskaavatasolla ei ole mahdollista eikä tarkoituksenmukaista käsitellä kattavasti katu-

verkon luokittelua ja nopeusrajoituksia. Suurten rakentamisalueiden sisäinen katuverkko ratkeaa vasta tarkemmanasteisessa suunnittelussa. Eeräiden pääväylien nopeusrajoitustaso laskee tehtyjen kehittämisselvitysten mukaan tulevaisuudessa.

Heli- radan (Itäradan) varaus on edelleen säilytetty. Tarkoitus on pitää sen reittiä vapaana huomattavista rakenteellisista esteistä ja sen epätodennäköisestä toteutumisesta huolimatta, koska varaus säilyy itäisen Suomenlahden rannikon kaavoissa. Itärata on merkitty pääosin maanalaisena Helsingin alueella ja sille etsitään tältä pohjalta varausta suunnittelussa.

Laivaväylät, ks. kohta LIIKENNE/Vesiliikenne

Yleiskaava 2002 ei käsittele päätieverkon hallinnollista luokittelua, koska sen muutoksista ei voida päättää Helsingin toimesta vaan mm. eri osapuolten keskinäisellä sopimuksella.

Lähes kaikista seudullisista pääteistä on tehty Tiehallinnon Uudenmaan piirin ja kuntien yhteistyönä kehittämisselvitys. Kuntien näkemykset ovat kirjautuneet mm. annettuihin lausuntoihin. Eri osapuolten näkemykset poikkeavat osin toisistaan, mutta niitä on voitu sovittaa tai pyritään sovittamaan jatkosuunnittelussa. Kehä II:n alustava yleissuunnitelma ja ympäristövaikutusten arviointiselostus on valmistunut.

Pirkkolantien kohdalle esitetty suuntaisliittymä pohjoiseen on väylän alkuperäisessä suunnitelmassa varauksena, samoin Helsingin kaikissa aluetta koskevissa kaavoissa. Varauksen säilyttämistä on edelleen pidetty tarpeellisena.

Vesialueen yleiskaavamääräys sisältää laivaväylät.

Laivareitti Vuosaaren satamaan on suunniteltu sataman suunnittelun yhteydessä. Nykyisten satamien poistuminen tai niiden liikenteen oleellinen väheneminen saattaa osin vaikuttaa laivaväylien viitoitustarpeeseen tai tarvittaviin syvyyskuihin. Satunnaista liikkumistarvetta kuitenkin esiintyy (esim. hiililaivat, jäänmurtaajat). Yleiskaavassa ei ole uusia strategisia linjauksia laivaliikenteen suhteen. Yleiskaavaan onkin sisällytetty niukasti aineistoa, jolla on pelkkä informaatioarvo ja joka saattaa ajan kanssa helposti vanhentua. Siksi ei ole esitetty myöskään laivaväyliä. Ne päivittyvät, samoin kuin pienveneväylät, viitoitusjärjestelmineen jatkuvasti merikortteihin asiantuntijaorganisaatioiden kuten Merenkululaitoksen toimesta.

L37, L42

- Malmin lentokentän ensisijaisena käyttönä on pidettävä edelleen nykyinen lentotoiminnalli-

nen käyttö (LL- alue). Yleiskaavassa tämä tarkoittaa merkintää (A) joka tarkoittaa, että alue voidaan muuttaa asunto- ja virkistysalueeksi jos yleiskaavakartalla osoitettu muu toiminta siirtyy alueelta pois.

- Hernesaassa toimivaa helikopterikenttää ei ole kaavassa huomioitu. Kaupungin alueella tulee olla vähintään yksi kansainväliseen helikopteriliikenteeseen soveltuva alue.

L54

Tulisi tutkia mahdollisuus sijoittaa moottoritie tunneliin Jakomäen kohdalla.

Vastaus:

Yleiskaavan suunnitteluperiaatteiden mukaisesti on tutkittu nykyisten pääkatujen tunnelointia uuden tonttimaan saamiseksi ja katujen maankäyttöä jakavan vaikutuksen vähentämiseksi. Yleiskaavassa on eräitä varauksia tällaisille ratkaisuille siellä, missä maasto- ja pohjaolosuhteet tekevät sen mahdolliseksi. Esitetytkin tunneloinnit edellyttävät jatkoselvityksiä ja sellaisen maankäyttöratkaisun löytämistä, jolla kustannukset voidaan pääosin kattaa.

Pitkällä aikavälillä muitakin kohteita kuin yleiskaavassa esitetyt voi tulla kysymykseen.

L2

Yleiskaava 1992:n periaate kaikkien liikennekulkumuotojen huomioonottamisesta on edelleen ajankohtainen ja kannatettava, ja näissä kasvun olosuhteissa entistä tärkeämpi. Kuitenkin uudessa yleiskaavaselostuksessa korostuu joukko- ja kevyen liikenteen suosiminen. Julkisen ja kevyen liikenteen kehittäminen ei saa tapahtua yksityisauton käyttöä kuristamalla. Lahdenväylälle rakennettava uusi Malmin liittymä on kannatettava jo nykyisen käyttöasteen tarpeita ajatellen.

L5

Keskustatunnelin ja Pasilanväylän samoin kuin Kehä II:n Hämeenlinnanväylälle ylettyvän jatkosisällyttäminen Yleiskaava 2002:een on välttämätöntä. Myös metron suunnitelluille jatkoille on tärkeää tehdä varaukset yleiskaavaan. Pisara-radon sisällyttäminen yleiskaavaan metron rinnalla emme pidä tarpeellisena. Emme kannata Mäkelänkadun poistamista pääkatuluokasta ja esitämme Tuusulanväylän kääntämistä Veturitielle otettavaksi uudelleen harkintaan tavaraliikenneterminaalialueen toimivuuden varmistamiseksi.

L11

Keskustatunnelin, Pasilanväylän, Hakamäentien parantamisen, kehäteitä koskevien toimenpiteiden samoin kuin metron suunniteltu-

jen jatko-osuuksien, Pisara-radon ja lentokenttäradan sisällyttäminen yleiskaavaehdotukseen on perusteltua kaupungin kilpailukyvyä ylläpitämiseksi. Lähes kaikilla hankkeilla on huomattava seudullinen, osalla myös valtakunnallinen merkitys. Tästä syystä on tärkeää saada valtio osallistumaan hankkeiden rahoitukseen.

L41

Haluamme korostaa Helsingin seudulla toteutettavien liikennekehitysten merkittävyyttä koko Uudenmaan kehitykselle. Ei ole otettu riittävän yksityiskohtaisesti kantaa laajan Helsingin seudun liikenteen kehittämistarpeisiin.

L57

Liikennejärjestelyjen osalta korostamme, että eri liikennemuotojen edellytyksiä on kehitettävä samanaikaisesti.

L63

Yleiskaavaehdotuksen liikenneverkkoon liittyvät uudet raide- ja väylävaraukset ovat PLJ 2002:n mukaisia ja yhdenmukaisia valmisteilla olevan maakuntakaavan ratkaisujen kanssa.

L66

Liikenteen tavoitteita tulisi täsmentää pääkaupunkiseudun ydinalueen osalta ja vähintäänkin koota eri yhteyksissä asetetut tavoitteet kaavaselostukseen (mm. PLJ).

L72

Liikenneverkon kehittämistavoitteet ovat valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisia. Liikennejärjestelmä vastaa pääkaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa esitettyä liikenneverkkoa ja tavoitteet ovat yhden-suuntaiset

L73

Vaikka pääkatuyhteys siirrettäisiin Tuusulantieltä Veturitielle, tulee joukkoliikennekaistat säilyttää Mäkelänkadulla, koska katu on merkittävä joukkoliikenteen runkoyhteys.

M40

Moottoriteitä on suunniteltu muutettavaksi kaupunkimoottoriteiksi, mikä on hyvä asia.

M40

Tiesuunnitelma Itäväylältä Kehä I:lle Viikin läpi on turha ja houkuttelee henkilöautojen käyttöön.

Vastaus:

Yhdyskatu Itäväylä-Kehä I on strateginen hanke, joka keventää 2.7 km lyhyempänä yhteytenä reitin Itäväylä-Kehä I liikennettä ja vähentää Viikin paikalliskeskuksen läpiajoa. Tarkoitus on houkuttaa liikennettä pois näiltä reiteiltä ja vähentää erityisesti Itäväylä/Kehä I:n liittymän investointitarvetta. Väylä on pääosin tunnelissa.

M81

Alustavat hahmotelmat sisääntuloliikenteen päävirran ohjaamiseksi Kehä I:ltä Malminkaarille ovat kannatettavia.

L33 (ks. Kumpula)

Tunneloinnit edellyttävät maankäyttöratkaisuja, joilla kustannuksia katetaan. Maankäyttöratkaisujen luonne ja suhde Kumpulaan ei vielä yleiskaavassa näy.

Vastaus:

Kustannusvastuuperiaate on yleiskaavan toteuttamissuunnitelman mukaista. Suunnitelmat tarkentuvat ajankohtaistuessaan.

Henkilöautot

L70

Tuloväylälle liikenteen solmukohtiin tulisi varustaa autoilijoille suunnattuja, houkuttelevia, lisäpalveluin ja riittävin pysäköintialuein varustettuja raideliikenteen liityntäasemia.

M151

Autolla ajo tulisi kieltää kokonaan Kallahdenniemiellä, ainoastaan tontille ajo tulisi sallia. Autoilu, suuret ajonopeudet ja luvaton maastopysäköinti ovat suuri haitta Kallahdenniemelle.

Joukkoliikenne

L14

Joukkoliikennehankkeiden toteuttaminen on asetettava Kehä II:n jatkamisen edelle.

L16

Joukkoliikenteen merkitys maankäytön kehityksessä ja toimivan kaupungin aikaansaamisessa on yleiskaavan laadinnassa painokkaasti huomioitu. Yleiskaava-alueen liikenne- ja joukkoliikennevaraukset heijastuvat koko seudun toimivuuteen.

L24

Joukko- ja kevyen liikenteen kehittämistoimenpiteet parantavat kaikkien väestöryhmien liikkumismahdollisuuksien lisäksi myös kaupunkiympäristön laatua (ilmansaasteiden ja liikennemelun väheneminen).

L35

Sujuvan joukkoliikenteen varmistaminen on ehdoton edellytys työvoimaongelmien ratkaisemiselle.

L66

Joukkoliikenteen osalta tulisi kiinnittää enemmän huomiota poikittaisten yhteyksien kehittämiseen.

M181 (ks. kevyt liikenne)

Kevyen ja joukkoliikenteen yhteyksien toimivuus tulisi ottaa huomioon jo yleiskaavavaiheessa uusia asuinalueita ja palveluiden sijoitumista suunniteltaessa.

M233

Pääperiaatteena tulee olla kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen, etenkin raideliikenteen kehittäminen kaikissa muodoissaan.

Poikittaisliikenne

L2

Hakamäentien parannussuunnitelmien kanssa on viivytelty tarpeettoman kauan. Vihdintien-Hakamäentien risteuksen parantamiseksi ehdotamme yhtenä nopeana parannusvaihtoehtona Mannerheimintien alitusta Vihdintieltä Hakamäentielle.

L73

Pasilan tasolle tarvittaisiin sujuva poikittaiselle joukkoliikenteelle varattu yhteys. Tästä kulkisivat yhteydet esim. välillä Otaniemi-Meilähti-Pasila-Kumpula-Viikki ja Otaniemi-Meilähti-Kalasadama.

Henkilöautoliikenteelle esitetty tunneliyhteys Paciuksenkadulta Nordenskiöldinkadulle heikentää joukkoliikenteen kilpailuasemaa poikittaisliikenteessä. Vähimmäisvaatimuksena joukkoliikenteelle tulee varata omat kaistat em. välillä ja järjestää etuoikeudet liikennevaloissa.

Vastaus:

Poikittainen liikkuminen joukkoliikenteen avulla tapahtuu huomattavalta osin säteittäisen järjestelmän kautta vaihtamalla sektorilta toiselle kantakaupungissa. Tärkeä poikittaisyhteys tulee olemaan rantametro ja yleensä raidever-

kon sisäiset yhteydet sen eri sektorien välillä. Uusia merkittäviä poikittaisliikenteen elementtejä tulevat olemaan Jokeri ja Marja-rata. Poikittaisen joukkoliikenteen alhaista kulkumuoto-osuutta on nostettava huomattavasti, jotta joukkoliikenteen osuus pääkaupunkiseudulla voidaan säilyttää vähintään nykyisellä tasolla. Tämä helpottaa samalla ajoneuvoliikenteen asemaa koko pääliikenneverkossa. PLJ 2002:n jatkotyönä on tarkoitus tehdä poikittaisen joukkoliikenteen kehittämissuunnitelma. Hyvät ideat, erityisesti järjestelmää selkeyttävät ratkaisut ovat tarpeen. Jokerin tapaisia runkolinjoja on kuitenkin vaikea löytää. Pasilan ja Kehä III:n tason ratkaisut tehdään hyvin erilaisissa olosuhteissa kuin Jokeri- tasolla. Bussiratkaisut ovat etusijalla ainakin lähivuosikymmeninä, koska säteittäinen järjestelmä, erityisesti raideverkko hoitaa huomattavan osan myös poikittaisesta liikkumisesta. Tunneliyhteyden Paciuksenkatu- Nordenskiöldinkatu tarkoitus ei ole ensisijaisesti kapasiteetin lisääminen, vaikka se helpottaa liikkumista kaikilla kulkumuodoilla Mannerheimintielle välillä Tukholmankatu- Reijolankatu. Tällä osuudella on myös 80.000 joukkoliikenteen matkustajaa päivässä. Tunnelikadun taustalla on ensisijaisesti Töölön metro, jonka puitesuunnitelman laatiminen on käynnissä. Meilahden metroaseman yhteyteen on suunniteltu liityntäterminaalia ja laajaa maanalaista pysäköinti- ja huoltokatu-järjestelmää. Maan alla olisi metron liityntäpysäköintiä, Laakson uuden asuntoalueen ja Töölön urheilualueiden pysäköintiä, osin vuorotaiskäytössä. Mahdollisuutta liittyy Meilahden sairaala- ym. alueiden pysäköinti- ja huoltotilat järjestelmään selvitetään tarkemmassa suunnittelussa.

Jokeri

L3

Olisi harkittava, voitaisiinko Jokerin kalustolla liikennöidä myös Viiran linjaa, joka jatkuisi Otaniemeen.

L35

On tärkeää varmistaa poikittaisliikenteen toimivuus, Jokerilinjan käyttöönottoa on aikaistettava.

Vastaus:

Jokeri aloittaa supistettuna liikennöinnin elokuussa 2003 linjana 550 ja suunnitelmien mukaan tämän jälkeen varsinaisena Jokerina paremmalla vuorovälillä elokuussa 2005.

Raide- Jokerin ja Viiran liikennöintiin soveltuu nykyinen ratikka melko huonosti. Periaatteessa niillä voisi olla sama uusi kalusto, jos Viiran liikennöintiolosuhteet kantakaupungissa sen sallivat.

M54

Jokeriradalle Patterimäen eteläpuolelle suunniteltu maanalaisen osuuden varaus tulee tehdä esitettyä pidemmäksi.

M147 (=M49)

jokerin linjaus on siirrettävä Patterimäen kohdalta Pitäjänmäen ja Mäkkylän aseman väliltä kulkemaan junaradan läheisyyteen, jolloin Pitäjänmäen asemalla olisi vaihtomahdollisuus.

Vastaus:

Ks. kohta Pitäjänmäki

Kehä II

L2

Vaikka Kehä II:n jatkosuunnitelmat on haudattu, ne tulee kuitenkin pitää vireillä ja varautua Kehä II:n jatkamiseen tunneliversiona Hämeenlinnanväylältä Porvoonväylälle asti. Ratkaisu tukee Malmin lentokentän, Tattarisuon ja lähialueiden kehitystyötä nykykäytöstä asunto-alueiksi.

L3

Kehä II:n jatkaminen Hämeenlinnanväylälle on verkollisesti perusteltua. Uusi yhteys parantaa liikenteen sujumista sekä Helsingin että Espoon alueella keventäessään Kehä I:n kuormitusta.

L30 (ks. Honkasuo)

Kehä II tulee sijoittaa Honkasuon alueella tunneliin.

L63

Kehä II:n jatkeen toteutustapa ja toiminnallinen ja tekninen luokka (yleiskaavassa esitetty Vihdintien itäpuolella pääkatuna ja länsipuolella moottorikatuna) tullaan ratkaisemaan lopullisesti liikenneväylän yleissuunnitelman yhteydessä.

L68

Kehä II:lta tulee osoittaa eritasoliittymäyhteydet Myyrmäkeen sekä radan itä- että länsipuolelta. Tien luokitus olisi parempi moottori- kuin pääkatumerkinnällä.

Helsingin yleiskaavakartalla ei ole syytä ottaa kantaa yksittäiseen vaihtoehtoon Kehä II:n Espoon puoleisesta osasta, koska ratkaisua ei ole vielä tehty.

L72

Kehä II sijoittuu osittain voimassa olevan seutukaavan vastaisesti virkistysalueelle. katsonne, ettei kaavaehdotusta voi tältä osin hyväksyä ennen kuin asia on ratkaistu Uudenmaan maakuntakaavassa.

M21

Varausta Kehä II:lle ei tule tehdä uuteen yleiskaavaan. Yhteys ei palvele Malminkartanon asukkaita. Helsingiläisten kannalta kehätie ei tuo ratkaisua nykyisiin kasvaviin liikenneongelmiin.

M21, M45

Kehätien jatkaminen Vihdintieltä eteenpäin Hämeenlinnanväylälle on täysin tarpeetonta ja kallis investointi.

M40

Kehä II:a ei tulisi rakentaa enää lisää. Hyöty kohdistuu lähinnä espoolaisille yksityisautoilijoille.

M4

Vaadimme, että Kehä II:n aluevaraus poistetaan yleiskaavasta välillä Vihdintie-Hämeenlinnantie ja että näin vapautuvat maa-alueet varataan asunto- ja/tai virkistyskäyttöön. Poistamalla Kehä II:n aluevaraus yleiskaavasta ja ottamalla nämä maa-alueet asunto- ja virkistyskäyttöön turvataan Malminkartanon ja Hakuninmaan alueellinen monipuolisuus sekä asukkaiden viihtyvyys. Kaupunginosien sisäiset uudisalueet tulee yhdistää olemassa olevaan tie- ja raideverkkoon julkisen liikenteen palveluita kehittäen.

M5

Tuhlaavaisen ja ympäristöä tuhoavan Kehä II:n jatkon suunnittelusta ja toteutuksesta on luovuttava.

M6

Kehä II:n jatkaminen Vihdintieltä länteen rikkoo yhdyskuntarakennetta ja lisää ympäristöhaittoja. Asukkaiden ja maankäytön kannalta sen rakentaminen kalliine tunneliratkaisuineen on pelkästään kielteistä. Raappavuorentien kehittämistä kokoojakatuna ja Kehä II:n jatkeena tulisi tutkia.

M73

Koska Kehä II:n jatkotarvetta Hämeenlinnanväylälle ei ole, voidaan kokonaan uuden liittymän suunnittelu keskeyttää. Tarvittaessa voidaan Kaivoksen liittymää siirtää n. 200m etelämmäksi.

Seutukaavan tasolla voidaan vaihtoehtoisesti ottaa suunniteltavaksi yhteys Kehä I:ltä Kehä III:lle (Leppävaara-Hämevaara). Näin Kehä II:a ei tarvitsisi tuoda edes Vihdintielle asti.

M110

De negativa verkningarna av Ring II på miljön i området mellan Kårböle och Råtorp- Myrbacka bli mycket stora medan nyttan för området är mycket liten. Dessutom finns uppenbara risker att en fortsättning vidare österut mot Tusbyleden över Centralparken senare forceras fram. På området finns rikligt med fornlämningar och natur skulle förstöras (speciellt ådalen).

Den nya arealkrävande korsningen mellan Tavastehusleden och Ring II kommer att ligga för nära Gruvsta avtag, vilket skulle försvåra en smidig och trygg trafik.

Om Ring II förlängs endast till Vichtisvägen anser vi att olägenheterna blir betydligt mindre. Vi kan inte acceptera en dragning av vägen enligt nuvarande generalplaneförslag från Vichtisvägen till Tavastehusvägen. Det skulle omöjliggöra en utbyggnad av nödvändiga nya bostadsområden strax norrom Malmgårdssbacken och i trakten kring bilbesiktningskontoret. Trafiken borde ledas via Vichtisvägen till Ring III

M116

Vaadimme Kehä II:n tilavarauksen poistamista Vihdintien ja Hämeenlinnanväylän välillä yleiskaavaehdotuksesta. Tien sijoittaminen tunneliin ei poista Pohjois- Malminkartanon alueelle aiheutuvia haittoja (ulkoilu- ja virkistysmahdollisuudet, elinympäristön viihtyisyys, terveellisyys ja turvallisuus). Liikennetarpeet tulee hoitaa olemassa olevia väyliä parantamalla.

M146

Kehä II:n merkintä pääkatutasoisena yhteytenä on parempi kuin ylimitoitettu moottoritiestandardi.

Parhaiten liittymä toteutetaan kokonaan tunnelissa samoin kuin uudelle asuntoalueeksi suunnitellulle Hakuninmaan alueelle tuleva katu yhteyden jatke.

M188

Vastustamme Kehä II:n rakentamista Malminkartanon läpi.

| **Vastaus:**

Yleiskaavakartalle tehdään lisäys (indeksi 2) Vihdintieltä Hämeenlinnanväylälle merkittyy pääkatuun, joka määräyksissä määrittellään kuulumaan "Hyväksymispäätös ei koske pääkatumerkintää välillä Vihdintie-Hämeenlinnanväylä, merkintä edellyttää asian ratkaisemista maakuntakaavassa."

Kehä II:n jatke Hämeenlinnanväylälle oli mukana YTV:n hallituksen 19.2.1999 yksimielisesti hyväksymässä PLJ 1998:ssa yleisenä tienä. Siksi se on otettu uudelleenarvioinnin kohteeksi yleiskaavatyössä. Väyläratkaisu on yleiskaavaratkaisussa sopeutettu suunniteltuun maankäyttöön ja kaupunkiympäristöön ja otettu samalla huomioon sekä Kehä II:n rooli päätieverkossa että pyrkimys tilaa säästäviin ratkaisuihin. Siksi Kehä II on yleiskaavassa pääkatuluokassa ja sijoitettuna tunneliin Vihdintien ja Martinlaakson radan välillä.

Pääkatuluokkamerkintä mahdollistaa myös eritasoliittymät. Toisaalta merkintä korostaa sitä, että Kehä II:lta lännestä Kehä III:lle itään on vaihtoehtoinen, jopa lyhyempi matka Vihdintien kautta Hämeenlinnanväylän sijaan. Täten väylän rooli on toisenlainen Vihdintien ja Hämeenlinnanväylän välillä kuin Vihdintiestä länteen.

Pääkaupunkiseudun poikittaisyhteyksien parantaminen ajoittuu suurten kustannustensa vuoksi usealle vuosikymmenelle. Siksi parantamistoimet tulee selvästi priorisoida. Poikittaisyhteyksistä tulee ensin parantaa nykyisen seudullisen verkon keskeiset osat (Kehä III, Kehä I ja Pasilan taso). Tällöin verkon kapasiteetti saadaan parhaiten käyttöön. Kehä II ei lisää pääkaupunkiseudun poikittaisväylien kokonaiskapasiteettia verkon kriittisimmällä osuudella Hämeenlinnanväylän itäpuolella.

Kehä II:n muusta rakentamisesta riippumatta on kuitenkin perusteltua toteuttaa Kehä II:n suunnitelmissa 0+- vaihtoehtoon liittyen suuntaisliittymä Hämeenlinnanväylälle etelään, josta saadaan yhteys Myyrmäen aluekeskukseen, Malminkartanoon ja Hakuninmaalle suunniteltuun uuteen maankäyttöön.

Kehä II:n jatke välillä Turuntie-Hämeenlinnanväylä on ollut YVA-prosessissa. Ympäristövaikutusten arviointiselostus, joka sisältää alustavan yleissuunnitelma, on valmistunut. Kehä II:n jatkeen käsittely tapahtuu sekä yleiskaavatyön että Kehä II:n jatkosuunnittelun yhteydessä.

Keskustatunneli

L2

Keskustatunneli tulee saattaa toteutukseen välittömästi. Tunneli tulee lisäämään maan-

alaisten parkkipaikkojen käyttöä, ja vapauttaa samalla katuverkoston pysäköintipaikkoja. Tulisi selvittää vanhojen kortteleiden kellaritilojen sekä hiili- ja halkovarastojen käyttömahdollisuuksia vaikkapa asukas-pysäköintiin.

M30 (ks. Kallio)

Keskustatunneli siirtäisi ajoneuvoliikennettä eniten Sörnäisten rantatielle ja Varastokadulle. Tälle alueelle siirtyy liikennettä myös Tuusulanväylältä ja Lahdenväylältä.

Huomautamme, että liikenteen ja sen haittojen kasvu Sörnäisten alueella vaikuttavat alueen asuntorakentamismahdollisuuksiin.

M148

Sörnäisten rantatien liikenne tulisi Keskustatunnelin toteutumisesta riippumatta panna välillä Kruununhaka-Kulosaari silta tunneliin joltuen Sörnäisten rantatien kasvavista liikennemääristä.

M14

Keskustatunnelin varaus tulee poistaa epärealistisuutensa vuoksi.

M40, M150

Keskustatunnelista tulisi luopua.

M40

Se on kallis ja houkuttelee yksityisautoiluun.

M150

Se on kallis tuomiinsa hyötyihin nähden ja sijoittuu kaupunkirakenteessa aivan liian etelään toimiakseen itä-länsi -suuntaisen liikenteen välittäjänä.

Yhteisvastaus:

Keskustatunneli on ollut YVA-prosessissa ja laajan käsittelyn kohteena. Yleiskaavassa se on esitetty kaupunkisuunnittelulautakunnan valitsemien vaihtoehtojen C mukaisena.

Raideliikenne

L3

Yleiskaavaan tulisi säilyttää edelleen myös Töölön kautta Espooseen suuntautuva raideliikennevaraus. Munkkiniemen kautta kulkeva länsimetron linjaus tulee säilyttää myös vaihtoehtona.

L4, L29

Kannatamme joukkoliikenteen, erityisesti raideliikenteen kehittämistä.

L9

Raideliikenteen tavoiteverkkovisio on hyvä, ja se vastaa myös uusista asuntoalueista syntyviin joukkoliikenteen lisätarpeisiin.

L16

Koko seudun raideverkko on vielä vailla seudun yhteistä visiota. Kun se saadaan tehtyä, tulevaisuuden varaussuunnitelma tarkentuu.

L16

Toisen metrolinjan ja Pisaran tilanvarausten varmistaminen on myös kiireellinen toimenpide. Kantakaupungin kallioresurssit ovat monien toimintojen mielenkiinnon ja suunnittelun kohteena, jotka rajoittavat merkittävästi metrolinjausten suunnittelua.

L21

Yleiskaavassa tulisi varautua pikaraideyhteyteen lentoasemalle.

Vastaus:

Marja-radana toteutuessa siihen on suunniteltu liittyvän nopea junaryhmä Helsinki-Vantaa lentokentälle Helsingin keskustasta. Muunlaiset raidevisiot ovat toistaiseksi utopia-sarjassa ilman konkreettisia suunnitelmia ja tilanvarauksia.

L22

Raideliikenteen kehittäminen vahvistaa oleellisella tavalla Helsingin keskustan roolia seudun pääkeskuksena ja tarjoaa suuria maankäytön tehostamismahdollisuuksia Laajasalossa ja Santahaminassa.

L30

Liikennejärjestelmän tukeutuminen joukkoliikenteeseen ja erityisesti raideliikenteeseen on liikenteen kasvun ja sen haittojen hallinnan kannalta erittäin kannatettavaa.

L35

Raitioliikenteen joustava käyttäminen Länsi-Helsingin poikittaisliikenteen turvaamiseksi on tärkeää.

L56

Raideliikennejärjestelmät vaikuttavat kesken eräisiltä. Keskinäinen integrointi ja liittyminen muuhun toimintaan puuttuu.

L66

Pidämme raideliikenteen kehittämistä hyvänä ratkaisuna, joskin eri hankkeiden priorisointia ja rahoitusmahdollisuuksia olisi hyvä tutkia enemmän.

L70

Kasvava junaliikenne edellyttää rautatieliikenteen käytössä olevien alueiden saamista jatkossakin liikenteen käyttöön mm. Keski- ja Pohjois-Pasilan alueilla.

L70

Satamaraide tulisi säilyttää niin kauan kuin Hietalahden telakka toimii nykyisellä paikalla. Autojuna-aseman säilyttäminen keskustassa on ensiarvoisen tärkeää liikenteen jatkumisen kannalta.

L72

Liikennejärjestelmän tulisi perustua raideliikenneverkoston varaan. Erityisen tärkeänä pidämme Marja-radana ja Ruoholahti-Matinkylä-metron toteuttamista.

M5

Kehäteiden ja moottoriteiden rakentamisen sijasta on kehitettävä raideliikennettä. Raideliikenne on ympäristönkin kannalta paras vaihtoehto.

M5

Liikennepolitiikan suunta on muutettava joukkoliikennettä ja erityisesti tehokasta ja ympäristöystävällistä raideliikennettä suosivaksi.

M150

Raitiovaunuliikenne on säilytettävä toimivana lähiliikenteen kulkumuotona.

Yhteisvastaus:

Joukkoliikenteen kehittäminen kaikkine osaluueineen on erittäin laaja tehtävä. Yleiskaavatyössä on keskitytty järjestelmän rakenteellisiin muutoksiin, erityisesti raideliikenteeseen. Yleiskaavatyön rinnalla ajallisesti kulkeneessa PLJ-työssä on tehty perusteellinen joukkoliikenteen strategiasuunnitelma (YTV 2002). Siinä on kartoitettu mm. eri kehittämistoimenpiteet ja luotu lyhyen tähtäyksen (2004-2009) ja pitkän tähtäyksen (vuoteen 2025 asti) strategia. Selvitykseen liittyvät toimenpidekortit koskevat infraa, palvelutasoa, infoa ja uutta tekniikkaa sekä rahoitusta ja hallintoa. Helsingin alueen joukkoliikennejärjestelmä on keskeinen osa pääkaupunkiseudun ja sitä laajemmankin alueen joukkoliikennejärjestelmää. Selvityksessä on käsitelty tai kirjattu kaikki joukkoliikennettä koskevat keskeiset kysymykset Helsingissä, myös yleiskaavatyön yhteydessä esiin otetut järjestelmäratkaisut ja visiot. PLJ:n jatkotyönä on tarkoitus käynnistää joukko selvityksiä, mm. poikittaisen joukkoliiken-

teen kehittämissuunnitelma ja Pisan tarve- ja toteuttamiskelpoisuus selvitys.

Metro

L21

Metrolinjoja kannattaa jatkaa sellaisiin suuntiin, joissa voi tapahtua merkittävää lisäkasvua, ja joissa liityntäliikennettä voidaan kytkeä laajalta alueelta.

On myönteistä, että metroa on jatkettu Vuosaaren sataman alueeseen liittyvälle työpaikka-alueelle saakka.

L23

Metroasema on merkitty keskelle Vuosaaren sataman logistiikka-alueella. Esitetty sijainti ei ole alueen kehityksen kannalta mahdollinen. Metroasema tulee sijoittaa alueen länsireunaan Vuotien itäpäähän kohdalle.

Metroaseman rakentaminen on perusteltua alueen joukkoliikenneyhteyksien kehittämiseksi.

Vastaus:

Yleiskaavassa esitetään metrolinjauksen sijainti. Metroaseman tarkempi sijainti Vuosaaren satama-alueella tarkentuu alueen yksityiskohtaisessa suunnittelussa.

L35

On tärkeää jatkaa Itämetroa Mellunmäestä Sipoon suuntaan ja lisätä asemia esim. Sörnäisiin Itäväylän ja Varastokadun risteyskohtaan sekä Roihupellon kohdalle.

L38

Yleiskaavassa olisi realistisempaa käyttää Sipoon metron sijasta Hakunilan metron nimitystä ja linjausta, joka olisi sopuoinnussa myös voimassa olevan Uudenmaan seutukaavan kanssa. Sipoon kunnan koko ja pientalovaltainen asutusrakenne eivät luo taloudellisia edellytyksiä metron jatkamiselle.

M150

Tulevaisuudessa kaupunkimaisen liikenteen avainsana on metro.

M150, M196

Metro tulisi viedä pohjoisemmille linjauksille, jotta sen sijainti ei aiheuttaisi lisää paineita jäljellä olevien luonnonrantojen rakentamiseen. Sen vieminen rantakiville on tuhoisa ratkaisu.

M233

Kannatamme metron jatkamista sekä länteen että itään.

Länsimetro

L30

Länsimetron mahdollinen rakentaminen tulee toteuttaa vain yhdellä metroasemalla Lauttasaarella, Koivusaareen ei tule rakentaa metroasemaa eikä asutusta.

M14

Länsimetron tulee olla yleiskaavassa.

M31, M128, M129

Länsimetro keskittää asutusta metron varrelle ja lisää Lauttasaaren kautta kulkevan liikenteen moninkertaiseksi. Koivusaaren asema olisi kannattamaton maksimaalisimmankin rakentamisoikeuden toteutuessa.

Olisi selvitettävä myös kevyempää raideliikennemuotoa ja Töölön vetämistä Espooseen tulisi tutkia.

Yhteisvastaus:

Raideverkossa länsimetro on pääkaupunkiseudun strateginen ykköshanke. Siksi se on pidettävä myös suunnittelussa ja toteutuksessa tällaisessa asemassa.

Länsimetron Ruoholahti-Matinkylä tarve- ja toteuttamiskelpoisuus selvitys on valmistunut (lokakuu 2002). Mikäli pääkaupunkiseudulla syntyy riittävä yksimielisyys asiasta, käynnistyy seuraavaksi länsimetron yleissuunnitelman laatiminen ja YVA-prosessi. Tässä yhteydessä käsitellään siihen liittyvät kysymykset yksityiskohtaisesti .PLJ 2002 koskeva päätös on tehty YTV:n hallituksessa 21.3.2003

Töölön metro

L21

Pidämme Töölön metrolinjausta tärkeänä.

M150, M196

Metrolinjan läntinen osa Kampista Töölön kautta joko Pasilan, ja edelleen koilliseen, tai Töölöstä pohjoiseen Martinlaaksoon on toimiva ehdotus. Mahdollista haaraa Otaniemi-Keilaniemi-Tapiola -suunnalle olisi tutkittava.

M138, M156

Länsimetron rakentaminen keskustasta Töölön, Otaniemen ja Tapiolan kautta muualle Espooseen on paras vaihtoehto pääkaupunki-

seudun liikennesuunnittelun ja syöttöliikenteen kannalta. Metron käyttäjämäärät saadaan kasvatetuksi suurimmilleen em. taajamien ollessa metroradan varressa.

Vastaus:

*Espeen metron suuntavaihtoehtoista on aiemmin tehty suunnitelmia ja vertailuja. Jo Helsingin yleiskaava 1992 sisälsi vain Lauttasaa-
ren suunnan linjauksen. Yleiskaava 2002:n raideverkkoratkaisussa Töölön suunta on varattu toiselle itsenäiselle metrolinjalle. Se jatkuu Pasilaan ja varautuu mahdollisuuden jatkaa sitä pitkällä aikavälillä edelleen.*

Töölön metro on osa toista itsenäistä metrolinjaa. Sen suunnittelua on jatkettu yleiskaavatyön rinnalla. Töölön metro voidaan toteuttaa aluksi myös haaroittamalla se itämetrosta. Tämä on toteuttamisen vaiheistuksen kannalta järkevää. Samalla syntyy Kampista pohjoiseen raideyhteys, joka tarvitaan toisessa itsenäisessä metrolinjassa yhdysraiteena nykymetroon.

Laajasalon metro

L12

Katajanokka-Laajasalo -metron pintavaihtoehto tulisi sulkea pois, ja jatkaa tutkimista tunnelivaihtoehdon pohjalta. Metrolinjaus aiheuttaisi merkittäviä kaupunkikuvallisia ja maisemallisia vaikutuksia.

L16

Toisen metrolinjan suunnitelma on yksi Helsingin tulevan kehityksen moottoreista. Sen ja siihen liittyvän uuden kaupunkirakenteen jatkosuunnittelu ovat hyvin tärkeitä. Tulisi tehdä ennakkoluulotonta suunnittelutyötä välin Katajanokka-Laajasalo kiinteän yhteyden määrittämiseksi, koska sillä on suuri merkitys kanta-kaupungin lähialueiden käyttöönnotolle.

L21

Laajasalo-Santahamina -metrolinjaus ei vaikuta loppuun asti harkitulta, koska käyttöaste voi jäädä alhaiseksi.

L30

Laajasalon metroa emme katso ensisijaiseksi. Laajasalon joukkoliikenneyhteyksiä voitaisiin kehittää lauttayhteydellä Katajanokalta Kruunuvooreen.

L66

Sillan rakentaminen keskustan ja Laajasalon välille on mielestämme ongelmallista sekä maisemallisesti että luonnon ja kulttuuriarvojen

kannalta. Hanke edellyttää ympäristövaikutusten arviointia.

L73

Metroyhteys Laajasaloon tuo ainutlaatuisen edun joukkoliikenteelle Laajasalon ja Helsingin keskustan välille. Linjan vaiheittainen toteuttaminen tulee selvittää Santahaminan osalta. Mikäli päädytään Hylkysaarta sivuavaan linjaukseen, myös raitiovaunuyhteys olisi käyttökelpoinen bussin sijasta.

M119, M193

Metrovaraukset on poistettava, koska se pakottaisi Laajasalolle vieraaseen tehorakentamiseen.

M40, M119

Esitetty metrolinjaus Laajasaloon on tarpeeton ja kustannuksiltaan kohtuuton.

M40

Metroa halvempi vaihtoehto olisi pistoraide Herttoniemeen.

M48

Lauttasaaressa toisen metroaseman sijoittaminen Koivusaareen ei ole oikea ratkaisu.

M69

Liikenneyhteys Laajasaloon tulee kehittää mantereelta Herttoniemestä bussimetrolla tai vastaavalla. Metroyhteysväli on mahdoton toteuttaa metron toiminnalliselta kannalta kallion rakoilun ja ruhjeen johdosta.

M119

Pikemmin tulisi toteuttaa esim. pikaraitiotieyhteys Öljysataman alueelta Laajasalon keskustaan ja Herttoniemen kautta Viikin suuntaan Jokeriin liittyen.

M119, M149, M193

Mikäli metroon halutaan varautua, tulisi yhteys merkitä meren alaisena.

M149

Pidämme siltavaihtoehtoa maisemallisesti sopimattomana ja esitämme että suunnittelua ei jatketa. Perusteluna sillan maisemallinen sopimattomuus Katajanokan ympäristön maisemahorisonttiin.

M193

Suunnitellun metron käyttöaste tulee jäämään alhaiseksi. Vuosaaren ja muiden itäisten ja myös pohjoisten alueiden työpaikkojen lisää-

tyminen luo tarvetta Laajasalon liikenteen kehittämiseen näihin suuntiin.

M134

Ei metroa öljysatamaan, vaan metro, joka yhdistää läntisen, itäisen ja pohjoisen Helsingin reitillä rautatieasema-Suomenlinna-Santahamina-Laajasalo-Viikki-Malmi-Pitäjänmäki-Meilähti-rautiasema.

Yhteisvastaus:

Laajasalon metro on osa kantakaupungin raideverkko- ja osittain itsenäistä metrolinjaa. Siihen liittyy oleellisena osana Laajasalon suunnan maankäyttövisio. Yleiskaavaehdotuksen selostuksessa on asiaa käsitelty laajasti.

Laajasalon metroa koskevat mielipiteet ja lausunnot yleiskaavatyössä ovat käsitelleet lähinnä muita korvaavia vaihtoehtoja, tunneli- ja siltaratkaisun eroja, rakentamisen kalleutta ja vaihteistusta sekä mahdollisuutta kiinteään yhteyden hyödyntämiseen muussa liikkumisessa.

Laajasalon metrolle on ehdotettu vaihtoehtona Herttoniemen metroasemasta erkanevaa linjaa. Hyödyt matkustajalle olisivat kuitenkin oleellisesti pienemmät kuin yleiskaavaehdotuksen mukaisessa linjassa. Linjan liikennöinti olisi sidoksissa rantametroon ja vuoroväli kaksinkertainen. Kolmas junaryhmä aiheuttaisi epätasaisen vuorovälin osuuksilla, joilla on kaksi junaryhmää, mm. koko Etelä- Espoossa. Keskustassa ei myöskään saada uutta maankäyttöä metron vaikutusalueelle.

Laajasalon merelliseen luonteeseen sopii hyvin vesiliikenne oheiskulkumuotona, etenkin kesällä. Se ei voi kuitenkaan olla pääliikenne- muoto. Kruunuvuorenrannan joukkoliikenne- vaihtoehtoja vertailtaessa on todettu, ettei vesiliikenneyhteys olisi Herttoniemen liityntää nopeampi mutta olisi 2-3 kertaa kalliimpi.

Nykyisten pohjatietojen mukaan Kruunuvuorenselän kalliokatot ovat syvällä ja kallioperässä on syviä luoteis- kaakkoissuuntaisia ruhjeita. Tämän vuoksi metrotunneli sijoittuisi syvälle ja myös sekä Katajanokan että Kruunuvuoren- rannan asemat olisivat mahdollisesti syvällä, noin tasossa -60 metriä. Metron rakentamista ei tällöin voisi vaihteistaa niin, että kiinteä yhteys Kruunuvuorenselän poikki olisi aluksi esim. raitiotie. Tällöin jouduttaisiin sitoutumaan heti metron rakentamiseen. Kruunuvuoren selän kalliokatot selvitetään jatkossa tarkemmin.

Kustannusten ja vaiheittain toteuttamisen kannalta on käytännöllistä etsiä ratkaisu, jossa

suora, kiinteä yhteys keskustaan toteutettaisiin ensin muuna kuin metroratkaisuna. Kruunuvuorenrannan ratkaisut alueen merkittävänä lähiaikojen rakentamiskohteena ovat tässä avainasemassa.

Yhteyden tulee olla heti alussa korkeatasoinen ja sen kustannukset tulee voida hyödyntää osana lopullista metroratkaisua ilman suuria hukkakustannuksia. Kaupunkirakenneratkaisun hyödyt voivat toteutua paremmin, kun yhteys toteutetaan jo Kruunuvuorenrannan rakentamisen alkuvaiheessa. Suora yhteys Helsingin keskustaan olisi tällöin osa alueen maankäyttöratkaisua, statusta ja markkinointia.

Pisara

L2

Pääradan parannustoimien lisäksi tärkeimpiä kehityskohteita on Pisara-rata tai sitä noudatteleva "rengasmetro".

L29

Pisara-lenkin vaikutuksia tulee tarkastella kattavasti seudullisena yhteistyönä.

L70 (ks. Pasila)

Pisara-rata ei vapauta nykyisiä rautatiealueita muuhun käyttöön.

L73

Helsingin toinen metrolinja ja Pisara ovat osittain päällekkäisiä. on selvityksen alla, voivatko Pisara ja toinen metrolinja joiltain osin korvata toisiaan tai olisiko jommankumman linjausta syytä muuttaa. Tämänhetkisen tiedon perusteella YTV pitää Töölön asemaa Pisarassa tarpeellisena.

M233

Pisara-radan kehittelyä pitää jatkaa, se parantaisi huomattavasti yhteyksiä keskustaan hyvin vaihtomahdollisuuksineen ja vapauttaisi laajoja ratapiha-alueita muuhun käyttöön.

Vastaus:

Toisella metrolinjalla ja Pisaralla on selkeästi oma toiminnallinen roolinsa ja käyttäjäkuntansa raideverkossa. Töölössä ne ovat fyysisesti osin päällekkäisiä, mutta kilpailevat samoista matkustajista hyvin pieneltä osin. Kokonaisraideratkaisussa on pyritty niiden yhteensovittamiseen sekä fyysisesti että toiminnallisesti.

Helsingillä ei ole kaupunkirakennetta ja liikennejärjestelmää koskevia suunnitelmia, joissa osa lähi- tai kaukoliikenteen junista jäisi Pasilaan. Tavoitteena on myös saada toteutukseen seudullinen Pisara. Keski- Pasilaan on tarkoitus laatia yleissuunnitelma ja yleiskaava kaupunkisuunnitteluviraston Pasila-projektin toimesta. Suunnittelua ohjaa myös valtion ja kaupungin välinen kesällä 2002 tehty aiesopimus.

Tehtyjen selvitysten mukaan Pisara-radasta saadaan seudullisesti suuret hyödyt. Heilurijunat lähiliikenteessä ratasektorilta toiselle vähentävät merkittävästi liikennöintikustannuksia, vähentävät päärautatieaseman laituritarvetta ja siten antavat mahdollisuuden supistaa raidepihaa. Lyhenevät kävelymatkat ja vaihdot metron ja raitioteille keskustassa parantavat palvelutasoa. Kantakaupungin ulkopuolella liitynnän edellytykset paranevat.

Viira

L16

Viira on vajaasti tutkittu ratkaisu. Koko sektorin Kumpula, Viikki, Malmin lentokenttäalue tulevat joukkoliikenneyhteydet tulisi vielä tutkia perusteellisesti selvittämällä eri vaihtoehtojen edullisuus.

L30

Viiran asema- tai pysäkkisuunnitelmissa tulee huomioida Malmin sairaalan liikenneyhteystarpeet.

L30

Nykyisiä joukkoliikenneyhteyksiä Viikin ja kantakaupungin välillä tulisi parantaa. Viira kohentaa tilannetta, mikäli sillä turvataan keskustan ja Viikin mutkaton joukkoliikenneyhteys.

L33

On toivottavaa, että Viiran kehittäminen etenee kasvavan yliopistokaupunginosan edellyttämässä aikataulussa, riippumatta Malmin lentokenttäalueen kehityksestä.

Yhteisvastaus:

Viira, nopean raitiotien varaus, vaatii jatko-suunnittelua. Viiran tulee olla nopea, jotta se pystyisi kilpailemaan bussijärjestelmän kanssa. Linjan tulee olla nopea myös kantakaupungissa, mikä vaatii sen ja kantakaupungin muun linjaston yhteensovittamista. Esimerkiksi

nykyisen raitioverkon pysäkkiväli on tällöin liian lyhyt. Kalustotyyppi on ongelma, koska nykyinen raitiokalusto ei ole kovin hyvä esikaupunkiliikenteeseen.

Esikaupungeissa lähtökohtana suunnittelussa on se, että Viira palvelee lentokenttäalueen uutta maankäyttöä.

Kevyt liikenne

L17

Kevyenliikenteen olosuhteiden kehittämisedellytykset tulee turvata kaavoituksen keinoin. Esitettyjen tunnelointien tavoite on hyvä, mutta taloudellisen tilanteen jatkuessa toteutuminen saattaa olla kaukana tulevaisuudessa.

L54

Erillinen kevyenliikenteen silta Hakaniemestä Kaisaniemen puistoon loisi keskustaan viihtyisän ja vetovoimaisen reitin. Lisääntynyt jalankulkuliikenne toisi puistoon myös sosiaalista kontrollia ja näin lisäisi puiston turvallisuutta.

L66

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan myös yleiskaavoituksessa on varattava riittävät alueet jalankulun ja pyöräilyn verkostoja varten sekä edistettävä verkostojen jatkuvuutta. Kevyen liikenteen pääverkosto tulisi esittää vähintään yleiskaavan liiteaineistossa.

M181

Kevyen ja joukkoliikenteen yhteyksien toimivuus tulisi ottaa huomioon jo yleiskaavavaiheessa uusia asuinalueita ja palveluiden sijoitumista suunniteltaessa.

Yhteisvastaus:

Kevyt liikenne on liikkumisen perusliikkumismuoto ja tärkeä osa tavoitteiden mukaista liikumiskulttuurista. Yleiskaavan yleispiirteisyydestä johtuen esimerkiksi pääraittiverkko ei kuitenkaan esitetä sen yhteydessä, koska sen ohjausvaikutus olisi vähäinen. Tämäntapainen suunnittelu vaatii tarkemmanasteista yhteensovittavaa suunnittelua. Esimerkiksi pääkaupunkiseudun pääpyörätieverkko on otettu osaksi Helsingin pääraittiverkkosuunnitelmaa sitä Helsingissä tarpeen mukaan täydentäen. Liikennesuunnitteluosasto on hyväksynyt tarkistetun pääraittiverkko 2010:n viimeksi 5.12.2002. Uusilla rakentamisalueilla verkko tarkentuu tarkemmanasteisessa kaavoituksessa.

Tukikohdat ja varikot

L2

Yleiskaava 2002 ehdotus on keskittynyt pitkälti asutuksen laajenemiseen ja henkilöliikenteeseen unohtaen monenlaiset elämisen elinehtoina olevat tavaravirrat. Olemme huolissamme pääkaupunkiseudun elintarvikehuollosta maaliikennekeskuksen saadessa Metsälästä lähtöpässit.

L5

Esitämme maaliikennekeskuksen aluevarauksen muuttamista uudelleen harkittavaksi. Metsäläntien eteläpuolella oleva liikenneterminaalialue on merkittävä tavaraliikenteen solmukohta. Sen siirtäminen Kehä III:n varteen ei ole välttämättä Helsingin yritystoiminnan ja työpaikkojen kannalta oikea ratkaisu.

L11

Maaliikennekeskuksen aluevarauksen muuttaminen vaikuttaa epätarkoituksenmukaiselta. Suunniteltaessa liikennevarikoiden tai muiden yhdyskuntateknisen huollon alueiden siirtämistä tulee pyrkiä erityisesti loogisesti tarkoituksenmukaisiin ratkaisuihin. Toisaalta laajan LR-alueen säilyttäminen Pasilassa keskeisellä paikalla kaupunkia ratapihatoimintojen käytössä ei ole perusteltua.

L14

Tukikohtakäytössä olevia nykyisiä alueita on osoitettu laajasti muuhun käyttöön ja po. toimintojen on oletettu siirtyvän maanalaisiin tiloihin ja osin kaupungin ulkopuolelle. Kehitys on perusteltua keskusta-alueilla, mutta esikauptunkialueilla maanalaiset ratkaisut ovat harvoin taloudellisesti perusteltuja. Maaliikennekeskuksen roolia Helsingin tavarahuollossa tulisi selvittää vielä ennen kuin alue varataan muuhun käyttöön. Mikäli uusi maaliikennekeskus sijoittuisi Kehä III:n tasolle, kasvaisi jakeluauto liikenne määrällisesti.

L23

Metsälän maaliikennekeskuksen poistuessa yleiskaavassa tulisi esittää uusia mahdollisia sijoituspaikkoja alueella nykyisin toimiville yrityksille. Vuosaaren sataman viereen kaavoitettu yritysalue tarjoaisi yhden mahdollisuuden yritysten uudelleensijoittumiselle.

Vesiliikenne

L16

Jatkosuunnittelussa tulee huomioida mahdollisuus järjestää merellisiin kaupunginosiin liikennettä myös vesiliikenteenä.

M119

Yleiskaavaan on liitettävä koko Helsingin vesiliikenteen kehittämistarkastelu. Vesiliikennettä voidaan kehittää palvelemaan sekä työ- että virkistysliikennettä.

Yhteisvastaus:

Vesiliikennettä on käsitelty eri yhteyksissä, mm. saariston osayleiskaavatyössä. Yleiskaava 2002- työssä on selvitetty vain lauttaliikenteen mahdollisuuksia joukkoliikenneyhteytenä Laajasalon suunnalla.

Lauttaliikenteen ja vesibussiliikenteen kehittämiseen liittyy erityisenä ongelmana kustannusvastuu. Helsingissä on lähdetty siitä, että vesiliikenteen esim. virkistysalueille tulisi olla itsekannattavaa. Liikenne voi olla vain erityisessä tapauksessa kuten Suomenlinna yhteistaruiffissa ja subventoitua. Täten alueille, joihin on vaihtoehtona kiinteä yhteys, vesiliikenteen käyttö on vähäistä ja lähinnä statustekijä.

Satamat

L10

On myönteistä, että vapautuville satama-alueille on osoitettu lisää rakennusmaata ja että alueiden kerrosalamäärät ovat merkittävästi lisääntyneet verrattuna edelliseen yleiskaavaan.

L23

Jätkäsaaren satama-alueeksi esitetty uusi täyttöalue on kustannuksiltaan korkea suuren vesisyvyyden takia ja liian kallis yksinomaan satamatoimintoihin kohdistettuna.

L23

Eteläsataman ja Jätkäsaaren matkustajaterminaaleihin tulee merkitä pääkatumainen yhteys, koska niissä on myös rekkakuljetuksia.

L23

Sörnäisten satama-alueelle jää runsaasti laitureita tavarasataman siirryttyä Vuosaareen. Risteilyalusliikenteen toimintaedellytykset on perusteltua ottaa huomioon Sörnäisten sataman suunnittelussa.

L23

Vallisaaren suunnittelussa on otettava huomioon, että Kustaanmiekan väylän liikennöinti-

edellytykset on turvattava kaikissa olosuhteissa. Merkintä (A) tulee rajata pois Vallisaaren Kustaanmiekan puoleisesta osasta.

L23

Vuosaaren satamaan tai sen viereisellä työpaikka-alueelle ei ole tarkoituksenmukaista sijoittaa yleiskaavassa (s. 183) esitettyä teknistä tukikohtaa tai varikkoa, vaan ainoastaan satamakeskusta itseään palvelevia teknisiä alueita.

L23

Varissaari ja Kalkkisaari on tärkeää saada virkistyskäyttöön Vuosaaren sataman ja sen ympäristön voimassa olevan asemakaavan mukaisesti. Merkintä on yleiskaavassa muutettava asemakaavaa vastaavaksi RA -merkinnästä VR -merkinnäksi.

L23

Yleiskaavaan on perusteltua lisätä Melkinlaituriin risteilyalusten kiinnittymisen mahdollistava merkintä. Melkinlaituri soveltuu erinomaisesti risteilyaluksille.

L46

Vuosaaren satama-alueella tulisi myös voida käyttää kiviaineshuollon tarpeisiin, ja rakentaa sinne kiviaineshuollon kannalta tarpeellisia tiloja ja laitteita.

Kiviainestermiinin jääminen pois Helsingistä heikentäisi merkittävästi pääkaupunkiseudun kiviaineshuollon toteuttamista ja kehittämistä kokonaistaloudellisen merikiviaineksen käyttömahdollisuuden jäädessä pois. Merikiviainesten käyttö on liikenneturvallisuuden ja liikenteen sujuvuuden kannalta parempi ja ympäristöystävällisempi verrattuna maantiekuljetuksiin.

L47

Pidämme myönteisenä, että keskustan alueelle edelleenkin jää satamatoimintaa, johon myös kuuluu teollisuustuotantoa ja varastointia.

Miii

Vuosaaren telakka-allas on säilytettävä, sillä se on viimeinen iso laivojen telakointiin soveltuva telakka-allas Suomenlahdella.

YHDYSKUNTATEKNINEN HUOLTO

Energiahuolto

L9, L28

Salmisaaren ja Vuosaaren voimalaitosalueet ovat toiminnan kehittämisen ja uudistamisen kannalta riittävät, mutta Hanasaaren voimalaitosalueen osalta esitettyä aluetta tulee suurentaa.

L9

Tiivis kaupunkirakenne kuluttaa vähemmän energiaa ja luonnonvaroja.

L28

Yleiskaavaselostuksessa kiteytetyt energiahuollon päälinjat vastaavat Helsingin Energian pitkän tähtäyksen tavoitteita ja turvaavat ympäristöystävällisen ja tehokkaan energiantuotannon Helsingissä.

L28

Helsingin sähkökäytön turvaamiseksi tulisi 400 kV sähköasemia varten säilyttää tilavaruuksia Viikinmäessä, Herttoniemessä, Suvilahdessa ja Vuosaarella.

M16

Herttoniemen-Roihupellon yritysalueen kaavoituksen yhteydessä korkeajännitevoimalinjojen muuttamista maakaapeliksi tulee harkita alueen keskustaluonteen vuoksi.

Vastaus:

Yleiskaava 2002 luo edellytykset tehokkaalle ja ympäristöystävälliselle energiantuotannolle ja -kulutukselle. Yksittäisten tuotanto-, sähköasema-, ilmajohto- ym. kohteiden osalta sijainti-, tilanvaraus- ja tekniikkakysymykset ratkaistaan yleiskaavaa tarkentavassa kaavoituksessa, esim. Roihupellon-Siilitien ja Kalasataman alueiden osayleiskaavoituksessa. Maanalaisiin kohteisiin otetaan kantaa laadittavana olevassa osayleiskaavassa.

Vesihuolto

L28

Yleiskaavassa esitetyt uudet rakentamisalueet tulevat olemaan pääosin rakennetun vesihuollon runkoverkoston piirissä, jolloin verkoston rakentaminen tulee olemaan pääosin alueiden sisäistä. Asunto- ja toimitilarakentaminen toteutuisi tällöin mahdollisimman pienin kunnal-

listeknisin investoinnein, jota Helsingin Vesi pitää erittäin suositeltavana.

L28

Helsingin Vedellä on jo nyt vedenpuhdistuskapasiteettia riittävästi 600 000 asukkaan suurista väestömäärää varten.

L28

Saarien vedenjakelu ja viemäröinti tulee myös jatkossa järjestää haltijoiden toimesta ja kustannuksella.

M151

Kunnallisen jätevesihuollon liittymismahdollisuus tulisi ulottaa Kallahdenniemeen. Kallahdenniemen luonnon ainutkertaisuuden vuoksi tulisi varmistaa, etteivät jätevedet kuormita luontoa tarpeettomasti eikä luonnon kestävyys vaarannu.

Vastaus:

Yleiskaavan toteuttaminen ei edellytä vesihuollon merkittävimpien perusratkaisujen laajentamista nykyisestä, esim. Päijännetunneli, vedenpuhdistuslaitokset, Viikinmäen keskuspuhdistamo. Olemassa olevan putkiston säilymismahdollisuudet maankäytön muutosalueilla ratkaistaan yleiskaavaa tarkentavassa kaavoituksessa.

Haja-asutustyyppisten alueiden, kuten saaristo ja Kallahdenniemi, ratkaisumahdollisuudet selvitetään osana asemakaavoitusta. Aihepiiriin otetaan yleisellä tasolla kantaa myös vuoden 2003 lopussa valmistuvassa kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelmassa.

Pinta- ja pohjavedet

L4

Vedenhankinnan kannalta tärkeille pohjavesialueille ei tule osoittaa mitään sellaista toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa pohjaveden pilaantumisriskin.

L28

Vedenhankinnan varajärjestelmään kuuluvien pohjavesialueiden suojeleminen on otettu yleiskaavaehdotuksessa riittävästi huomioon.

L29

Rakennettaville alueille tulisi jättää mahdollisimman paljon aluetta, johon hulevedet voivat imeytyä.

L29

Tehdyt virtausmallit ennustavat ekologisia muutoksia huonosti, vaikka antavatkin hyvän kuvan virtaaman ja viipymän muutoksista.

L30

Koivusaaren mahdollinen rakentaminen vaatii Koivusaaren ja Jätkäsaaren merentäyttäjien yhteisvaikutusten selvittämistä. Merentäyttäjät on vähennettävä etenkin Jätkäsaaren rannoilla, jotta Lauttasaaren salmen virtaus pysyisi riittävänä eikä Seurasaarenselän veden laatu heikkenisi.

L30

Rinnealueille tulisi varata rakentamatonta tilaa, jotta vesi pääsisi valumaan maastoon ja imeytymään maaperään.

M229

Imeyttäminen tulisi esittää ehtona uusille rakennettaville alueille. Pintavalunnan viivyttämiseksi muodostettaisiin asumisviivytystä ja kaupunkiluonnon monimuotoisuutta lisääviä vesiaiheita. Purojen viipymää tulisi tasata uomalaajennuksilla ja tulva-alueilla. Osassa rakentamisen aluevarauksia tulisi harkita asutusalueen pienentämistä ja vastaavasti viheralueen kasvattamista. Tämä olisi suositeltavaa mm. Mellunkylänpuron varressa.

Vastaus:

Yleiskaavan laadinnan yhteydessä on laadittu erillinen tarkastelu pohjaveden suojelun ja yleiskaavan suhteesta. Pohjavesialueille yleiskaavassa osoitetut merkinnät mahdollistavat pohjaveden suojelun tarkempiasteisessa kaavoituksessa.

Yleiskaavan erillisselvityksen tarkasteluja ekologisen kuivatushuollon mahdollisuuksista tarkennetaan osana normaalia alueiden osayleis- ja asemakaavoitusta. Ekologisen kuivatushuollon toteuttamisedellytykset riippuvat mm. alueen sijainnista, tehokkuudesta ja aluerakenteesta. Korttelialueilla on harvoin mahdollisuuksia normaalista poikkeaville kuivatusratkaisuille, kun taas viheralueilla tulisi asemakaavoituksessa mahdollisuuksien mukaan tukea ekologisen kuivatusratkaisujen toteuttamista.

Yleiskaavan aluevarausten varmentamiseksi laadittujen virtaamaselvitysten mukaan Koivusaaren ja Jätkäsaaren meritäyttöillä on vain vähäistä vaikutusta veden vaihtuvuuteen Seurasaarenselällä. Veden vaihtuvuuden tarkastelu on samanaikaisesti kaikille täyttökohteille mahdollistanut aluevarausten merkitsemisen yleiskaavaan. Täyttökohteiden jatkosuun-

nittelussa, erityisesti täyttöjen vesiluvan saannin edellyttämässä suunnittelussa, tulee kiinnittää riittävää huomiota eri alueiden hankkeiden yhteisvaikutuksiin ja ekologiin vaikutuksiin.

Jätehuolto, pilaantuneet maat, ylijäämämässat

L3

Yleiskaavassa ei ole osoitettu alueita jätehuollon tarpeisiin. Helsingin tulee osoittaa alueellaan laitosmaista jätehuoltoa palvelevia alueita mm. energia- ja teollisuuslaitosten yhteyteen.

L21

Rakennusjätteen käsittelystä tai materiaalien kierrätyksen järjestelyistä ei ehdotuksessa mainita.

L29

Yleiskaavaehdotuksessa ei ole osoitettu lainkaan aluevarauksia pilaantuneita maita ja muita vaikeasti sijoitettavia massoja varten. Näissä luotetaan seudullisiin ratkaisuihin, joita ei vielä ole.

L41

Yleiskaavassa ei ole otettu kantaa siihen, mihin kaupungin jätteet tulevaisuudessa sijoitetaan. Ei ole myöskään varattu alueita kaupungissa syntyvien jätteiden käsittelemiseen. Uusien vaatimusten täyttäminen edellyttäneekin sekajätteen käsittelemistä teollisesti (EU:n kaatopaikkadirektiivi).

L63

Jätehuollon strategisia ratkaisuja sekä pilaantuneiden maiden käsittelyä ja loppusijoittamista olisi perusteltua käsitellä yleiskaavan selostuksessa esitettyä laajemmin, mikä olisi tarpeen myös riittävän vaikutusten arvioinnin taustaksi.

L68

Yleiskaavaehdotuksessa ei ole osoitettu jätehuollon ti ylijäämämaiden aluevarauksia, joten siitä ei ilmene, miten Helsinki aikoo omalta osaltaan näitä asioita hoitaa. Tämä korostaa seudullisen yhteistyön tarvetta tässäkin asiassa.

L73

Kaavaselostuksessa tulisi mainita kaavan mahdollistavan jätteenkäsittely- ja hyödyntämislaitosten sijoittumisen työpaikka-alueille.

M31

Koivusaaren ja Jätkäsaaren merentäyttöjä koskevat virtausselvitykset eivät ota huomioon rakentamishankkeiden yhteisvaikutuksia Laajalahden ja Seurasaarenselän veden laatuun.

M96

Kehittyneempien kaatopaikkojen tulee sijaita Helsingin ulkopuolella. Uudenmaan liitossa tulisi aloittaa jätehuollon vaihemaakuntakaavan valmistelu.

M96

Pilaantuneiden maiden sijoituksen ratkaiseminen tulisi tehdä yhdessä jätehuollon maakuntavaihekaavan kanssa.

M96

Ylijäämämassojen sijoittelussa tulee hakea myös ylikunnallista ratkaisua Uudenmaan liiton johdolla.

Vastaus:

Helsingin maantieteellisellä alueella on käytännössä hyvin rajoitetusti tilaa jätteiden, pilaantuneiden maiden ja ylijäämämaiden loppusijoittamiseen. Yleiskaavan aluevarausmerkinnät kuitenkin mahdollistavat osa-alueiden toimintojen omien yhdyskuntateknisen huollon järjestelyjen, mukaan lukien jätehuolto, pilaantuneet maat ja ylijäämämassat, sekä näiden rejektien eräiden keskitetyn huollon järjestelyjen toteuttamisen. Laajojen käsittely- ja sijoitushankkeiden toteuttamisen edellytykset selvitetään yleiskaavoituksen jälkeen hankekohteisesti. Yhdyskuntatoimintojen tuottamien, Helsinkiin vaikeasti sijoitettavien rejektien huollossa ylikunnallisten järjestelyjen toteutumisen tukeminen mm. suunnittelun ja yhteistyön keinoin on tärkeää. Likaantuneiden maiden ja ylijäämämassojen osalta on jo toiminut ja jatkosakin toimii kaupungin sisäisiä ja kuntien välisiä yhteistyöryhmiä.

Melu ja ilmanlaatu

L2

Ajoneuvotekninen kehitys ja autokannan uudistuminen takaavat pienemmät päästöt. Käsitksemme mukaan Helsingillä ei ole vaikeuksia ainakaan liikenteen osalta pysyä kansainvälisten ympäristöohjelmien asettamien päästötavoitteiden tasossa.

L4

Koulujen, päiväkotien, vanhainkotien ja asuin-alueiden varauksia ei tule suunnitella alueille, joilla melun ohjearvot ylittyvät.

L7

On vakava ristiriita yleiskaavan tavoitteiden kanssa (elinvoimainen ja hyvä kaupunkiympäristö), että 30% uusista asunnoista sijoittuu melualueille.

L24

Yleiskaava osoittaa liikaa asuinrakentamista melualueille. Melu- ja ilmanlaatuseikat on huomioitava asemakaavataso suunnittelussa.

L29

Illanlaatu- ja meluselvitysten tuloksia ei ole hyödynnetty yleiskaavaehdotuksen valmistelussa.

L30

Yleiskaavassa on hyvin puutteellisesti otettu huomioon liikenteen aiheuttaman melun ja ilmansaasteiden vaikutukset osoittamalla yli kolmannes uusista asuinalueista melualueille (vähintään 55 dB). Asuinrakentamisesta pitäisi luopua mm. Koivusaassa, Pyrinnön kentällä, Myllykallion puistossa, Pohjois-Vuosaassa, Fallbackassa, Viikissä, Myllypurossa, Roihupellossa ja Lassilassa.

Hiljaisten alueiden huomioon ottaminen kaavan jatkosuunnittelussa on tärkeää.

L66

Meluntorjunnan kannalta tärkeimmät toimet ja jatkosuunnittelun suuntaviivat tulisi mielestämme esittää jo yleiskaavavaiheessa. Myös virkistysalueiden meluntorjunnasta on huolehdittava.

L70

Lisääntyvää ajoneuvoliikennettä voidaan pitää pääkaupunkiseudun suurimpana ympäristöongelmana. Se lisää fossiilisten polttoaineiden käyttöä ja ympäristöhaittoja sekä väylistä asuinalueille aiheutuvaa epävihiäisyttä.

L72

Yleiskaavoituksessa on huomioitava (määräykset tai selostus) ääneneristysvaatimukset Helsinki-Vantaan lentoaseman kiitotien 2 lentomelualueella.

L73

Haitoille altistumisen vähentämiseksi tulee asemakaavatasoisessa suunnittelussa jättää asuinalueille suoja-alueet erityisesti pääväyliin nähden tai torjua haitat rakenteellisesti.

M14

Meluusteiden rakentaminen tulee tehdä ennen kuin alueelle muutetaan ja tämä on kaavamerkinöin vahvistettava.

M16

Jos Kulosaassa sähköjohdot ja liikenne siirretään maan alle, tulee huolehtia siitä, ettei tunneloinnin päätekohtaan synny ilmansaasteita kaupunkikuvaongelmia.

M178

Kehä III:lle tulisi rakentaa meluaita Heikinlaakson puolelle. Suurmetsäntien ja Lahdenväylän varret on varustettava meluvallein.

M227 (ks. Roihuvuori)

Roihuvuoren uudisrakentamista on osoitettu raskaasti liikenteen ja liikennemelun saastuttamille alueille.

Meluhaitat ja liikennepäästöt Itäväylän ja Saahaajankadun tuntumassa ovat oletettavasti niin suuret, että uusille asukkaille tulee aiheutua terveyshaittoja. Lisäksi teollisuusalueelta tulee päästöjä, joten rakennuskohteet pohjoiselle puistometsävyöhykkeelle eivät ole mielekkäitä.

Vastaus:

Tulevan maankäytön suunnittelun ja melun suhteen tunnistamiseksi yleiskaavan rinnalla on laadittu erillinen selvitys liikennemelun ulottuvuudesta. Helsingin maankäytön tiivistyessä melutilanteen hallinta tulee jatkossa olemaan haastava tehtävä, joka edellyttää usean toimijatahon saumatonta toimintaa. Uusien rakentamisalueiden meluntorjunnan tärkeimmät toimet ja jatkosuunnittelun suuntaviivat on esitetty mainitussa selvityksessä. Myös täydennysrakennettavien alueiden melutasot tullaan jatkossakin ottamaan huomioon asemakaavataso suunnittelutyössä.

Eräänä asemakaavoituksen keinona meluntorjunnassa voidaan uusilla alueilla jatkossakin käyttää ns. ajoituskaavamääräyksiä, joiden mukaan uudet rakennukset voidaan ottaa käyttöön vasta melusteiden valmistuttua. Ennen tällaisten kaavamääräysten antamista selvitetään kuitenkin toimintojen sijoittamisen ja muun kuin melusteisiin perustuvan rakenteellisen meluntorjunnan keinojen käyttökelpoisuus melun torjunnassa.

Ns. hiljaisia alueita on tarkasteltu em. melun ulottuvuutta käsittelevässä selvityksessä.

Myös Helsinki-Vantaan lentokentän melua on tarkasteltu melun ulottuvuutta käsittelevässä selvityksessä. Johtuen yleiskaavan suunnittelutarkkuudesta ja strategisesta luonteesta ky-

seinen melu ei anna aiheutta melualueiden merkitsemiselle yleiskaavakarttaan, mutta asiaan on kiinnitettävä huomiota yleiskaavoitusta tarkentavassa kaavoituksessa. Selostukseen lisätään lentoliikenteen melukartta.

Muistutuksissa mainituille yksittäisille alueille (Puistola, Heikinlaakso, Roihuvuori) melua aiheuttavien suurten liikenneväylien varsien melusteita on tarkasteltu laaditussa pääkaupunkiseudun meluntorjuntasuunnitelmassa ja laadittavana olevassa Itäväylän meluntorjuntasuunnitelmassa. Meluntorjunta otetaan jatkosakin huomioon yksittäisten alueiden osayleis- ja asemakaavoja laadittaessa.

Kuten liikenteen melu niin myös pakokaasut otetaan huomioon osayleis- ja asemakaavoja laadittaessa. Melulla ja pakokaasuilla on kuitenkin eräitä merkittäviä eroja esim. ominaispäästöjen kehityksessä tulevaisuudessa, haitan fysikaalisessa leviämisessä väylältä ympäristöön sekä haitan hyväksyttävyyden arviointimenetelmissä ja ohjearvoissa. Paikoin liikenteen pakokaasujen hallinta on vaikeampaa kuin melun. Yleiskaavan ohella on laadittu selvitys liikenteen pakokaasuhaitoista, jota yleiskaavaa tarkentavassa kaavoituksessa käytetään haitan tunnistamisen apuna.

Ympäristöhäiriötä aiheuttavaa teollisuutta ja muita laitoksia on tarkasteltu yleiskaavan rinnalla valmistellussa selvityksessä. Herttoniemen teollisuusalueen haitat Roihuvuoressa vähenivät merkittävästi 1990-luvulla. Teollisuusalueen vaikutukset otetaan huomioon Roihuvuoren metsäselänteiden asemakaavoituksessa.

Turvallisuus

L20

Pelastusasemien määrää tulee lisätä. Uusien asemien optimaaliset sijainnit olisivat Laajasalo, Kaarela, Ruoholahti ja Malmi. 6 minuutin toimintavalmiusaika tulisi toteutua kaikissa peruspiireissä.

Uusille, asuinrakennuskäyttöön kaavoitettaville alueille on asemakaavoituksen suunnitteluvaiheessa määriteltävä tarve- ja tilavaraukset pelastustesteille.

Päätieverkon kehittämisessä on huomioitava pelastustoimen asemaverkon lisäksi mahdollisuudet toimintavalmiusajan parantamiseen tieverkon kehittämisen kautta.

Liikennetunnelien korkean turvallisuustason saavuttamiseksi on lähtökohtaisesti varauduttava kaksoistunneliratkaisuun.

Maanalaisen rakentamisen volyyymia lisättäessä on otettava huomioon, ettei liian suurilla, yhtenäisillä maanalaisilla alueilla pääse syntymään.

Vastaus:

Turvallisuusnäkökohdista esitys on hyvä, eikä yleiskaava aseta tälle esteitä, vaan rakentamiseen osoitetut maankäyttöluokat mahdollistavat pelastusasemien sijoittamisen mainituille alueille. Asia kuuluu ratkaistavaksi yksityiskohdallisen kaavoituksen yhteydessä.

Tukiasemat

M14

UMTS- ja GSM -mastojen sijoitteluun on kiinnitettävä huomiota siten, että koulujen ja päiväkotien lähistölle mastoja ei asenneta, jotta lasten terveys ei joudu riskialttiiksi.

Vastaus:

UMTS- ja GSM- antennien ja -tukiasemien sijoittamista ei ole tarpeen ratkaista yleiskaavamääräyksillä, vaan tapauskohtaisesti, sillä antennien ja tukiasemien aiheuttamalla säteilytasolla ei ole tieteellisesti osoitettuja haittavaikutuksia.

Tuulivoima

L3

Tuulivoimalat ovat maisemallisesti hallitseva elementti, ja niiden sijoitusta on suunniteltava harkiten yhteistyössä seudun kuntien kanssa.

L9

Tuulivoimalle ei yleiskaavakartassa ole varattu taloudellisesti kelpoisia alueita. Tuulivoimalle tulee merkitä alueet rajaviivan eteläpuolella niille merialueille, jotka esitettiin maisemallisina ja kaupunkikuvallisina perustein tehdyssä selvityksessä.

L17

Periaatteellisella tasolla tuulivoimaloihin voi suhtautua positiivisesti. Tulisi kuitenkin harkita, onko oikea paikka juuri Helsingin edustalla, missä ne näkyvät vapaasti mantereelle. Tuulivoimalat aiheuttaisivat Helsingin edustan merialueen virkistyskäyttömahdollisuuksien olennaisista vähenemistä ja tason laskua.

L21

Tuulivoimaloita ei tulisi esittää Suomenlinnan maailmanperintöalueen edustan vesialueelle (n. 5 meripeninkulmaa lähemmäksi).

L30

Tuulivoimaraaja kulkee liian lähellä rannikkoa, ja sitä tulisi siirtää ulommas. Helsingin edustalle merkitty tuulivoiman sijoittamisen selvittämisalue sijaitsee arktisten lintujen muuttoreitillä. Vaikutuksia virkistyskäyttöön ja luontoon on vielä selvittämättä.

L48

Tuulivoimalapuistot tulee suunnitella niin, että puolustusvoimien toimia ei vaaranneta.

L52

Katsomme, ettei Helsinki näe yleiskaavan tuulivoimasuunnitelmilla olevan merkittäviä välillisiä tai välittömiä vaikutuksia Sipoon kuntaan.

L63

Merialueelle mahdollisesti sijoittuvien tuulivoiman tuotantoalueiden käsittelytavat yleiskaavaehdotuksessa ja valmisteilla olevassa maakuntakaavassa poikkeavat toisistaan. Ratkaisut perustuvat kaavatasojen erilaiseen lähestymistapaan. Merkintätavat eivät ole keskenään sisällöllisesti ristiriidassa.

L66

Korostamme, että tuulivoimaloiden vaikutuksia arvioitaessa on otettava huomioon lintujen muuttoreitit.

K14

Tuulivoimapuistoille osoitettava kaavassa kaikki soveltuvat paikat.

M196

Tuulivoimaloiden esittäminen yleiskaavaluonnoksen yhteydessä on tarpeetonta. Asiaa ei ole tutkittu riittävästi valtakunnallisesti. Vaikutusten arviointi ei ole riittävän laaja.

M182

Tuulivoimaa koskeva merkintä tulisi muuttaa muotoon "raja, jonka eteläpuoliselle vesialueelle voidaan asemakaavoittaa tuulipuistoille sijoittamispaikkoja".

Selostusta tulisi täsmentää tuulivoiman aika-
taulujen ja suunnitelmien suhteen.

Tuulivoimatuotannon mahdollistaminen olisi Helsingin kaupungin ilmastostrategian ja kestävän kehityksen ohjelman mukaista.

M108

Esitän Yleiskaava 2002:een merkittäväksi "tuulivoimarakentamiseen soveltuva alue", jonka pohjoisraja rajoittuu ulkosaaristolinjaan ja eteläraja ulottuu kaupungin vesialueen rajaan.

Merituulivoimaloiden rakentaminen vesialueella on mahdollista vai suhteellisen matalissa vesissä. Tällaisia sijoituspaikkoja on Helsingin edustalla 7km rantaviivasta etelään alkavalla merialueella muutamia, joten mitään massiivista rakentamista ei alueella tapahdu.

M109

Alueille "Laakapaasi E" ja "Koirasaari L" on rakentamissuunnitelmia tuulivoimaloille. Laakapaasi on ensisijainen sijoituspaikka-alue ja Koirasaari L on vara-alue.

M175

Emme pääsääntöisesti vastusta tuulivoiman rakentamista, mutta alueet on sijoitettu suoraan arktisten lintujen muuttoreitille. Arktinen kevätmuutto on erittäin vaikuttava luontoilmesitys, eikä sitä pidä altistaa minkäänlaisille häiriöille.

M185

Kaavaehdotuksen merkintä jättää tuulivoiman rakentamisen vain abstraktiksi mahdollisuudeksi. Yleiskaavassa tulisi varata alueita tuulivoimalle konkreettisin kaavamerkinnöin.

M233

Periaatteessa tuulivoiman käyttö on kannatettavaa, mutta tuulivoimaloiden sijoittaminen juuri Helsingin edustalle niistä saatavaan hyötyyn nähden on arveluttavaa. Helsingin edustalla ei ole suojana laajaa saaristoa, vaan voimalat näkyvät mantereelle saakka hyvin. Saaristo on myös vilkkaassa virkistyskäytössä. Tuulivoimaloiden sijoittamiselle tulisi etsiä muita paikkoja kuin Helsingin edusta.

Vastaus:

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti merkitä yleiskaavakartalle itä-länsisuuntaisen rajaviivan, jonka eteläpuoliselle vesialueelle voidaan selvittää tuulivoiman sijoittamista. Rajaviiva on sama, jota on käsitelty yleiskaavan yhteydessä laaditussa tuulivoimaloiden toteuttamisen ympäristövaikutusten arvioinnissa. Sen mukaan yleiskaavaan on mahdollista tehdä kyseinen merkintä mm. merialueen virkistyskäyttömahdollisuuksien, lintujen muuttoreittien, Suomenlinnan maailmanperintökohteen, maisemavaikutusten ja puolustusvoimien tarpeiden huomioonottamisen osalta. Kyseisiin asioihin otetaan tarkasti kantaa hankevaiheessa hank-

keen ominaisuuksien (mm. tuulipuiston sijainti, myllyjen määrä ja koko) konkretisoiduttua.

Koska kaavamerkinnän tarkoittamat tuulipuistot sijaitsevat etäällä mantereesta avomerellä, on tuulipuistot taloudellisen kannattavuuden saavuttamiseksi rakennettava riittävän suuriksi. Tällaisten hankkeiden toteuttaminen edellyttää hankkeen vetäjältä yhteistyötä monien tahojen, esim. seudun kuntien, kanssa.

Valtioneuvoston päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan maakuntien liittojen tulee maakuntakaavoissa osoittaa paikat keskitetyille tuulivoiman tuottamiselle. Uudenmaan liiton tuoreessa maakuntakaavaehdotuksessa on osoitettu Helsingin merialueen länsiosaan maakunnallisesti merkittäville tuulipuistoille sijaintipaikka. Kuten Uudenmaanliitto lausunnossaan Helsingin yleiskaavaehdotuksesta toteaa, Helsingin yleiskaavan ja Uudenmaan liiton maakuntakaavan ehdotusten tuulivoimamerkinnät eivät ole sisällöllisesti ristiriidassa. Molemmista yleispiirteisissä kaavoissa on tuulivoimaa koskevia kaavamääräyksiä annettu sellaiselle tuulivoimarakentamiselle, jonka osalta on kaavallisen ohjauksen tarvetta. Maakuntakaavassa on ohjattu erittäin suurten, maakunnallista merkitystä omaavien tuulipuistojen ja Helsingin yleiskaavassa on ohjattu tätä pienempien tuulipuistojen sijoittumista. Kaavallisen ohjauksen tarpeesta johtuen vielä tätäkin vähäisemmän tuulivoimarakentamisen sijoittumisesta ei ole yleiskaavassa määräyksiä.

Yleiskaavassa osoitetun rajaviivan eteläpuolinen tuulivoimarakentaminen ei tällä hetkellä ole taloudellisesti kannattavaa verrattuna muuhun keskitettyyn sähköntuotantoon. Tekniikan kehitymisestä ja ilmastopöytäkirjojen toimeenpanosta riippuen taloudellinen kannattavuus saavutettaneen 2010- luvulla.

Kaavatalous

L8

Vaikat perustamisolosuhteet ja paikalliset maastolliset erityispiirteet saattavat vaatia keskimääräistä kustannustehottomampia ratkaisuja.

Pintavesien imeyttämisen tarve tuottanee tavanomaisesta poikkeavia kuivatusratkaisuja, joilla lienee kohottava vaikutus rakentamiskustannuksiin.

Myös melusteiden rakentamisesta aiheutuviin kustannuksiin tulee varautua, koska n. 30% uusista asuinrakentamisalueista sijoittuu melualueille.

Lähivuosien rakentamisessa tulee kustannusten hallinta asettamaan entistäkin merkittävämpiä paineita laadun hallinnalle ja -varmistukselle.

L30

On tärkeää, että yleiskaavan muutosalueiden tila ja jatkoselvitystarpeet kartoitetaan heti kaavoituksen alussa niin, että ympäristöhaittojen ennaltaehkäisy ja vähentäminen voidaan ottaa huomioon suunnitteluratkaisussa.

Muutosalueiden pilaantuneisuus ja kunnostustarve tulee selvittää huolellisesti jo kaavoitusvaiheessa, jotta kunnostuskustannukset voidaan arvioida riittävällä luotettavuudella.

Vastaus:

Lausunnoissa mainitut asiat ovat osa niistä seikoista, jotka nyt ja jatkossa otetaan huomioon osayleis- ja asemakaavojen kaavataloustarkasteluissa. Jatkossa kaupungin tiivistyessä ja otettaessa käyttöön teknisesti, terveydellisesti tai toiminnallisesti vaikeasti käyttöön otettavia alueita tulevat käyttönoton kustannukset kasvamaan, prosessit monimutkaistumaan ja käyttönottoajat kasvamaan. Kustannusten ja laadun hallinnan lisäksi tämä tulee asettamaan kasvavia paineita kaikelle projektinhallinnalle. Vaikeasti käyttöön otettaville alueille siirryttäessä lähivuosina kaupungille maksettaviksi tulevien ennakkoinvestointien suuruus vaikeuttaa asuinalueiden toteuttamiskelpoisuutta kaupungin nykyisessä taloudellisessa tilanteessa.

KULTTUURIHISTORIA

L12

Rakennus- ja maisemakulttuurikarttaan (selostus, s.175) liittyvä kohdeluettelo tulisi liittää osaksi kaavaselostusta.

Miljöötyyppikartan tyyppiluokittelussa on vielä kehittämistä. Kartan sisältö, käyttömahdollisuudet ja tarve tulee vielä arvioida uudelleen. Mm. kartanoalueille ei ole esitetty omaa miljöötyyppiään.

Vastaus:

Yleiskaava ja siihen liittyvä selostus ovat luonteeltaan yleispiirteisiä. Tästä syystä rakennus- ja maisemakulttuurikarttaan liittyvää kohdeluettelo ei ole liitetty selostukseen.

Yleiskaavan liiteaineistona olevan miljöötyyppikartan laatiminen on tulkinnanvaraista. Eri ympäristötyyppeihin luokittelu riippuu siitä, mitä ominaisuutta kulloinkin halutaan painottaa ja nostaa esiin. Helsingin kaupungin rakennettu

ympäristö on luonteeltaan varsin kerrostunutta, eri miljööttyypeissä on haluttu korostaa aikakautta, johon alue leimallisimmin liittyy. Miljööttyyppi-kartta on ollut apuvälineenä yleiskaavan kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäviä alueita valittaessa. Karttaa on yleiskaavaa valmisteltaessa jatkuvasti tarkennettu ja sen sisällön kehittäminen ja täydentäminen jatkuu edelleen.

Maisemakulttuurin osalta miljööttyyppi-kartta on yleispiirteinen, koska kulttuurihistoriallisesti arvokkaat maisemakokonaisuudet on esitetty hyvin yksityiskohtaisesti yleiskaavaselistukseen liittyvällä maisemakulttuuri-kartalla. Siinä ovat mukana myös muun muassa kartanoalueet.

L12

Saariston alue on kohdemerkinnöiltään vaillinaisen. Kulttuurihistoriallisesti merkittävien alueiden kohdevalikoimaa tulisi täydentää.

Vastaus:

Saariston osalta yleiskaavaehdotus on saariston osayleiskaavan mukainen.

L12

Uusilla rakentamisalueilla (mm. Lehtisaaren ostokeskus ja saaren eteläosa, Länsiväylän kattaminen Katajaharjussa, Itäväylän rakentamisalue Kulosaassa, Laajasalon öljysatama ja Kruunuvuoren alue) on edellytettävä alueiden kulttuuriympäristön ja -maisema-arvojen huomioonottamista.

Vastaus:

Helsingin kaupunkisuunnittelua ohjaa yleinen periaate, jossa rakennetun ympäristö, maiseman ja luonnon arvot otetaan huomioon (MRL 39 §, 54 §). Lisäksi yleiskaavassa on osoitettu alueita, joiden kehittämiseen tulee panostaa erityisesti siten, että niiden olemassa olevat arvot ja ominaisuudet säilyvät. Tällaisia alueita on myös Lauttasaassa, Kulosaassa, Laajasalossa sekä Kruunuvuoren alueella.

L15

Voidaan ilolla todeta, että rakennettujen alueiden suunnittelun perustaksi on otettu aluetta leimaavat kulttuurihistorialliset rakennukset ja niiden perinne.

Helsingin maisemakulttuurin kannalta inventointi on kiinnostava lisä alueiden ja viheralueiden suunnittelussa.

L21

Koska rakennussuojelua koskevat merkinnät ovat yleispiirteisiä, ei yksittäiskohteiden koh-

dalla liene mahdollista vedota yleiskaavan määräyksiin esim. suojelutarkoituksessa.

Kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävien alueiden valintaa käsittelevää lukua tulisi täsmentää. Kohteet olisi syytä tuoda esille tarkemmin. Taka-Töölö ja Kisakylä tulisi lisätä DOCOMOMO-listaan, selostukseen ja kartalle.

Vastaus:

Yleiskaavan rakennussuojelua koskevat merkinnät ovat yleispiirteisiä. Yleiskaavassa osoitetaan alueiden kehittämisen pääperiaatteet, jotka tulee ottaa huomioon alueiden asemakaavoja ja yksityiskohtaisempia suunnitelmia laadittaessa. Koska koko Helsingin kaupunkia koskeva yksittäisten rakennusten inventointi on työn laajuuden vuoksi kesken, ei yleiskaava voi tältä osin olla kovin yksityiskohtainen.

Yleiskaavaselistuksessa esitetään tiivistetyssä muodossa Helsingin kaupungin kehittämisen periaatteet. Selostuksessa on tuotu esiin rakennussuojeluun liittyvästä problematiikasta keskeisimmät näkökohdat.

DOCOMOMO:n kohteita koskevaa liitekarttaa sekä selostusta on täydennetty siten, että mukana ovat myös Taka-Töölö sekä Kisakylä.

L47

Merkinnän yleispiirteisyydestä johtuen kulttuurihistoriallisesti merkittävien alueiden vaaliminen luo erityiset haasteet asemakaavoitukselle, jonka lähtökohtana tulee olla alueiden olemaisuuden huomioonottaminen ja kestävä kehittäminen.

Selostuksessa käsitellään hyvin yleispiirteisesti kulttuuriperinnön suhdetta kaavaehdotukseen. Yleiskaavassa ei ole tehty vertailuja siitä, miten maankäytön varaukset tukevat valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita tai sisältyykö aluevarauksiin olennaisia ristiriitoja alueiden arvojen ja ominaispiirteiden sekä käyttötavoitteiden välillä.

Yleiskaavaa varten tulee tehdä uusi muinaisjäännösinventointi. Nykyiset tiedot ovat vanhentuneita. Vähintäänkin selostusosassa tulisi olla luettelo kiinteistä muinaisjäännöksistä. Luettelosta tulee käydä ilmi muinaisjäännöksen nimi, tyyppi ja lyhyt kuvaus kohteesta.

Vastaus:

Yleiskaavan maankäytön varausten vaikutuksia maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön on arvioitu erillisessä raportissa (yleissuunnitteluosaston selvityksiä 2002:8).

Muinaisjäännösinventoinnin päivittäminen voidaan tehdä riippumatta yleiskaavan aikataulusta. Yleiskaavaselistuksessa on katsottu riittäväksi esittää asiat liitekarttoilla.

L63

Yleiskaavaehdotuksessa osoitetut kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokkaat alueet ovat pääpiirteissään yhteneväiset valtakunnallisten ja maakunnallisten inventointien kanssa.

L66

Valtakunnallisesti merkittävät alueet tulisi osoittaa omalla merkinnällä. Eri alueiden erilaista luonnetta voisi myös kuvata kaavaselvityksessä. Suomenlinnan Unesco-alueen suojavyöhyke tulisi myös osoittaa.

Vastaus:

Museoviraston ja ympäristöministeriön vuonna 1993 määrittelemät valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt on valtioneuvoston päätöksen (v. 2000) mukaisesti otettu huomioon yleiskaavan kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäviä kohteita valittaessa. Valtakunnallisesti merkittävät kohteet on esitetty myös erikseen yleiskaavaselvityksen liitteenä. Yleiskaavakartalla niitä ei sen yleispiirteisyyden vuoksi ole tarkoituksenmukaisesti osoitettu erillisellä merkinnällä.

Suomenlinnan Unesccon maailmanperintökohteen raja-alue on osoitettu yleiskaavassa. Sitä ympäröi vesialue. Kulttuurihistoriallisesti merkittäviä saaria Suomenlinnan ympäristössä kehitetään siten, että niiden arvot ja ominaisuudet säilyvät.

M53

Ehdotan, että "kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävä alue" laajennetaan koskemaan Taivalsaarta ja Rajasaarta.

Vastaus:

Taivalsaari ja Rajasaari eivät sisällä riittävästi esteettisiä, historiallisia, arkkitehtonisia tai ympäristöllisiä arvoja eivätkä siten täytä yleiskaavan kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävän alueen kriteereitä.

VIHERALUEET

Viheraluerakenne

L9

Viheraluerakenne takaa Helsingin säilymisen vihreänä kaupunkina.

L14

Luonnon ja vanhojen rakennusten suojelu korostuvat helposti rakentamistavoitteiden kustannuksella. Harvinaisen kasvin esiintyminen voi estää asuntotuotannon kannalta tärkeän ja kestävä kehityksen tavoitteiden mukaisen rakennushankkeen.

L17

Tavoite säilyttää ja kehittää säteittäisiä viheralueita, joita yhdistävät poikittaiset viherväylät, on oikea. Rakenne mahdollistaa toimivan pääulkoilureittiverkon ylläpitämisen ja luo edellytyksen sen kehittämiseksi ja jatkumiseksi myös Helsingin rajojen yli. Viherväylien riittävän laajuuden tulisi näkyä myös yleiskaavakartassa. Esim. tärkeä viherreitti katkeaa Vihdintien varressa Lassilan kohdalla ja Mätäojaa myötäilevä yhteys Vihdintieltä Talin suuntaan on kaipa.

L21, M118

Pitää taata ja säilyttää riittävän laajat virkistysalueet kaupungin sisällä ja ympäristössä.

L22

Yleiskaavaehdotuksessa viheralueverkoston jatkuvuuden osoittaminen on pääkartassa epätydyttävää erityisesti seuraavissa kohdissa:

- Konala: verkoston jatkuvuus pohjois-eteläsuunnassa ja pohjoisessa poikittainen yhteys Malminkartanon huipulle
- Länsipuiston jatkuvuus katkeaa Kaupintien ja Vihdintien kulmassa, puisto kaventuu Konalan ja Malminkartanon välillä ja Riistavuorenpuisto jää kapeaksi kallioksi Vihdintien varteen
- yhteys Pohjois-Haagan läpi Kehä I:n ja Hämeenlinnanväylän risteyksestä Runar Schildtin puistoon tulisi osoittaa
- verkon jatkuvuus: Brahenpuistikko - Pasilan konepaja - Itä-Pasilan sähköttäjänpuisto - Käpylän urheilupuisto - Vallilan laakso
- Tapanila: vanha Puustellinmetsä -puisto-Siltalanpuisto-Falkullanpuisto-Tapuli-kaupungin urheilupuisto tulisi osoittaa
- Suutarila: Vaskipellonpuisto-Suutarilanpuisto-Tapuli-kaupungintien länsipää-Suutarilan rantapuisto
- Roihupellon teollisuusalueen pohjoispuolelta yhteys Herttoniemen urheilupuistoon
- Myllypuro: Viilarintien ympäristössä ja sen pohjoispuolisella alueella verkon jatkuvuus tulee varmistaa laajemmalla viheraluevarauksella
- Laivalahdenportin jatke-Herttoniemen teollisuusalue ja poikittainen yhteys Länsi-Herttoniemi-Roihuvuori
- Kivikossa rakentamisalueen rajan yleispiiristäminen kaventaa viheraluetta

- Meri-Rastilan rantarakentamisen suunnittelu tulee poistaa yleiskaavaehdotuksesta

L29

Kaupunkisuunnittelulautakunnan tekemät muutokset viher- ja virkistysalueisiin paransivat ehdotusta ja ovat kannatettavia.

L21, L29

Kivinokan, Vartiosaaren, Melkin, Herttoniemen metsäselänteeseen, Rastilan metsän ja Vartiokylänlahden pohjoispuolisen alueen suunnittelussa tulisi huomioida suojeltavien kasvilajien kasvupaikat ja huolehtia riittävien virkistysalueiden säilymisestä.

Yleiskaavan valmistelussa tulisi kartoittaa myös ekologisten väylien esteet ja taata käytävien säilyminen uusia alueita rakennettaessa (Meri-Rastila).

L30

"Aivan tavallisten" metsä-, suo-, kallio- ja ranta-alueiden pienentämistä ja pirstomista tulisi välttää luonnon monimuotoisuuden säilymiseksi.

L30

Nykyisiä viheralueita ei tule rakentamalla pienentää.

L41

Riittäviin ulkoilu- ja virkistysalueisiin tulee Helsingissä varautua.

L54

Liitekartoissa on harhaanjohtavasti viherväyliksi merkitty katuja, joilla ei ole lainkaan istutuksia, ja jotka meluisuutensa ja huonon ilmanlaadun takia eivät vastaa viherympäristölle asetettavia vaatimuksia. Esim. reitit itäinen ranta Kulosaarensillalta Kauppatorille, Liisankatu ja Teollisuuskatu.

Vastaus:

Kyseinen merkintä, viheralueita yhdistävä väylä, on laajoja viheralueita yhdistävä väylä, jolla on tärkeä merkitys viheraluerakenteessa yleiskaavatasolla. Tällainen voi olla kävely- tai puistokatu, rakennettu rantapromenadi (esim. Pohjoisranta), asuinalueen puutarhamainen katu (jonka ilmeeseen tonttien kasvillisuus vaikuttaa, lähinnä esikaupunkialueilla) tai kapea hoidettu luonnonalue. Erityisesti kantakaupungin alueella kyseisellä merkinnällä on osoitettu katu yhteydet, joilla on toiminnallisesti tärkeä rooli viheralueverkostossa ja joita tulee jatkossa kehittää tämä huomioon ottaen.

Merkintä viittaa siis paitsi sellaisiin katutiloihin, jotka visuaalisesti ja kasvillisuutensa osalta

ovat osa vihervyöhykettä, myös sellaisiin, jotka yhdistävät tärkeitä viheralueita toisiinsa. Esimerkiksi Liisankadun kautta kulkee suurin ja luontevin yhteys Kaisaniemen puiston ja Tervasaaren, ja samalla Keskustan kulttuuripuiston ja Helsingipuiston välillä.

L56

Seudullisten ja kaupunginosakohtaisten viheralueiden jatkuvuuden turvaaminen on yleiskaavaehdotuksessa ratkaistu suhteellisen hyvin. Tosiasiallinen toimivuus edellyttää seudullista yhteistyötä.

L63

Yleiskaavaehdotuksen virkistysaluejärjestelmä on perusratkaisultaan vahvistetun seutukaavan sekä valmisteilla olevan maakuntakaavaehdotuksen mukainen.

L66

Yleiskaavassa on otettu huomioon Helsingin viheraluejärjestelmä. Vaikka viheralueiden määrä vähenee täydennysrakentamisalueilla, satama-alueiden muuttuminen asuinalueiksi antaa mahdollisuuden uusien virkistysalueiden luomiselle.

Merkittävien luontokohteiden esittäminen kaavakartalla tai vähintään liiteaineistossa helpotaisi luonnonarvojen huomioonottamista jatkosuunnittelussa.

M150

Viheraluerakenteen jäsentely - vihersormet, kaupunginosapuistot ja niitä yhdistävät viherväylät - on hyvä lähtökohta suunnittelulle.

M181

Kaavaehdotuksen laaja viheralueverkosto on luonnonarvojen ja virkistyskäytön kannalta hyvä asia.

M181

Viheralueiden jatkuvaa pienentämistä ei tule hyväksyä.

M40

Vihersormia on kavennettu, ja uudessa yleiskaavassa jopa lähes katkottu.

L15

Keskustan kulttuuripuisto on kannatettava ajatus. Puistolla täydentyvine kulttuurirakennuksineen on suuri paikallinen ja valtakunnallinen merkitys ja se nostaa Helsingin kilpailukykyä ja kiinnostavuutta eurooppalaisten kaupunkien joukossa. Keskustaan tarvitaan torien lisäksi

hyvien kulkuyhteyksien päässä olevia alueita ulkoilmatapahtumien järjestämiseen.

Vastaus:

Asia tullaan ottamaan huomioon yksityiskohtaisemman kaavoituksen yhteydessä. Esimerkiksi keskustan kulttuuripuisto tarjoaa mahdollisuuksia järjestää tilaa kyseiselle toiminnalle, samoin mm. Jätkäsaaren osayleiskaava.

L22

Keskustan kulttuuripuistovaraus on hyvä, mutta Alppipuiston tuhoava raidevaraus on ristiriidassa aluekokonaisuuden kehittämisen kanssa.

Vastaus:

Ns. pisararaidedyhteyden muodostaminen Pasilan ja kantakaupungin välille ja yhteyden louhiminen kallioon keskustan alueella edellyttää kahden tunneliaukon rakentamista, toinen länsi- ja toinen itäpuolelle rataa. Aukkojen tarkempi sijoitus tutkitaan yksityiskohtaisemman kaavoituksen yhteydessä. Tämä tarkoittaa käytännössä, että tutkitaan mahdollisuudet toteuttaa radan itäpuolinen lenkki kokonaan kallion alla Alppipuiston kohdalla, esimerkiksi perusvaihtoehto Töölöntullin mukaisena, jolloin se mahdollistaa myöhemmässä vaiheessa Alppilan aseman rakentamisen, mutta ei edellytä sitä.

M197

Keskustan kulttuuripuiston tulisi saada Keskupuiston kaltainen suojelustatus.

L66

Keskupuiston yleiskaavan määräysten voimaan jääminen edellyttää asian mainitsemista kaavakartalla.

M14

Vantaanjoen rannat tulee säilyttää kokonaisuudessaan virkistys- ja viheralueena.

M112

Toteamme tyydytyksellä, että Vartiokylänlahti ranta-alueineen ja jatkeineen on nimetty "Itä-Helsingin kulttuuripuistoksi". Kaavamerkintä "kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteen ja maisemakulttuurin kannalta merkittävä alue" on hyvä.

Näkö- ja kevyen liikenteen reittiyhteys Linnavuorelta Vartiosaareen tulee säilyttää Vartiokylänlahden molemmin puolin.

YHTEISVASTAUS: VIHERALUERAKENNE

(L9, L17, L21, L22, L29, L30, L56, L66, M181, M150, M40)

Yleiskaavan viheraluerakenne koostuu laajoista keskuspuistomaisista viheralueista, alueellisista kaupunkipuistoista sekä tärkeistä viheryhteyksistä. Viheralueverkoston toimivuus sekä toiminnallisesti että ekologisesti voidaan turvata vain yleiskaavalla. Viheraluerakenteessa on korostettu keskeisten laajempien viheralueiden, "vihersormien" ja niitä yhdistävien seudullisten viherväylien merkitystä.

Vihersormet

Vihersormet ovat osa seudullista virkistysalueverkostoa. Liitekartassa näkyvät myös muut naapurikuntien puolelle jatkuvat viheryhteydet. Seudullista yhteistyötä tullaan lisäämään vihersormien jatkosuunnittelussa.

Kaupunkipuisto - kaupunginosapuisto

Kullekin kaupungin osa-alueelle on ollut tarkoituksena varata alueen identiteettiä vahvistava alueellinen puisto. Yleiskaavamääräyksissä todetaan, että " - alueellisia kaupunkipuistoja kehitetään monipuolisina toiminta-, kohtaamis-, kulttuuri ja luontoympäristöinä."

Kaupunkipuistojen kokoon, luonteeseen, määrään ja sijoittumiseen ovat vaikuttaneet alueelliset väestömääräennusteet, puistojen saavutettavuus, alueelliset ominaispiirteet ja maankäyttöratkaisut.

Pääkartan käsite kaupunkipuisto sisältyy yleiskaavan liitteenä olevan viheraluerakennekartan kaupunginosapuistokäsitteeseen.

Isoilla vihersormilla sijaitsevia liikuntapuistoja ei ole merkitty kaupunginosapuistoiksi. Kaupunginosapuistojen rajaukset tarkentuvat yksityiskohtaisessa suunnittelussa.

Viheryhteydet (L17, L22, L54, L30)

Yleiskaavan liitekartassa on Helsingin viheraluerakenteeseen merkitty seudullisten viheryhteyksien lisäksi paikallisesti tärkeät viheryhteydet.

Kyseinen merkintä, viheralueita yhdistävä väylä, on laajoja viheralueita yhdistävä väylä, jolla on tärkeä merkitys viheraluerakenteessa yleiskaavatasolla. Tällainen voi olla kävely- tai puistokatu, rakennettu rantapromenadi (esim. Pohjoisranta), asuinalueen puutarhamainen katu (jonka ilmeeseen tonttien kasvillisuus vaikuttaa, lähinnä esikaupunkialueilla) tai kapea hoi-

dettu luonnonalue. Erityisesti kantakaupungin alueella kyseisellä merkinnällä on osoitettu myös katuyhteydet, joilla on toiminnallisesti tärkeä rooli viheralueverkostossa ja joita tulee jatkossa kehittää tämä huomioonottaen.

Merkintä viittaa siis paitsi sellaisiin katutiloihin, jotka visuaalisesti ja kasvillisuutensa osalta ovat osa vihervyöhykettä, myös sellaisiin, jotka yhdistävät tärkeitä viheralueita toisiinsa. Esimerkiksi Liisankadun kautta kulkee suoriin ja luontevin yhteys Kaisaniemen puiston ja Tervasaaren, ja samalla Keskustan kulttuuripuiston ja Helsingin puiston välillä.

Seudullisten viheryhteyksien toteutumiseen tulee kiinnittää huomiota.

Helsingin läntiseltä rantavyöhykkeeltä Espooseen jatkuva seudullinen yhteys kapeenee merkittävästi Pajamäen länsipuolella. Viheryhteyden jatkuvuus ja toimintaedellytykset tutkitaan tarkemmin yksityiskohtaisen kaavotuksen yhteydessä.

Viheralueverkoston jatkuvuus Konalassa tutkitaan tarkemmin yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä.

Yleiskaavassa ei ole tehty ekologisten väylien esteiden kartoitusta. Kartoitustyötä tehdään tarvittaessa tarkemman asteisen suunnittelun yhteydessä.

Herttoniemen rannalta Herttoniemen teollisuusalueen halki kulkeva viheryhteys on esitetty Helsingin viheraluerakennetta kuvaavassa liitekartassa.

Suurpiirit ja viheralueet

Eteläinen suurpiiri

Keskustan kulttuuripuisto turvaa hyvin alueen viheralueiden säilymisen ja kehittämisen. Samalla Keskustan kulttuuripuisto yhdistää Keskuspuiston ja Helsingin puiston.

Läntinen suurpiiri

Läntisen vihersormen jatkuvuus ja toimintaedellytykset keskuspuistomaisena vihersormena tutkitaan tarkemmin yksityiskohtaisen suunnittelun yhteydessä.

Keskinen ja pohjoinen suurpiiri

Yleiskaavaan pääkarttaan merkitty Helsingin puisto turvaa entistä paremmin vihersormen säilymisen.

Yhteys Brahenpuistikko - Pasilan konepaja - Itä-Pasilan sähköttäjänpuisto - Käpylän urheilupuisto - Vallilan laakso näkyy yleiskaavan liitemateriaalina olevassa Helsingin viheralue-

rakennetta kuvaavassa kartassa. Viheryhteys hoidetaan tarkemman asteisen suunnittelun yhteydessä.

Koillinen suurpiiri

Helsingin puisto turvaa Vantaanjoen itärannan laajempien viheralueiden säilymisen.

Suutarilan viheralueverkoston jatkuvuus on huomioitu pääkartassa (Vaskipellonpuisto-Suutarilanpuisto-Tapulikaupungintien länsipää-Suutarilan rantapuisto).

Urheilupuistoja ei pääkartassa eritellä.

Kaakkoinen ja Itäinen suurpiiri

Itäisen kulttuuripuiston viheraluekokonaisuutta tullaan kehittämään Itä-Helsingin identiteettiä vahvistavana kulttuuripuistona

Kivinokka ja Vartiosaari on merkitty selvitysalueeksi.

Helsingin puisto

L1

Hyvää on Vantaanjokilaakson liittäminen Helsingin puistoon.

L3

Kaupunkipuistokriteerit täyttävän alueen varoaminen kaavoituksellisin keinoin on maankäytön suunnittelun näkökulmasta kannatettavaa.

L12

Mitä konkreettista lisäarvoa ja käytännön merkitystä kaupunkipuiston muodostaminen tarjoaa alueen suojelulle, käytölle ja hoidolle, ei ilmene kaavaselostuksesta.

Helsingin puiston rajausta on kuitenkin paikoitellen aika suppea. Esim. Annalan kohdalla rajausta voisi sisältää laajemmin koko kulttuuriympäristön. Savelanpuiston kohdalla aluetta tulisi laajentaa Pukinmäen asuntoalueen laitaan ja Pikukosken kohdalla Koskelaan päin. Kruunuvooren virkistysalue tulisi liittää puistoon. Miksi Vallisaari ja Kuninkaansaari on jätetty ulkopuolelle?

L17

On myönteistä, että yleiskaavakarttaan on merkitty omalla merkinnällä ja määräyksellä Helsingin puistona kehitettävä alue.

L21

Helsingin puiston rajausta tulee korjata liitekartassa (s. 154, Lauttasaaren eteläkärki).

L22, L30

Viikin pellot tulisi liittää Helsingipuistoon.

L23

Kaikki nykyisiin satamiin johtavat väylät kulkevat Helsingipuistoksi merkityllä alueella. Sataman toiminnan kannalta (matkustaja- ja tavaraliikenne) on tärkeää, miten merialue suunnitellaan. Helsingipuiston määrittelyssä on otettava huomioon meriliikenteen ja sataman toimintojen vaatimukset.

L29

Helsingipuiston luonnonmukaisia alueita ei tule muuttaa puistomaisemmiksi. Haltialan Pitkäkosken alueella tulisi pyrkiä jopa ennallistamaan luonnonympäristöä.

L30 (ks. merkinnät)

Helsingipuiston kaavamääräykseen olisi lisättävä, että aluetta kehitetään kansallisen kaupunkipuiston periaattein.

L30 (ks. koillinen)

Jos Vallisaaren ja Kuningassaaren sotilaskäyttö loppuu, saaret tulisi liittää osaksi Helsingipuistoa.

M175, M187

Helsingipuisto -esitys on hyvä ja kannatettava.

M14, M40, M187

Helsingipuistolle tulisi antaa kansallisen kaupunkipuiston status.

M40

Fastholman kärki ja rannat tulisi säilyttää viheralueena.

M53

Ehdotan, että Seurasaarenselkä, Taivallahti sekä Humallahti rantoineen liitetään osaksi Helsingipuistoa.

M76

Helsingipuistoa tulee jatkaa Viikistä Roihupellon teollisuusalueen kautta ulottumaan Herttoniemen teollisuusalueen itäpuoliseen puistometsäalueeseen sekä Herttoniemen rannan itäpuolelle merelle saakka. Herttoniemen innovaatiokeskittymä voidaan liittää Viikkiin ja Arabianrantaan maisemoidun taidepolun avulla.

M175

Viikin pellot ja itälaidan metsä sekä osa Kivinokasta tulisi liittää Helsingipuistoon.

M16, M40

Viikin pellot sekä Herttoniemen metsäselänne ja kartano tulisi sisällyttää Helsingipuistoon. Rajausta tulisi olla nykyisen rakennusalueen reunassa, esim. Herttoniemen alueella.

L30, M40

Kivinokka tulisi kuulua Helsingipuistoon kokonaisuudessaan.

M193

Hevossalmi olisi luonteva osa kaupunkipuistoa.

M40, M119

Kruunuvuori tulee merkitä kokonaisuudessaan korkeine kallioineen ja lampineen osaksi Helsingipuistoa.

M119

Samoin Helsingipuistoon tulee liittää Öljysataman rantavyöhyke sekä Stansvik ja sen maisemallinen viheryhteys Tullisaaren puistoalueeseen.

M45

Melkki tulee liittää osaksi Helsingipuistoa.

M233

Pidämme myönteisenä Helsingipuiston sisällyttämistä yleiskaavaehdotukseen ja sitä, että sen kehittäminen tehdään kaupungin omin toimenpitein ilman valtion määrääviä päätöksiä.

Vastaus:

Yleiskaavakarttaan on merkitty Helsingipuisto, joka on yksi Helsingin vihersormista. Puisto on esitetty varattavaksi kaavoituksellisin keinoin. Puiston varausperiaatteiden taustalla ovat kansallisen kaupunkipuiston kriteerit.

Annala sisältyy Helsingipuistoon. Helsingipuiston rajat täsmentyvät tarkemmanasteisen suunnittelun yhteydessä.

Pukinmäen kartano kuuluu tärkeänä osana Helsingipuistoon.

Vantaajoen rannat säilyvät virkistysalueena ja sisältyvät tulevaan Helsingipuistoon.

Savelanpuiston ja Pikkukosken osalta voidaan todeta Helsingipuiston yleisenä suunnitteluperiaatteena olevan, että se on mahdollisimman yhtenäinen ja leveä itä-länsisuunnassa.

Yleiskaava turvaa Viikin peltojen säilymisen. Helsingipuisto ja tosiasiallisesti mereen saakka ulottuva Viikki-Kivikon vihersormi liittyvät saumatta toisiinsa ja ovat tällä alueella eräällä ta-

valla "päällekkäin". *Helsinkipuiston raja on kartalle merkitty siten, että se kulkee suurimmalta osaltaan pääulkoilureittiä myöten.*

Helsinkipuisto tukeutuu Vantaanjokeen ja mereen. Ehdotetut alueet kuuluvat Viikki-Kivikon vihersormeen, ovat asuinalueen sisäisiä puistoja tai kuuluvat Itä-Helsingin kulttuuripuistoon. Helsinkipuisto ei estä satamatoimintojen ja meriliikenteen ylläpitoa ja kehittämistä.

Helsinkipuisto täyttää kansallisen kaupunkipuiston kriteerit ja sitä kehitetään kaavoituksen keinoin.

Fastholma sisältyy Helsinkipuiston alueeseen ja säilyy viheralueena

Yleiskaavan pääkartassa Kivinokan kärki, rannat ja Kulosaaren kartanoalue on merkitty Helsinkipuistoon kuuluviksi.

Viheralueet ja virkistys

L3

Yleiskaavassa ei ole osoitettu alueita venesatamille eikä veneiden talvisäilytyksen tarpeisiin.

L17

Kaupunkirakenteen tiivistäminen edellyttää lisäresurssien kohdentamista puistojen ja niillä olevien aktiviteettien laatuun ja kulutuskestävyyteen. Kaupunkipuistoverkkotavoite on hyvä, kunhan sitä pystytään ylläpitämään.

Kaupunkipuistojen rajaukset eivät ole kaikilta osin keskenään loogisia. Niitä tulee tarkentaa. Esim. *Vuosaareen ja Kivikkoon* tulevat uudet liikuntapuistot sekä *Talin liikuntapuisto* tulisi yleiskaavaan merkitä kaupunkipuistoiksi. *Mellunmäen* kohdalla kaupunkipuistoa tulisi laajentaa sisältämään myös nykyisen Mellunmäen kentän. Myös *Pirkkolan ja Ruskeasuon* liikuntapuistot tulisi näkyä kaupunkipuistoina. Tämä olisi loogista kaupunkipuistoverkon kokonaisuuden kannalta.

Liikuntaa käsittelevä liitekartta on hyvä, mutta vaatisi muutamia tarkennuksia: *Sompasaareen* tarvitaan keskisuuri, uusi liikuntapuisto (10 000 asukasta). Vaikka rakennettaisiin siltä *Mustikamaalle*, sen liikuntapaikat eivät ole riittäviä lisääntyvälle asukasmäärälle.

Hermannin rantaan verkkosaarenkujan pohjoispuolelle tulisi varata alue uimarantaa varten.

Malmin lentokentän pohjoispuolelle merkityn uuden liikuntapuiston paikka pitää tarkentaa asuntoalueprojektin edetessä.

Katajajarjun asuntoaluevaraus tulee merkitä niin, että *Pyrkän kenttä* voidaan säilyttää.

Patolan asuntoaluevaraus tulee merkitä pienemmäksi, niin että *Oulunkylän liikuntapuistoa* voidaan kehittää nykyisen liikuntapuiston pohjoispuoliselle alueelle.

Pajamäen kentän viereen esitetty täydennysrakentamisalue tulee liian lähelle Pajamäen harjoitteluhallia. Lisäksi alueella kulkevat seudullisestikin merkittävät ulkoilureittiyhteydet.

Meilahteen *Paciuksenkadun* varteen esitetty toimitilarakentamisen alue tulee rajata niin, että *Meilahden liikuntapuiston* pysäköinti on hoitettavissa.

L54

Yleiskaava ei lainkaan esitä uusien siirtolaputarhojen perustamista. Ne ovat perinteinen kaupunkilainen virkistysaluemuoto.

M40

Yleiskaavassa ei ole otettu riittävästi huomioon erityisesti suojeltavien kasvilajien kasvupaikkoja.

Vastaus: (L17, L3, M231)

Liikunta-alueet on esitetty osana toiminnallista virkistysympäristöä eikä eri hallintokuntien välisiä rajoja ole yleiskaavassa korostettu. Liikuntapuistot sijaitsevat joko yleiskaavan kaupunkipuistoissa tai virkistysalueilla. Kaupunkipuistoon ei kuitenkaan välttämättä kuulu liikunta-alueita.

Suurimmat liikuntapuistot on esitetty liitekartassa. Malmin lentokentän pohjoispuolisen liikuntapuiston sijaintia voidaan tarkentaa lentokenttäalueen asuntoalueprojektin edetessä.

Urheilukenttien sijaintia ja rajauksia tutkitaan tarkemmin yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä. Ne voivat sijaita joko kaupunkipuistoissa tai virkistysalueilla.

Hermannin rantaan Verkkosaarenkujan päähän esitetään uutta uimarantaa. Yleiskaava ei estä rannan toteuttamista, mutta ehdotettu paikka ei sinänsä ole erityisen sopiva uimarannalle.

Yleiskaavan aluevarausten toteuttaminen aiheuttaa usean nykyisen venesataman siirtämisen uuteen paikkaan. Siirtokustannusten maksajat joudutaan sopimaan jatkosuunnittelun yhteydessä kunkin venesataman osalta erikseen. Uusien rantarakentamiskohteiden suunnitelmiiin liittyy yleensä myös venesataman rakentaminen.

Yleiskaavan liitekarttaan on merkitty uudet ja vanhat yli 40 veneen venesatamat. Lähekkäin sijaitsevia satamia on paikoitellen yhdistelty kartalla suuremmiksi venesatama-alueiksi, talvisäilytysalueita ei ole merkitty kartalle. Liikuntavirasto on laatinut venesatamista ja veneiden talvisäilytysalueista oman selvityksensä. Venesataman suunnittelun ja toteutuksen yhteydessä on jatkossa selvitettävä missä alueen veneitä säilytetään talvisaikaan. Kirkkonummen maankäyttöön liittyen tutkitaan myös mahdollisuutta säilyttää veneitä talvella Kirkkonummen Kantvikissa. Veneiden polttoaineiden jakeluasemien toiminnan jatkuminen on tarkemman asteisen kaavoituksen asia. Venesatamiin ja veneiden talvisäilytysalueisiin liittyvät rannat pyritään saamaan mahdollisuuksien mukaan yleiseen käyttöön.

(L54)

Tavoitteena on ollut säilyttää nykyiset siirtolapuutarhat. Virkistysalueen yleiskaavamääräys ei estä uusien siirtolapuutarhojen perustamista.

Rannat ja merellisyys

L12

Myönteinen kehitys on, että monista ranta-alueiden täytöistä on luovuttu.

L17

Uusien rakentamisalueiden yhteyteen suunniteltujen venesatamien yhteydessä on ratkaistava myös veneiden talvisäilytysongelma. Mikäli täyttöjä tapahtuu ja venesatamat joudutaan rakentamaan uudelleen, pitää huolehtia siitä, että kustannukset katetaan syntyvän uuden tonttimaan tuotoilla.

Koivusaaren jättäminen selvitysalueeksi tulee huomattavasti vaikeuttamaan alueen venesatamatoiminnan kehittämistä.

L17

Polttoaineiden jakeluasemien jatko olisi turvattu kaavoituksella.

Venealan yritysten toimintaedellytyksiä Helsingissä tulisi parantaa kaavoittamalla niille riittävän suuria rantatontteja (1,5-2 ha). alan suurimmilla yrityksillä olisi valmiutta ryhtyä investointeihin vaikka heti. Sopivien tonttien puute on ongelma varsinkin Länsi-Helsingissä.

Ulkosaariston merkitseminen pääosin Helsingin saariston ja osayleiskaavan mukaisena on hyvä, koska Helsingin yksi kiistaton vahvuus on juuri merellisyys.

L21, L30, M118, M150

Kaupungin merellinen luonne säilyy ainoastaan, jos rannat säilytetään vapaina kaikkien käytössä.

L21, M13, M150, M175, M181

Helsingissä tulisi säilyä myös rakentamattomia, luonnonmukaisia rantoja. Ne ovat virkistyskäytön kannalta korvaamattoman arvokkaita.

L41

Helsingin seudun merialueen ja saariston kehittämisen tulee olla ylikunnallista siten, että merellisen ulkoilukäytön kehittämisen lähtökohtana on maisema, kulttuurihistoria ja luonnonsuojelu.

Pidämme tavoiteltavana, että Helsingin merialueen sotilasalueiksi osoitettujen saarien, joita koskee myös kaavamääräys (A), ensisijainen pääkäyttötarkoitus tulee olla virkistys.

L46

Helsingin edusta saaristovyöhyke on pääkaupungin ilmettä olennaisesti leimaava elementti ja sisääntuloportti. Saaristovyöhyke on olennainen osa viherkehää, jonka säilyminen liialta rakentamiselta on kokonaisuuden kannalta olennaista.

L66

Rannoilla ja saarilla on keskeinen merkitys viheraluejärjestelmässä. Tämän vuoksi esim. Rajasaari, Kivinokka, Vartiosaari, Melkki sekä Vallisaari ja Kuninkaansaari on perusteltua osoittaa pääasiassa virkistyskäyttöön.

Rantojen rakentamisen ja täytön ympäristöllisiä vaikutuksia tulee pohtia huolella. Erityisesti on syytä huomioida Jätkäsaaren ja Koivusaaren täyttöjen yhteisvaikutus veden viipymään Laajalahdella ja Seurasaaren selällä.

M136

Kantakaupungissa ja rannikolla on aihetta ajatella kaupungin merellistä ääriiviivaa ja pidättäytyä uusilta torneilta.

M181

Meri on tärkeä osa Helsingin kaupunkikuvaa. Rantojen tilaan tulisi kiinnittää erityistä huomiota.

M13, M32

Helsingin merellisyyden säilyttämiseksi jäljellä olevat saaret Helsingin edustalla tulisi säilyttää saarina.

M232

Helsingin merellisyttä tulisi kehittää saaristoa säästään.

M196

Keskeisenä periaatteena tulee olla rantojen varaaminen virkistysalueiksi. Rannat tulisi suunnitella joko rantabulevardeiksi tai luonnonmukaisemmiksi kulkureiteiksi. Myös rantamaisemaan ja näkymiin mereltä ja merelle on kiinnitettävä huomiota.

M16

Itäisen saaristoalueen luonnonrantojen suojeleminen on erittäin tärkeää.

M181

Jos armeijan käytöstä vapautuvat saaret otetaan asuntorakentamiskäyttöön (A), vaarantuvat saarten kulttuurihistorialliset, maisemalliset ja luonnonarvot. Saarten ainutlaatuisten arvojen säilymiseksi olisikin parempi varata saaret virkistyskäyttöön.

M222

Älkää pengertäkö/kivetkö kaikkia rantoja. Pengerretty/kivetty ranta on yksitoikkoinen, luonnontilainen elävä.

M22

Muokataanko muissa Euroopan pääkaupungeissa miljööttä yhtä voimakkaasti 10 vuoden välein? Rantojen käsittely on melko destruktiivista (kiveä ja elementtiä).

M231

Merellinen Helsinki- käsitettä ei mielestämme ole hyödynnetty riittävästi. Pitkä rantaviiva mahdollistaa venepaikkojen tarjonnan myös tulevaisuudessa uusien satamahankkeiden kautta. Valoisat illat ovat kaupunkiveneilyn vahvuus. Helsingin tulisi pystyä tarjoamaan myös palveluita veneilijöilleen. talvisäilytys on mahdollista järjestää kaupungin ulkopuolella esim. Kantvikissa.

Rannat ja merellisyys (L21, L30, L46)

Rannoilla ja saarilla on keskeinen merkitys viheraluerakenteessa. Tavoitteena on varata rannat virkistyskäyttöön.

Puolustusvoimain hallinnassa olevilla saarilla on huomattavia luonnon- ja kulttuuriarvoja, joiden kehittymistä on edesauttanut rajoitettu käyttö.

Kantakaupungissa on nykyisin jäljellä vain pieniä pätkiä luonnonrantaa, kun taas esikaupungeissa ja saarissa on vielä laajoja luonnonran-

toja. Yleiskaavan uusien asuntoalueiden rannat on pääosin varattu virkistyskäyttöön.

Natura-alueet, luonnonsuojelu

L29

Natura-arvioinnissa annetut ohjeet ja suositukset tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa.

L30

Natura- ja luonnonsuojelualueiden säilyminen olisi turvattava ympäröivien alueiden suunnitellulla, tai varaamalla riittävät suojavajöhykkeet.

M40, M181

Yleiskaavassa olisi varattava riittävät suojavajöhykkeet Natura-alueiden ympärille.

M16

Rakentaminen ei voi alkaa heti luonnonsuojelualueen rajalta.

M16

On erittäin perusteltua, että Kallahdenniemi on merkitty Natura-alueeksi.

M181

Vaikutusarviointien tulokset tulisi paremmin huomioida yleiskaavan aluevarauksissa. Lieventävät toimenpiteet eivät riitä.

Kaupunkiluonto, luonnonsuojelu- ja Natura-alueet

(L29, L30, L66, M16, M40, M181)

Laajempiin virkistysalueisiin liittyvät luonnonsuojelualueet ja laajat vihersormet turvaavat parhaiten luonnon monimuotoisuuden säilymisen kaupungin alueella.

Pääkartassa näkyvät Natura-alueet, luonnonsuojelualueet sekä luonnonsuojelulain mukaiset luontokohteet. Liitekartassa on näiden lisäksi esitetty erityisesti suojeltavat lajikohteet mm. Laakson sairaalan pohjoispuolinen uhanalainen lehtonata.

Yksityiskohtaisempaa suunnittelua varten kaa-voittajilla ja suunnittelijoilla on yleiskaavamateriaalin ohella käytettävissä Helsingin ympäristökeskuksen ylläpitämä laaja ja ajantasainen luontotietojärjestelmä, jota on jo hyödynnetty mm. laadittaessa arviointeja yleiskaavan vaikutuksista Natura-alueisiin sekä luonnon monimuotoisuuteen.

Natura-alueiden ympärille on yleiskaavassa varattu virkistysalueita. Kivinokan merkittävien selvitysalueeksi ei vaikuta Saunalahden Natura-alueen suoja-alueeseen.

VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

L1, L7

Selostuksesta ei käy riittävästi ilmi, miten vaikutusten arvioinnit ovat kytkeytyneet yleiskaavaehdotuksen valmisteluun ja miten arvioinnin tuloksia kaavaratkaisussa on hyödynnetty (mm. ilman laatu, melu ja muut ympäristöhaitat).

L12

Vaikutusarviot jäävät varsin ohuiksi kulttuuriperinnön osalta. Esim. asuinkäyttöön siirtyvien satama-, teollisuus- ja varastoalueiden paikan historiaan liittyvien arvojen säilyttäminen jää tarkemman suunnittelun tehtäväksi.

L29

On tehty runsaasti selvityksiä ja vaikutusarviointeja, joista monet ovat erittäin käyttökelpoisia myös tarkemman asteisessa suunnittelussa (mm. vaikutukset Natura-alueisiin, liikennemelu, ilmanlaatu, yhdyskuntatekninen huolto ja turvallisuus, ympäristöhäiriöitä aiheuttavat toiminnot, teollisuus ja laitokset).

Selostusta voisi vielä täydentää lausuntojen, asukasosallistumisen ja arviointien pojalta tehtyjen muutosten perusteluilla.

L30

Vaikutusarviointien kielteisiä vaikutuksia ympäristöön ei ole riittävästi otettu huomioon yleiskaavaehdotuksessa.

L66

Vaikutusten arviointia koskeva aineisto on pääosin erinomaista ja havainnollista. Suuresta määrästä johtuen on vaikea arvioida, missä määrin ne ovat vaikuttaneet yleiskaavan laadintaan.

Vaikutusten arviointeja on tarpeen mukaan täydennettävä ja tarkennettava jatkosuunnittelun aikana.

L73

Vaikutusten arvioinnit tuovat runsaasti tietoa jatkosuunnittelua varten.

VUOROVAIKUTUS

L4

On tärkeää, että kaupungin asukkaita on kuultu.

L7

On tarpeellista, että tähänastista hyvää ja avointa kansalaiskeskustelua yleiskaavaan liittyvistä asioista jatketaan.

Paikkatietoihin pohjautuvan huomautusrekisterin rakentaminen auttaisi hyödyntämään yleiskaavatyön yhteydessä kerätyn tiedon käyttämistä yksityiskohtaisessa suunnittelussa.

L14

Osallistumisessa ylikorostuu nykytilanteen ja nykyisten etujen säilyttäminen. Aktiivisessa ja luovassa suunnittelussa olisi voitava painottaa riittävästi myös muutosta ja kehitystä.

L21, M194

Selostuksessa (s. 117-122) ei käy ilmi riittävän selvästi, miten eri lausunnot on otettu huomioon muutoksia tehtäessä.

L37

Ehdotusta laadittaessa ei ole otettu huomioon edellisissä lausunnoissa esitettyjä, ilmaliikenteeseen liittyviä asioita.

L42

On huolestuttavaa, ettei luonnosvaiheen lausunnossa esitettyjä asioita ole otettu huomioon.

L66

Osallistumistilaisuuksia on järjestetty yleiskaavoituksen eri vaiheissa laajasti ja monipuolisesti.

M7

Kaupunkisuunnittelulautakunta ei ole ottanut huomioon maankäyttö- ja rakennuslain mukaista vuorovaikutusmenettelyä muuttaessaan kaupunkisuunnitteluviraston ehdotusta Vartiosaaren, Koivusaaren ja Kivinokan osalta siten, että nämä alueet jätettäisiin selvitysalueiksi.

M178

Olemme myönteisenä seikkana todenneet, että aiemman kannanottomme sekä paikallispajassa esittämämme asiat on kirjattu yhteenvedoon asukkaiden esittämistä näkemyksistä.

M196

Osallistuminen on toteutettu lakisääteiseen minimiin.

M28

Kaavoitus ei ole sujunut Roihuvuoren metsäselänteiden kohdalla eettisesti eikä demokraattisesti.

M104

Milloin Helsinkiä ruvetaan kehittämään kaupunkilaisten näkökulmasta?

M227

Roihuvuorelaisille ei ole selvitetty, mihin rakennusvolyymit on tarkoitus sijoittaa. Yleiskaava 2002 työ on ollut Roihuvuoressa maankäyttö- ja rakennuslain hengen vastaista.

SUURPIIRIT

Eteläinen suurpiiri

Kantakaupunki

L33

Kaisaniemen kasvitieteellisen puutarhan toiminta tieteellisenä kokoelmana tulee turvata kehitettäessä Kaisaniemen kaupunkipuistoa.

Vastaus:

Yleiskaavaehdotuksessa Kaisaniemen puisto on merkitty kaupunkipuistoksi ja kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi alueeksi, jota kehitetään siten, että alueen arvot ja ominaisuudet säilyvät.

Yleiskaavan varaus tukee ja luo edellytykset Helsingin yliopiston pyrkimyksille turvata ja kehittää kasvitieteellisen puutarhan toimintaa alueella.

Asemakaavoituksen yhteydessä ratkaistaan alueen yksityiskohtaisemmat ratkaisut. Alueen suunnittelusta vuonna 2000 järjestetyn kilpailun lähtökohtana oli jatkaa nykyistä tieteellistä toimintaa.

M60

Kävelyreitille Kaivopuiston kärjestä Hernesaaren kärkeen ei tulisi enää sijoittaa venepaikkaa tai jollasatamaa, joka rikkoisi "luonnonranta".

Hernesaaren kärkeen voisi sijoittaa ympäristötaideteoksen.

Vastaus:

Yleiskaavassa ei ole erikseen merkitty venesatamia eikä veneiden talvisäilytyspaikkoja. Edellä mainitut seikat kuten myös mielenkiintoinen ehdotus ympäristötaideteoksesta ratkaistaan yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa.

M118

Töölönlahden alue muokattakoon keskuspuistoksi.

Vastaus:

Yleiskaavan varaukset Töölönlahden alueella noudattelevat yleispiirteisinä alueelle laadittuja yksityiskohtaisempia suunnitelmia. Alueet, joita ei ole esitetty rakennettaviksi on merkitty kaupunkipuistoksi. Yleiskaavan mukaan keskustan kulttuuripuistoa ja alueellisia kaupunkipuistoja kehitetään monipuolisina toiminta-, kohtaamis-, kulttuuri- ja luontoympäristöinä.

M118, M134

Lapinlahden sairaala-alueen käyttötarkoituksen muutoksesta tulee luopua.

Vastaus:

Lapinlahden sairaalan alue on yleiskaavassa merkitty hallinnon ja julkisten palvelujen alueeksi. Yleiskaavassa ei ole otettu kantaa Lapinlahden sairaalan tulevaisuuteen. Muun muassa sairaalatoiminta on yleiskaavavaruksen mukaista.

M136

Hernesaaren suunnittelu ydinkeskustan merelisenä, omaleimaisena virkistysalueena ja Kaivopuiston parina on ensiarvoisen tärkeää. Jätkäsaarella, Punavuorella ja Ruoholahdessa virkistysalueet ovat alimitoitettuja tarpeeseen nähden.

Vastaus:

Yleiskaavassa on Hernesaaren uuden asuntoalueen ranta-alueelle merkitty leveä kaupunkipuistovaraus.

M149

Katajanokan kärkeen on suunnitellusta kerrostalovaltaisesta kerrostaloalueesta tulee laatia tarkempia suunnitelmia, jotta mahdollisen rakentamisen hyödyt ja haitat voidaan paremmin arvioida.

Vastaus:

Katajanokanrannan uusi kerrostalovaltaisen alueen varaus luo edellytykset alueen tarkemmalle suunnittelulle asemakaavoituksen yhteydessä.

Melkki

L45

Melkin virkistysaluemerkintä lisämääreellä ekoasumisen kokeilualue tulee muuttaa vastaamaan puolustusvoimien käyttötarvetta alueella ilman lisämääreitä.

L46, L48

Melkki tulee merkitä yleiskaavassa sotilasalueeksi.

L46

Nyt ehdotettu EA tulee olla suluisa, ja tulla voimaan, mikäli vuokratyöalueella lakkaa.

Vastaus:

Yleiskaava ei sinänsä käynnistä toimenpiteitä, vaan osoittaa tulevan käyttötarkoituksen, mikä-

li alueen käyttötarkoitusta ryhdytään muuttamaan. Yleiskaavassa on haluttu säilyttää mahdollisuus ekoasumisen kokeiluun saarella mikäli puolustusvoimat luopuu alueen käytöstä.

M45

Melkki tulee liittää osaksi Helsingipuistoa.

Vastaus:

Helsingipuiston varauksen on katsottu olevan nykyisillään jo tarpeeksi laaja ja monipuolinen. Helsingipuisto ei myöskään sisällä puolustusvoimien hallinnassa olevia saaria.

Jätkäsaari

L11

Jätkäsaaren työpaikka-alueilla on huolehdittava siitä, että yritystoiminnan vaatima työmatka, asiakas- ja tavaraliikenne voidaan hoitaa moitteettomasti.

L21

Tarvittaisiin puistoalue myös jollekin osalle Jätkäsaaren pitkstä rantaviivasta.

Vastaus:

Jätkäsaareen on esitetty laaja kaupunkipuisto ja pääosa nykyisin suljetuista rannoista saadaan yleiseen virkistykseen kaupunkilaisten käyttöön. Yleiskaavassa Jätkäsaari on merkitty suunnittelualueeksi, jonka tilanvaraukset osoittavat maankäyttömuodot ja niiden väliset suhteet. Varausten sijainti ja rajaukset ratkaistaan yksityiskohtaisessa kaavoituksessa.

L23

Yleiskaavaan on perusteltua lisätä Melkinlaituriin risteilyalusten kiinnittymisen mahdollistava merkintä. Melkinlaituri soveltuu erinomaisesti risteilyaluksille.

Vastaus:

Yleiskaavassa Jätkäsaari on merkitty suunnittelualueeksi, jonka tilanvaraukset osoittavat maankäyttömuodot ja niiden väliset suhteet. Varausten sijainti ja rajaukset ratkaistaan yksityiskohtaisessa kaavoituksessa. Melkinlaiturin tulevaan käyttöön voidaan palata asemakaavoituksen yhteydessä.

M136

Jätkäsaaren liikenne tulee rasittamaan jo ennestään ylikuormitettua niemeä. Jätkäsaaren "autottoman kaupunginosan" liikennehaittoja

voidaan jonkin verran vähentää tehokkaalla joukkoliikenteellä. Suunnittelualue ei kuitenkaan tulisi olemaan mitenkään erityisen tiheän julkisen liikenteen aluetta.

M136

Suuren asuntoalueen sisäisen puistoalueen kaavoittaminen olisi erittäin tärkeää.

M150, M196

Asukasmäärän vähentäminen 10 000:een on perusteltua.

M150, M196, M197

Jätkäsaaren ylimitoitus johtaisi liikenteen ruuhkautumiseen Töölössä, Lauttasaaressa, Kampissa ja kantakaupungin asuinalueilla.

M197

Jätkäsaaresta ei ole tehty kevyempää vaihtoehtoa.

M136, M196

Jätkäsaaresta saataisiin sijaintinsa ja rannan läheisyytensä takia uusi Eira, jollei sitä pilata liian tiiviillä rakentamisella.

M134

Jätkäsaaren (30%) käyttötarkoituksen muutoksesta tulee luopua.

M22

Jätkäsaaren suunnitelmassa harjakatot, paikallaan rakentaminen ja todellinen puistomaisuus (sireenit ja lehtipuut) toisivat tyyliä.

Vastaus:

Yleiskaavan asuntotuotantomahdollisuuksien turvaaminen perustuu tärkeältä osin tavarasatamatoimintojen siirtymiseen Vuosaareen ja nykyisten kantakaupungin satamanosien vapautumiseen pääosin asuntokäyttöön. Jätkäsaaren mitoitus noudattelee naapurialueen, Ruoholahden tehokkuutta, joka jää vieläkin huomattavasti kantakaupungin tehokkuutta alhaisemmaksi. Jätkäsaareen on esitetty laaja kaupunkipuisto ja pääosa nykyisin suljetuista rannoista saadaan yleiseen virkistykseen kaupunkilaisten käyttöön. Yleiskaavassa Jätkäsaari on merkitty suunnittelualueeksi, jonka tilanvaraukset osoittavat maankäyttömuodot ja niiden väliset suhteet. Varausten sijainti ja rajaukset ratkaistaan yksityiskohtaisessa kaavoituksessa. Rakennusten muotoon ja massoiteluun samoin kuin julkisten tilojen istutuksiin puututaan suunnittelun edetessä.

Salmisaari

L28

Salmisaaren alue pienenee polttoainevaraston siirtyessä kalliovarastoksi. Jäljelle jäävä alue on voimalaitoskäyttöön niukka. Vähäininkin jatkorakentaminen edellyttää katujulkisivuiltaan suojellun Salmisaari A-laitoksen tilojen käyttöönottoa uuden laitoksen osana.

Hietaniemi, Taivalsaari

M13

Taivalsaari ja Rajasaari ovat osa Hietaniemestä Humallahteen ulottuvaa merellistä kokonaisuutta, joka tulisi säilyttää luonnonmukaisena. Taivalsaaren suunniteltu kylpylä rikkoo pahasti alueen maisemallista eheyttä ja haittaa yleistä virkistyskäyttöä.

Kylpylän mukanaan tuoma liikenne ja autojen pysäköinti katujen varsille rikkoo hautausmaiden rauhaa.

M45

Taivalsaaresta tulisi poistaa hallinnon ja julkisten palvelujen alue.

Taivalsaari tulee varata kaupunkilaisia laajemmin palveleviin tarkoituksiin.

M53

Ehdotan, että Taivalsaaren kaavailtu "hallinnon ja julkisten palvelujen alue" jätetään pois tai täsmennetään kerros- ja rakennusosaltaan pieneksi julkiseksi rakennukseksi, joka sopii Seurasaarenselän kulttuurimaisemaan ja josta ei aiheudu isoa pysäköintialuetarvetta. Rakennustyypinä kylpylä on tontille liian suuri.

M60

Kylpylätonttivaraus on hyvä, edellyttäen että siitä löytyy uimatilaa myös tavalliselle helsinkiläiselle jatkamaan hiekkarannan lyhyttä uimakautta.

M118, M127

Alueelle suunnitellusta kylpylähotellista tulisi luopua. Alue tulisi kaavoittaa pelkästään virkistyskäyttöön.

M122

Alueella toimivat vesiturheilu- ja talviuintiseurat ovat toivottaneet kylpylän tervetulleeksi, kuitenkin sillä edellytyksellä, että kylpylästä ei tule vain yksityisen yrittäjän turistihotellia yhdelle Helsingin arvokkaimmista tonteista kaupunkilaisten yleisen ulkoilu- ja virkistysalueen sy-

dämessä ja myös kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa ympäristössä.

Toivomme, että työryhmämme laatima ideaohjelma antaa virikkeitä jatkosuunnittelulle. Edustamme useita eri asiantuntemuksen aloja, jotka lienevät kylpylähankkeen kannalta varteenotettavia.

M183

Helsingfors planeras till att behaga elitens behov. Den nuvarande stadsplaneringen tjänar inte allmänhetens genuina behov. Det planerade bad/kongresshotellet bör omedelbart skrinläggas. 100 badhotell kan inte ersätta en genuin badstrandsmiljö.

M196

"Kalmistokylpylä" toisi häiritsevää liikennettä, pilaisi maisemakuvaa ja vähentäisi virkistyskäytössä olevaa aluetta.

M150, M196

Taivalsaari ja Hietaranta tulisi nykyisen vahvistetun seutukaavan ja yleiskaavan mukaan kunnostaa virkistysalueeksi koko pääkaupunkiseudun asukkaiden käyttöön.

Vastaus:

Taivalsaareen on yleiskaavassa merkitty nykyisen varikkoalueen paikalle varaus hallinnon ja julkisten palvelujen alueelle. Yleiskaavassa ei oteta kantaa yksittäisiin hankkeisiin. Varaus mahdollistaa esimerkiksi alueen asemakaavoittamisen kylpyläalueeksi. Muilta osin Taivalsaari rantoineen samoin kuin Hietaranta on merkitty kaupunkipuistoksi.

Rajasaari

L22

Rajasaari tulee säilyttää osana yhtenäistä viher- ja virkistysalueiden ketjua Hietaniemennannasta Seurasaareen.

Vastaus:

Yleiskaavan hallinnon ja julkisten palvelujen varaus sijoittuu nykyisen varikon ja hiekkarannan kohdalle, muu osa saaresta säilyy virkistysalueena.

Eteläosan kaavamerkintä mahdollistaa myös virkistykselle varattujen alueiden sisällyttämisen suunnitelmaan. Asia ratkaistaan yksityiskohtaisemman suunnittelun (asemakaavoitus, kohdesuunnitelmat) yhteydessä.

M53

Rajasaareen varattu "hallinnon ja julkisten palvelujen alue" on liian suuri. Ehdotan että aluetta pienennetään.

M127, M150, M196

Rajasaari olisi kongressikylpylälle Taivalsaarta parempi paikka.

M150

Rajasaareen on kaavailtu liikaa rakentamista (30 000 kem²). Rajasaareen sopisi korkeintaan 25 000 kem² pienimuotoista virkistys- ja kulttuurirakentamista. Näin liikenne pysyisi kohtuullisena.

Rajasaaren käyttö voisi jatkua yleisessä virkistyskäytössä. Viherkaista rannan tuntumassa on rakennettava rantabulevardiksi, joka sopeutetaan saaristomaisemaan.

Vastaus:

Yleiskaavan hallinnon ja julkisten palvelujen varaus sijoittuu nykyisen varikon ja hiekkakentän kohdalle, muu osa saaresta säilyy virkistysalueena. Alueen mitoitus ratkaistaan asemakaavoituksen yhteydessä.

Lauttasaari

M30

Lauttasaaren merellinen maisema tulee pysytää nykyisellään.

M30, M31

Koivusaareen ja Katajajarjun kannelle suunnitellut asuntorakentamiskohteen tukevat huonosti Lauttasaaren keskusta-alueiden kehittymistä. Lauttasaarta olisi käsiteltävä kokonaisuutena, johon em. kohteet sopivat huonosti.

M134

Pajalahden alueen käyttötarkoituksen muutoksesta tulee luopua.

M134

Lauttasaaren silta pois, ja väylä kantakaupungin puolelta tunneliin.

Katajajarjun kansi

L30, M138, M156

Kerrostalojen rakentaminen Länsiväylän päälle kannelle on maisemalle ja luonnolle tuhoisaa.

M31

Katajajarjun kannen ylitehokas kerrosala on ristiriidassa alueen molemmilla puolilla sijaitsevan rakennuskannan kanssa.

M128, M129, M138, M156

Kannelle ehdotettu kerrosalamäärä on ylimitoitettu alueen kokoon ja sijaintiin nähden. Kannen tehorakentaminen huonontaa elinympäristöämme kaupunkikuvallisesti.

M128, M129

Liikenteen painaminen kannen alle tunneliin ei helpota meluhaittoja, sillä tunnelin suuaukko tuottaa voimakkaita melupiikkejä.

M138

Kannen rakentaminen on hylättävä.

M140

Viheralue on riittämätön Katajajarjun kannen ja nykyisten Luoteisväylän talojen välillä. Esi-tämme viheralueen varaamista yleiskaavaan, nykyinen polku voitaisiin muuttaa esim. pyörätieksi.

Vastaus:

Yleiskaavassa ei ole merkitty virkistysaluetta Luoteisväylän varren asuntoalueen ja Katajajarjun uuden kerrostalovaltaisen alueen väliin. Mahdollisen pyörätien sijoittaminen ratkaistaan asemakaavoituksen yhteydessä.

Pyrinnön kenttä

L30

Pyrinnön urheilukenttä olisi säilytettävä virkistysalueena.

M30, M31, M128, M129, M138, M156

Pyrinnön kentän siirtäminen Ruukinlahden puistoon huonontaa saaren liikuntamahdollisuuksia. Puisto on liian pieni kehittyvälle liikuntapuistolle ja nopeasti kasvavalle asukasmäärälle. Alueelle ei ole suunniteltu riittävästi paikoitustiloja.

M128, M129

Vajaamittainen uusi urheilukenttä sijaitsisi vilkkaasti liikennöityjen Länsiväylän ja Lauttasaarentien välissä. uusi urheilukenttä tekisi alueesta rauhottomamman.

M31

Nackapuiston alue saaren pohjoisosassa ja Pyrinnön kentän rakentamisalueen laidassa tulisi suojella luonnonmetsänä ja lintualueena.

Sieltä kulkee myös Töölönlahdelta alkava ja Takaniemeen päättyvä tärkeä alue.

Vastaus:

Nackapuiston alue on yleiskaavassa varattu virkistysalueeksi. Alueen merkitsemistä luonnonsuojelun alueeksi ei ole pidetty tarkoituksen mukaisena. Puiston luontoarvojen säilymiseksi virkistysaluevaraus on katsottu riittäväksi.

M121

Pyrkän kentän merkitys on kiistaton: Lauttasaaren kokoinen kaupunginosa tarvitsee urheilukentän, kentällä on vanhat perinteet, paikka on hyvä, eikä tilaa korvaavalle kentälle löydy.

Vastaus (Lauttasaari, Katajajarjun kansi, Pyrinnön kenttä):

Kantakaupunki ja siihen rajautuvat alueet ovat edullisia asuinalueita ympäristön ja kestävän kehityksen kannalta, joukkoliikennepalvelut ovat seudun parhaat ja työmatkat lyhyimmät. Siksi tällaisia alueita on mahdollisuuksien mukaan pyritty varaamaan turvaamaan Helsingin asuntorakentamismahdollisuuksia. Katajajarjun kannen rakentaminen, urheilukentän mahdollinen asuntoaluevaraus ja Pajalahden asemakaavoitusvaiheessa oleva lisärakentaminen tukeutuvat lisäksi Länsimetroon.

Kaavamerkintä mahdollistaa alueen sisäisten viheralueiden järjestämisen.

Myllykallio

L30

Kerrostaloaluevaraukset tulee poistaa Myllykallion puistosta ja Lauttasaaren urheilupuistosta. Alueella on arvokas Litorina-meren rantamuodostuma, joka on osa Myllykallion-Katajajarjun drumliinimuodostumaa.

M121

Myllykallion puiston ja Lauttasaaren urheilupuiston alueille merkityt kerrostaloaluevaraukset tulee poistaa ehdotuksesta. Lisäksi viheryhteys Myllykallion koillisosan ja Ruukinlahden puiston välillä tulee merkitä yleiskaavaan. Katajajarju-Myllykallio-Lemislahti-alueen jatkosuunnittelussa pitää turvata rakennuskulttuuri, luonto- ja maisemahistorialliset arvot. Myllykallio on arvioitu Lauttasaaren arvokkaaksi luontoalueeksi. Siinä on Litorinameren loppuvaiheen muokkaamaa rantakivikkoa. Virkistyskäytön ohella metsikkö on tärkeä linnuille ja nisäkkäille.

M228

Älkää muuttako Kirkkopuiston asemakaavamerkintää yleiskaavassa. Ennemmin tulisi autokorjaamo ja toimistoalueen kaavamerkintä muuttaa asumiseen. Puisto on Lauttasaaren keskustassa identiteettiä antava arvokkain puistokokonaisuus.

Vastaus:

Myllykallio on yleiskaavassa pääosiltaan varattu virkistysalueeksi. Lisäksi yleiskaavassa on virkistysalue sekä osin ympäröivät korttelit merkitty kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi alueeksi. Yleiskaavan asuntoaluevarauksen puitteissa tapahtuva mahdollinen vähäinen lisärakentaminen selvitetään yksityiskohtaisessa kaavoituksessa.

Koivusaari

L3

Koivusaaren rakentamisalueen tarpeellisuus on kyseenalainen. Jatkosuunnittelun tulisi tapahtua yhteistyössä Espoon kaupungin kanssa.

L30, M30, M45, M48

Koivusaari on säästettävä rakentamiselta.

L30, M232

Koivusaarta on kehitettävä merellisenä virkistysalueena.

L30

Asuinrakentaminen Koivusaaren kaltaisille melu- ja liikennepäästöalueille ei ole suositeltavaa.

L30

Rakentaminen Koivusaareen olisi maisemallisesti epäedullista.

M13, M95, M232

Koivusaari on varattava virkistysalueeksi ehdotetun selvitystilän sijasta.

M232

Koivusaareen tulisi laittaa merkintä RA.

M30

Koivusaaren maisemalliset luontoarvot tulee säilyttää.

M48

Koivusaarta tulisi kehittää siten että alueen arvot ja ominaisuudet säilyvät. Asuinalueen perustamisesta täyttömaalle seuraa lukuisia haittoja (liikenne- ja melu, luonnonarvojen huonontuminen, terveydelliset haitat).

M95, M231

Koivusaarta tulee kehittää veneily- ja vesiuurheilualueena (huolto- ja korjauspalvelut, venekerhoja, rantaravintola ym.) sekä puistoalueena.

M95

Pidämme järkevämpanä olemassa olevien vesienkäytön kehittämistä kuin niiden siirtämistä toisaalle.

Koivusaaren kaavoittaminen metron rahoittamiseksi ei ole välttämätöntä.

Koivusaaren kärjessä olevan luonnonsuojelualueen säilyvyys on uhattuna jos saari osoitetaan asunto- ja toimistokäyttöön.

M150

Koivusaarta ei tule rakentaa rantaa täyttämällä, vaan on pidettävä luonnonrantoja ja puuston siluettia noudattavassa massoittelussa.

M196

Koivusaaren kaavailusta rantojen täytöstä ja massiivisesta rakentamisesta on luovuttava.

Vastaus:

Koivusaari on yleiskaavaehdotuksessa merkity selvitysalueeksi, jonka maankäyttö ratkaistaan yleiskaavalla tai osayleiskaavalla.

Läntinen suurpiiri

Vastaus:

Yleiskaavan aluevarausten rajauksia ei tule lukea tonttitarkkuudella. Merkinnät osoittavat periaatteellisen ratkaisun tilanvarauksille. Aluevarausten rajaukset täsmentyvät tarkemman suunnittelun yhteydessä. Yksityiskohdallisen suunnittelun yhteydessä nyt saadut detaljoidut huomautukset ovat suunnittelijoiden käytössä.

Uusien asuntorakentamisalueiden varaukset perustuvat yleiskaavassa nähtävillä olevaan asukasmäärän kehitykseen. Yleiskaavan virkistysaluevarauksissa keskeisimpiä ovat virkistysaluekokonaisuudet ja -suurrakenteet sekä niiden tasapainoinen tarjonta. Tiivistyvässä kaupungissa virkistysalueiden arvo korostuu ja niiden tasokkuudesta ja käyttökelvopoisuudesta

kaikille on pidetty ensiarvoisen tärkeänä. Kaupungin kehityksen ja kasvun myötä yksittäisissä kohteissa vapaa-alueista joudutaan luopumaan.

Läntinen suurpiiri on melko vakiintunutta aluetta, jolle suurempia muutoksia ei tässä yleiskaavassa ole esitetty. Painopiste kaupunkirakentamisen mittavimmissa muutoksissa on siirtynyt enemmän itäisille ja koillisille alueille.

Malminkartano

L39

Pyydämme, että antamamme kommentti huomioidaan yleiskaavassa. Esitämme, että tilan Malmgård RN:o 4:19 alueelle tutkitaan mahdollisuudet asuntorakentamisen sijoittumiselle. Sorolantien eteläpuolella oleva palstaviljelyalue tulee mielestämme osoittaa pientalovaltaisen asumisen alueeksi. Esitämme myös, että kyseisen tilan alueelle osoitetaan täydentävää asuntorakentamista Malminkartanontien ja Kartanometsäntien rajaamalle alueelle.

Vastaus:

Tilan Malmgård RN:o 4:19 aluetta on yleiskaavaehdotuksessa osin (Sorolantien eteläpuolelta palstaviljelyalueelta) varattu pientalovaltaisen asuntorakentamisen käyttöön. Malminkartanontien ja Kartanometsäntien rajaama aluetta on pieneltä osin, Malminkartanon aluetta täydentäen, varattu kerrostalovaltaisen asumisen käyttöön.

Honkasuo

L3

Honkasuo-Hakuninmaa alueen suunnittelussa vuoropuhelua Espoon kaupungin kanssa tulee jatkaa.

Vastaus:

Honkasuon-Hakuninmaan alueen jatkosuunnittelua jatketaan osayleiskaavatyöllä. Osayleiskaavatyötä tullaan viemään tiiviissä yhteistyössä Vantaan ja Espoon kaupunkien kanssa.

L30

Honkasuolle yleiskaavaehdotuksessa varattua pientalovaltaista asuinaluetta olisi pienennettävä, ja osa muutettava yleiskaavassa virkistysalueeksi.

Kehä II tulee sijoittaa Honkasuon alueella tunneliin.

Vastaus:

Honkasuon pientalovaltainen asuntoalue on vastaus Helsingin asuntotuotannon määrällisiin ja laadullisiin tarpeisiin. Nähtävissä oleva väestönkasvu ja asuntotuotannon pientalosuus on useassa yhteydessä pidetty toivottavana. Kehä II:n linjausta ja periaatteita on tutkittu tarkemmin yleiskaavatyön kanssa samanaikaisesti. Yleiskaavaehdotuksen varaus perustuu näihin selvityksiin.

L39

Pyydämme, että antamamme kommentti huomioidaan yleiskaavassa. Esitämme, että yleiskaavaluonnoksessa pientalovaltaiseksi alueeksi merkitty Honkasuon alue muutetaan kerrostalovaltaiseksi alueeksi, koska alue liittyy kiinteästi kerrostalovaltaiseen Myyrmäen alueeseen.

L68

Honkasuon alue tulee toteuttaa tiiviinä, keskustamaisena asuntoalueena. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon Myyrmäen ja Kehä II:n välisten liikenneyhteyksien järjestelymahdollisuudet.

Vastaus:

Honkasuon alueen asumisvaraus on yleiskaavaehdotuksessa merkitty pientalovaltaiseksi asuntoalueeksi. Helsingin asuntotuotannon laadulliset tarpeet, myös yleiskaavatyön yhteydessä, asettavat pientalorakenteen etusijalle siellä missä se sijainniltaan ja kokonaisvarannon kannalta on mahdollista. Tarkoitus on, että yleiskaavaehdotuksessa pientalovaltaiseksi merkityillä alueilla yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tutkitaan uudenlaista, tehokkuudeltaan kerrostalotuotantoa lähestyvää matalaa rakentamistapaa jolloin oleellista eroa maankäytön tehokkuudessa verrattuna kerrostalorakentamiseen ei synny. Alueen liikennejärjestelyt tutkitaan tarkemmin alueen jatkosuunnittelun yhteydessä.

M6

Helsingin ja Vantaan kaupunkien tulisi yhdessä tutkia Myyrmäen ja Malminkartanon Vihdintien ja Hämeenlinnanväylän välisen alueen kehittämistä viihtyisälle, tiiviille asuinrakentamiselle radan varrella. Alueesta voisi järjestää suunnittelukilpailun.

Kannelmäki

L39

Pyydämme, että antamamme kommentti huomioidaan yleiskaavassa.

Kannelmäki, Pasuunatie 2. tontti 33192/2.

Kyseinen tontti on yleiskaavaluonnoksessa virheellisesti merkitty virkistysalueeksi. Tontin asemakaavan mukainen kaavamerkintä on K ja rakennusoikeusmäärä 15.800 kem². Pyydämme että kyseinen tontti merkitään yleiskaavaluonnoksessa kerrostalovaltaiseksi alueeksi.

Vastaus:

Yleiskaavaehdotuksen kartan merkintää on tarkennettu voimassaolevaa asemakaavaa vastaavaksi. Virkistysyhteys Keskuspuistosta Mätäjoen viheralueeseen säilyy.

Haaga

L30

Haagan liikenneympyrän ja Riistavuoren alueen ekologinen viherkäytävä kapenisi yleiskaavaehdotuksen toteuttamisen seurauksena. Rakentamisen ei tule katkaista viheryhteyksiä.

Vastaus:

Haagan liikenneympyrän ja Riistavuoren välinen viherkäytävä säilyy yleiskaavaehdotuksen mukaan noin 50-100 metrin levyisenä eikä se katkaise olemassa olevia viheryhteyksiä.

L39

Pyydämme, että antamamme kommentti huomioidaan yleiskaavassa.

Haaga, Kehä I:n ja Hämeenlinnanväylän liittymän alue

Esitämme, että Kehä I:n ja Hämeenlinnan lounaispuolella sijaitseva tilan 4:19 alue merkitään toimitilarakentamisen alueeksi siltä osin kuin alue sijaitsee Hämeenlinnanväylän ylittävän kevyen liikenteen sillan pohjoispuolella. Alue toimii luontevana jatkeena Kehä I:n varren toimitilarakentamisalueelle ja rakennukset tarjoavat melusuojan virkistys- ja asuntoalueille.

Vastaus:

Kehä I:n ja Hämeenlinnanväylän lounaispuolinen väylien liittymään välittömästi liittyvä valtion omistama maa-alue rakennettuna olisi Haagan rakenteesta irrallinen rakentamisalue eikä sitä siten ole yleiskaavaehdotuksessa varattu toimitilarakentamisen alueeksi.

M84

Esitämme kaavoituskatsauksen asemakaava-kohteen 23 (Orapihlajatie 28 ja radan välinen alue) jättämistä pois yleiskaavasta säilyttämistä edelleenkin puistona. Kaavamuutos tuhoaisi Orapihlajatie 28A:n puistomaiseman ja lisäisi melutasoa. Mielestämme vireillä olevan asemakaavan muutoksen osalta ei ole noudatettu lain henkeä osallistumisen suhteen.

Rakennustiheys suunnitellulla alueella on ai-
van liian suuri ja ristiriidassa alueen aiemman rakentamisen kanssa. Esitämme, että alueelle tehdään uusi suunnitelma.

Vastaus:

Haagan rakentamattomia alueita on yleiskaavassa osoitettu osin rakentamiseen. Tavoitteena on kaupungin asuntokysynnän tyydyttäminen asukaskehitystä vastaavana ja asuintason ja huoneistorakenteen parantaminen. Yleiskaavassa on osoitettu myös vanhasta kaupunkirakenteesta parhaiten soveltuvia rakentamattomia alueita täydennysrakentamiseen.

*Muistutuksessa käsitelty kohde on nykyisellään rakentamatonta radan kyljessä olevaa aluetta. Lisärakentaminen jättää nykyisestä vapaa-alueesta keskeiset osat virkistysalueeksi. Yleiskaavaehdotuksessa kerrostalovaltaiseksi asuntoalueeksi varatulla uudella rakentamisalueella pyritään jatkosuunnittelussa tuomaan melusuoja rata-alueelta Haagan suuntaan. Rakentamistehokkuus ja liittäminen vanhaan rakenteeseen ratkaistaan yksityiskoh-
taisen suunnittelun yhteydessä.*

Kivihaka

L39

Pyydämme, että antamamme kommentti huomioidaan yleiskaavassa.

Kivihaan varastoluolat

Kivihaantien ja Hakamäentien risteyksen tuntumassa sijaitsevan tilan RN o 4 alueelle on rakennettu puolustushallin käytössä olleita varastotiloja. Yleiskaavaluonnoksen mukaista virkistysalueen rajausta tulee tarkistaa siten, että alue sisältyy tilan länsipuoliseen rakentamisalueeseen

Vastaus:

Kivihaantien ja Hakamäentien risteyksen tuntumassa sijaitseva tila RN:o 4:9 (puolustushallinon käytössä olevia varastotiloja) sisältyy vahvistetun Keskuspuiston yleiskaavan alueeseen. Yleiskaavaehdotus noudattelee Keskuspuiston yleiskaavan rajauksia ja on siten varattu virkistysalueeksi.

Lassila

L30

Kerrostalomerkinä Vihdintien ja Mätäjoen väliseltä alueelta olisi mielestämme poistettava kokonaan tai pienennettävä ja muutettava virkistysalueeksi. Muuten maakuntakaavaehdotukseen merkitty viherkäytävä katkeaa.

Vastaus:

Vihdintien ja Mätäjoen välinen viherkäytävä säilyy yleiskaavaehdotukseen merkityllä tavalla.

Hakuninmaa

L11

Muutokset Hakuninmaalla ovat tarkoituksenmukaisia yritystoiminnan sijoittumis- ja kehittymismahdollisuuksien parantamiseksi alueella.

L14

Malminkartanoon ja Hakuninmaalle arvioidut kerrosalataavoitteet vaikuttavat ylimitoitetuilta. Tulisi tutkia Hakuninmaan toteuttamista tiiviinä pientaloalueena.

L39

Pyydämme, että antamamme kommentti huomioidaan yleiskaavassa.

Hakuninmaan alue

Esitämme, että tilan Malmgård RN:o 4.19 alueella sijoitetaan asuntorakentamista Perhekunnantien pohjoisosan ja Suvuntien varrella oleville alueille.

Esitämme myös, että korttelin 33315 aluetta laajennetaan lounaaseen, suunnitellun Katsastustien varrelle.

Vastaus:

Perhekunnantien pohjoisosan ja Suvuntien varrella olevia alueita on yleiskaavaehdotuksessa varattu asuntorakentamiseen, sekä pien- että kerrostalovaltaiseen rakentamiseen. Lausunnossa ehdotetut alueet ovat osin Keskuspuiston vahvistettuun yleiskaava-alueeseen kuuluvia ja näiltä osin alueet on varattu virkistystarkoitukseen. Korttelin 33315 nykyinen raja ulottuu Keskuspuisto-Myyrämäki välisen viherkäytävän koillisreunaan, eikä näin ollen ole tarkoituksenmukaista laajentaa korttelin 33315 rakentamisaluetta enempää lounaaseen.

L28

Yleiskaavaehdotuksessa Pitkälkosken vedenpuhdistamon lietealaiden kohdalle on suunniteltu asuinalue. Helsingin Vesi tarvitsee jatkosakin käyttöön vedenpuhdistamon aikanaan käytössä olleiden lietealaiden alueen vesilaitoslietteen varasijoituspaikaksi poikkeuksellisen aikoina, vedenpakkaukseen ja varastointiin, varauksen alavesisäiliöille, eikä voi niistä luopua.

Vastaus:

Pitkälkosken vedenpuhdistamon lietealaiden käytössä oleva alue on varattu yleiskaavaehdotuksessa asuinkäyttöön. Altaat eivät ole enää nykyisin käytössä. Alaiden käyttö vesilaitoslietteen varasijoituspaikkana poikkeuksellisen aikoina, vedenpakkaukseen ja varastointiin sekä varauksena alavesisäiliölle tulee punnita asuntorakentamistarvetta vasten. Alueen kaavoitus käynnistyy osayleiskaavan laatimisella. Yksityiskohtaisen kaavoituksen yhteydessä voidaan harkita jatkossa ratkaisuja ajankohtaisten tarpeitten mukaisesti.

M3

Esitämme että yleiskaavaehdotuksesta poistetaan varaus asumiskäyttöön käytössämme olevalta tontilta sekä naapuritontilta. Tontit tulisi varata edelleen teollisuuskäyttöön ja näin varmistaa keräyspaperin lajittelun ja muun kierrätyksen jatkuminen ja kehittyminen Helsingissä.

Esitämme teollisuusalueen jatkamista koilliseen (kerros- ja pientaloaluevarauksen sijaan) nykyisen katsastuskonttorin luoteispuolella.

Vastaus:

Paperikeräyksen käytössä oleva tontti on varattu yleiskaavaehdotuksessa asumiskäyttöön. Hämeenlinnantien varteen on yleiskaavaehdotuksessa varattu alue työpaikkatoimintojen käyttöön. Paperinkeräys voi halutessaan siirtyä sinne.

M73

Vesilaitoksen alue ulottuu syväälle metsäalueelle. Suunniteltua rakentamisaluetta pitäisi supistaa. Pitkälkosken alue on arvokas osa Keskuspuistoa ja uhkaa jäädä mottiin. Asuinalueita ei siksi pidä ulottaa Pitkälkosken vesilaitoksen altaalle asti. Olemassa olevat rakennukset tulisi säilyttää. Maisemallisista syistä kerrostalojen korkeus pitäisi rajoittaa neljään tai viiteen. Rakennettava kerrosala on ylimitoitettu.

Vastaus:

Alueen mitoitus ja tarkemmat rajaukset suunnitellaan yksityiskohtaisen kaavoituksen yhteydessä. Suhde ympäröiviin viheralueisiin ja olemassa olevien rakennusten säilyminen ratkaistaan myös tarkemmassa suunnitteluvaiheessa.

M73

Hämeenlinnanväylän ja Kalannintien välinen alue voitaisiin kaavoittaa yksilinjaiseen, n. 3-kerroksiseen toimistorakentamiseen suojellen rakentamisella omakotitaloaluetta melulta.

Vastaus:

Hämeenlinnanväylän ja Kalannintien välinen alue sisältyy yleiskaavaehdotuksessa pientalovaltaisen asuntoalueeseen, jossa pienpiirteisiä sisäisiä rajauksia ei ole yleiskaavatarkkuutta yksityiskohtaisimpina esitetty. Alueen asemakaavoitusta tulevaisuudessa tarkistettaessa, alueen erilaiset täydennysrakentamismahdollisuudet tultaneen tutkimaan.

M146

Koko uusi Hakuninmaan alue tulisi kaavoittaa pientaloalueeksi. Alueen suunnitteluperiaatteet poikkeavat muiden uusien alueiden periaatteista. Alue ei tukeudu julkisen liikenteen verkkoon, raideverkostoon eikä kuulu kaukolämpöalueeseen. Urbaani, tiivis rakentaminen sopii kivikaupungin puolelle, ei välttämättä luontoarvoihin nojaavaan ympäristöön. Kaavoituksessa on huolehdittava alueen kulttuurihistoriallisten arvojen ja ympäristön huomioon ottaminen.

Kannelmäkeä voidaan kehittää tarjoamaan riittävästi palveluita laajentuvalla omakotialueelle. Mikäli tarvitaan, tehokas palvelualue voidaan sijoittaa kiinni Vantaan rajaan.

Uudisrakentaminen ei saa tuhota olemassa olevia ulkoilureittejä. Virkistysalueita tulee kehittää yhdistämään Malminkartano ja Hakuninmaa muodostettavaan uudisalueeseen.

Melu, kuten muutkin ympäristöhaitat ovat alueen kehittämiseksi niin keskeisiä seikkoja, että pidämme välttämättömänä ympäristöhaittojen perinpohjaista tutkimista ja selvitystä.

Vastaus:

Hakuninmaan alue merkitään tasaraidoituksena, mikä tarkoittaa puolet pientalo- ja puolet kerrostalovaltaista aluetta.

Alueen liittäminen tarvittavalla infrastruktuurilla olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen on itsestään selvä lähtökohta aluetta toteutettaessa. Yksityiskohtaisessa kaavoituksessa ratkaistaan tarkemmin alueen kulttuurihistoriallisten arvojen, ympäristön, ulkoilureittien ja virkistysalueiden huomioonottaminen.

*Ympäristöhaittojen torjuminen on yksityiskoh-
taisen kaavoituksen nykyisiä keskeisiä vaati-
muksia.*

*Uusia asuntoalueita kaavoitettaessa tiedossa
olevat alueen ympäristöhaitat ja -rajoitteet ote-
taan huolellisesti huomioon. Maaperän ja ym-
päristön erilaisilla tutkimuksilla ja selvityksillä
varmistetaan, ettei tuleville käyttäjille aiheudu
sellaisia vahingollisia seuraamuksia, joita ny-
kyisillä tiedoilla ja taidoilla voidaan välttää.
Tämä on sekä kaupunkilaisten että kaupungin
yhteinen etu.*

Konala

L11

Konalan teollisuusalueen laajentaminen sekä
ns. Konalan portin muodostaminen toimistora-
kennuksilla on alueen kehittämisen kannalta
perusteltua.

Pitäjänmäki

M54

Pajamäen luoteispuolella (Espoon rajalla) ole-
va työpaikka-alue tulee osoittaa asumiseen,
kerrostalovaltaiseksi alueeksi. Tällä korvataan
tarpeeton rakentamissuunnitelma luonnonym-
päristöön Pajamäen länsipuolella.

M147(= M49)

Teknoksen alue on jatkossa varattava palve-
luihin, virkistykseen, ympäristöhaittoja haitta-
mattomaan toimitilakäyttöön ja alueelle tar-
peellisen yhdyskuntateknisen huollon ja liiken-
teen käyttöön.

Vastaus:

*Pajamäen luoteispuolinen alue (Espoon rajal-
la) oleva työpaikka-alueen muuttaminen ker-
rostalovaltaiseksi asuntoalueeksi ei korvaa Pa-
jamäen länsipuolen lisärakentamisaluetta.
Kaupunki tarvitsee toimiakseen myös työpaik-
ka-alueita. Pajamäen asuntorakenteen kehit-
täminen nykyisiä vaatimuksia vastaavaksi
edellyttää asuntolisärakentamismahdollisuuksien
osoittamista Pajamäessä. Mitoitus ratkais-
taan yksityiskohtaisen kaavoituksen yhteydes-
sä. Pajamäki on yleiskaavaehdotuksessa mer-
kitty kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteelli-
sesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittä-
väksi alueeksi. Täydennysrakentaminen voi-
daan taitavalla suunnittelulla tehdä taiten ja
näitä arvoja säilyttäen.*

M54, M57, M58, M59, M62, M63, M64, M65,
M71, M195

Pitäjänmäen kaaren varaus on ehdottomasti
poistettava. Vastustan hanketta.

M54

Mahdollinen varaus pääkadun linjaukselle on
sijoitettava lähelle rantaradan vartta, sen ete-
läpuolelle.

M59, M65

Pitäjänmäenkaari pilaisi Patterimäen virkistys-
alueen ja kulttuurihistoriallisen kokonaisuuden.

Pajamäen Patterimäki

M147 (=M49), M65

Yleiskaavaehdotuksesta on poistettava Paja-
mäen Patterimäen kautta linjattu Pitäjänmäen-
kaarta koskeva merkintä, koska kaupunki-
suunnittelulautakunta on jo kertaalleen hylän-
nyt linjauksen asemakaavan valmistelun yh-
teydessä syksyllä 2002.

M147 (=M49), M71

Pajamäen Patterimäki tulee kokonaisuudes-
saan luokitella kulttuurihistoriallisesti arvok-
kaaksi alueeksi sen luonnontieteellisen, histo-
riallisen ja virkistyksellisen merkityksen ansios-
ta.

M195

Tykkien pohjoispuolella teollisuusaluetta voi
hieman laajentaa kiilamaisesti kaakkoon.

Vastaus:

*Pajamäen ohittavaan tielinjaukseen merkitään
Patterimäen kohdalle vaihtoehtoinen tunneliva-
raus.*

Pajamäen länsipuoli

M54, M57, M58, M59, M62, M63, M64, M65,
M71, M93, M94

Vastustan Pajamäen länsipuoliseen metsään
kaavailtua pientalorakentamista. Metsä tulee
säilyttää virkistysalueena.

M54

Metsä muodostaa seudullisen viheryhteyden
Espoon puolelle sekä toimii suojavaohyksenä
Pajamäen asutuksen ja kaatopaikan välillä.

M58

Entinen Iso-Huopalahden kaatopaikka on edelleen ympäristöriski, jonka läheisyyteen ei tule suunnitella uutta asutusta.

Vastaus:

Iso-Huopalahden kaatopaikka huomioidaan tarvittavalla vakavuudella läheisten alueiden yksityiskohtaisessa kaavoituksessa.

M59

Pientaloalue pilaisi virkistysalueen ja luonnon, aiheuttaisi liikennehaittaa ja muuttaisi Pajamäen yleisilmeen ahtaaksi ja epäviihtyisäksi kerrostaloalueeksi.

M147 (=M49)

Yleiskaavaehdotuksen kerrosneliömetrimääriä on selvästi pienennettävä, jotta Pajamäen arvot ja ominaisuudet voitaisiin säilyttää.

M195

On ristiriitaista, että Pajamäki on merkitty kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi alueeksi ja samalla on suunniteltu pientalovaltaista aluetta sen länsipuolelle. Pientaloliittäminen rikkoisi alueen eheyden. Poutamäntien päähän on mahdollista rakentaa vähän rikkomatta alueen alkuperäistä luonnetta. Alueelle sopii joko pari nelikerroksista kerrostaloa tai nauhamaisia parikerroksisia pientaloja. Pientaloja voi sijoittaa luontevasti nykyisen golfkentän pohjoisosaan.

Vastaus:

Pajamäen länsipuolinen tilanvaraus asumisen käyttöön on tarpeen kaupungin yleisen asuntotarpeen, sekä melko pienen ja erillisen Pajamäen alueen oman uusiutumisen kannalta. Lisäaluevarauksilla asuntotarkoituksiin saadaan asuntorakennetta kysyntää vastaavaksi mm. lisäämällä suurempien perheasuntojen määrää. Ko. Pajamäen lisäalue on varattu pientalovaltaiseksi asuntoalueeksi. Kaupungin kasvun myötä vapaa-alueista osin joudutaan luopumaan rakentamisen vuoksi.

Meilahti

L11

Meilahdessa alueiden varaaminen samoin kuin Ruskeasuolla Ruhan bussivarikon osittainen muuttaminen toimitilarakentamiseen on perusteltua.

Kumpulän tiedeyhteisöön liittyvän työpaikkarakentamisen ohjaaminen Arabianrannan yritys-

alueelle edellyttää käytännössä hyviä kevyen liikenteen yhteyksiä alueiden välille.

L33

On tärkeää, että Meilahden kansainvälisestikin huomattavan lääketieteellisen tiede- ja tutkimusalueen kehittämismahdollisuudet turvataan.

M51

Allergiasairaalan kohdalla suunniteltu rakentaminen ja Biomedicum laajennus kuristavat entisestään Helsingin eteläisen suuralueen liian vähäisiä virkistysalueita ja haittaavat linnustoaluetta. Rakentaminen tarvelisi lisäksi kulttuurihistoriallisesti tärkeän, avoimen kaupunkitilan.

Vastaus:

Meilahden lääketieteellisen tiede- ja tutkimusalueen kehittämismahdollisuudet ovat Helsingin kehittymisen kannalta tärkeä tavoite. Yleiskaavaehdotuksessa alue on varattu hallinnon ja julkisten palvelujen alueeksi, jolla aluetta kehitetään mm. korkeakoulutuksen käyttöön. Vähäisiä laajentumisalueita on yleiskaavaan merkitty samassa aluevarausluokassa Paciuksenkadun länsipuolelle. Tämä laajentumisvara ei kurista merkittävästi lähiympäristön vapaa-alueita. Rakentamisen yksityiskohdat ratkaistaan asemakaavoituksen yhteydessä, jossa kaupunkitilan käsittely tarkemmin hahmotetaan.

Laakso

Rakentamista vastaan:

M18, M19, M24, M25, M47, M133, M160, M162, M170, M172, M198, M211, M212, M213, M214

Lääkärinkadusta pohjoiseen merkitty 2,4 hehtaarin metsäistä Keskuspuistoon liittyvää aluetta ei tule varata hallinnon ja julkisten palvelujen kerrostalovaltaiseksi alueeksi. Alue on pysytettävä puistoalueena, kuten se on nykyisin.

M135, M157, M161, M163, M164, M165, M166, M167, M168, M169, M171, M173, M174, M199, M200, M201, M202, M203, M204, M205, M206, M207, M208, M209, M210

Esitämme yleiskaavan muuttamista siten, että nykyinen puistoalue säilytetään entisellään.

M34, M36, M39, M51, M70, M99, M101, M106, M107, M117, M133, M142, M143, M144, M177, M212, M157, M161, M163, M164, M165, M166, M167, M168, M169, M171, M173, M174, M199, M200, M201, M202, M203, M204, M205, M206, M207, M208, M209, M210, M215, M216, M217, M218, M219, M220, M221, M224, M226

Helsingin tärkeimpään puistoon rakentaminen on vastoin yleiskaavan julkilausuttuja periaatteita ja rakennuslain tarkoitusta.

M131, M177, M184, M224

Keskuspuiston pienentäminen on yleiskaavan ja rakennuslain periaatteiden vastaista.

M38, M39, M75, M82, M117, M192, M226

Vastustan suunnitelmia rakentaa Keskuspuistoon (Lääkärikadun pohjoispuoli).

M177

Keskuspuiston alueelle ei tule varata rakennuskortteleita eikä liikenteelle varattavia väyliä.

M72

Kaavaehdotus lisää liikennettä Urheilukadulla, Nordenskiöldinkadulla, Mannerheimintiellä ja Tukholmankadun suunnalla.

Vastaus:

Lääkärikadusta pohjoiseen varattu kerrostalovaltaiseen asumiseen ja julkisen hallinnon ja palvelujen alue on osoitettu rakentamisalueeksi Yleiskaava 1992:ssa (kaupunginvaltuuston hyväksymä 1992). Alue rajautuu Keskuspuiston yleiskaava-alueen ulkopuolelle. Virkistysaluevarauksia Keskuspuiston osayleiskaavasta poiketen ei ole Yleiskaava 2002:ssa tehty. Alue on tarkoituksenmukaista varata edelleen rakentamiseen. Osa varauksesta liittyy Laakson sairaala-alueeseen ja sen palvelujen kehittämiseen.

Luonnon puolesta:

L66

Laakson sairaalan pohjoispuolinen asuntoalue voi vaarantaa uhanalaisen lehtonadan säilymisen.

M35, M38, M72, M158

Esitän, että kaavoitushankkeesta luovutaan, ja virkistyskäytössä oleva Keskuspuiston kaupungin puoleinen osa varataan yleiskaavassa virkistyskäyttöön nykyisille ja tuleville asukkaille.

M37, M98

Rauhoittakaa Keskuspuiston alue luonnolle, ei rakennusprojekteille.

M35, M92

Vaadimme, että Lääkärikadun pohjoispuolinen alue säilytetään puistoalueena.

M34

Keskuspuisto tulisi säilyttää virkistysalueena ja kehittää siihen liittyviä toimintoja.

M72, M117

Kaavaehdotus heikentää asukkaiden virkistysmahdollisuuksia eikä kunnioita luontoarvoja.

M191

Päätös rakentaa Keskuspuistoon on luonnon arvostuksen vastainen.

M153

Centralparken har betraktats som en underbar lunga. Varför skall den naggas i kanterna så att det nuvarande viktigaste trafikstråket i Centralparken pressas mellan tät bebyggelse med sikthinder?

M35

Keskuspuiston kaupungin puoleisen pään sulkeminen rakennuksilla heikentäisi olennaisesti Keskuspuiston arvoa virkistysalueena.

M98, M224

Keskuspuistosta jäljellä olevat osat on suojeltava.

M39

Mainittakoon Keskuspuiston merkitys kaupungin keuhkoina, asukasviihtyisyyden lisääjänä, virkistysalueena, koirien ulkoilualueen ja harvinaisten kasvien suojelualueena.

M192

Älkää häätäkö luontoa keskuudestamme. Älkää tukkiko kaupunkilaisten henkireikää.

M47, M214

Keskuspuiston kaupunki-ilmaa puhdistavaa metsikköä harvinaisine kasvilajikkeineen ei saa nykyisestään pienentää.

M191

Kulttuuri- ja luonnonperintöä tulisi pyrkiä säilyttämään eikä riistämään pala palalta.

Vastaus:

Lehtoalueen säilyminen keskellä kaupunkia on aina ongelmallista siihen kohdistuvan kulutuksen ja ympäristövaikutusten vuoksi. Huolelli-

sella suunnittelulla virkistysalueiden parhaat ominaisuudet ja käyttöarvot voidaan taata. Laakson sairaalan pohjoispuolisen asuntoalueen jatkosuunnittelussa ja toteuttamisessa alueen luontoarvojen säilyttäminen huomioidaan parhaiden suunnitteluperiaatteiden mukaisesti. Alue ei kuulu Keskuspuiston yleiskaava-alueeseen. Alueen varaukset perustuvat aiemmin kaupunginvaltuuston hyväksymään yleiskaavaan. Aluetta tarvitaan rakentamiskäyttöön.

Lehtisaari

L31

Pidämme Lehtisaaren osalla tehtyjä linjauksia hyvänä pohjana kaavoitusyhteistyölle, jonka tavoitteena on saaren luonteeseen soveltuva täydennysrakentaminen.

Vastaus:

Muistutuksessa pidetään Lehtisaaren osalta tehtyjä linjauksia hyvänä pohjana kaavoitusyhteistyölle, jonka tavoitteena on saaren luonteeseen soveltuva täydennysrakentaminen. Yhteistyötä kaavoitustyön jatkuessa tullaan edelleen jatkamaan.

M17

Esitämme Lehtisaaren suojelemista MRL:n 57 §:n perusteella lukuun ottamatta kortteleita nrot 30203, 30204 ja 30206. Lehtisaaren alueen osalta täyttyvät laissa asetetut edellytykset maiseman, luonnonarvojen, rakennetun ympäristön, kulttuurihistoriallisten arvojen tai muiden erityisten ympäristöarvojen osalta.

M17, M152

Hiidenkiukaanpuisto tulee kokonaisuudessaan rajata rakentamisen ulkopuolelle ja osoittaa puistoalueeksi siten, että alueen virkistyskäyttö myös pienen metsäsaarekkeen osalta on mahdollista.

Lehtisaareen suunniteltu täydennysrakentaminen tulisi sijoittaa kokonaisuudessaan saaren pohjoisosaan Kuusisaarentien ja Lehtisaarentien väliselle alueelle. Tälle alueelle voidaan sijoittaa uusia kerros-, rivi- ja pientaloja yhteensä n. 30 000 m² Kivisen kaavan hengessä. Suurin sallittu kerroskorkeus tulee rajata nykyisen rakennuskannan mukaisesti neljään.

M86

Suunnittelussa on turvattava saaren arvokkaiden luonnonarvojen säilyminen. Alueen käytömahdollisuus tulevaisuudessaakin läntisen

Helsingin virkistysalueena ei ole huomioitu tarpeeksi.

Uudisrakentamisen kerrosala on mielestämme edelleen liian suuri ja kerrostalopainotteinen. Esitämme, että kerrostaloihin tulisi asettaa kerrosäärärajaus 2-4 kerrokseen. Lisärakentamisen määrää Lehtisaaren alueella tulisi pienentää lisäämällä uudisrakennusten pientalopainotteisuutta.

Lisärakentamisesta ranta-alueiden läheisyyteen sekä nykyisten rakennusten ja Kuusisaarentien väliin sekä Lehtisaaren ostokeskuksen länsipuolella Lehdesniityntien vieressä olevalle mäelle on mielestämme luovuttava Lehtisaaren alueelle sopimattomina ja alkuperäisten suunnitteluperiaatteiden vastaisina.

Uusien rakennusten vaikutusta alueen liikennevirtoihin ei ole huomioitu tarpeeksi. Liikennevirrat rasittaisivat suuresti Kuusisaarentien ja Lehtisaarentien risteysaluetta.

M130

Massiivisen lisärakentamisen sijoittamiselle pienelle luonnonkauniille Lehtisaaren alueelle ei ole perusteltua ottaen huomioon Yleiskaava 2002 ehdotuksen kokonaisalueet. Ainoastaan ostokeskuksen ja kirkon tuntuman voidaan ajatella nykyisten rakennusten korkuista pientä täydennysrakentamista. Samoin rivitalojen tuntumaan voidaan lisätä hienovaraisesti pientalotyypistä rakennuskantaa.

Kuusisaarentien puoleinen rantaniitty, risteyksen alue, pohjoinen tykkätien vierusta sekä kaikki Hiidenkiukaan länsi- ja eteläpuoliset puistoalueet tulee säilyttää koskemattomana luonnonalueena.

Vastaus:

Yleiskaavaehdotusta on muutettu kaupunkisuunnittelulautakunnan päättämällä tavalla luonnokseen nähden niin, että Lehtisaaren täydennysrakentamisalueen rajausta on supistettu eteläreunastaan. Näin Lehtisaaren koko läntinen, eteläinen ja itäinen rantavyöhyke on varattu virkistysalueeksi. Täydennysrakentaminen väistämättä ottaa käyttöön rakentamattomia alueita. Täydennysrakentamisen myötä alueen asukaskehitys vahvistuu ja palvelujen säilyminen ja kehittyminen mahdollistuu. Jatkosuunnittelussa rakentamisalueiden tarkempi rajausta ja sisäinen jako täsmentyvät paikallisten olosuhteiden mukaan niin, että rakentaminen liittyy luontevasti vanhaan rakenteeseen ja noudattelee mahdollisimman hyvin ympäristönsä vaatimuksia. Rakentamistapa, rakennusten korkeudet, katuverkko yms. täsmentyvät asemakaavatyön yhteydessä. Pientalovaltaisiksi merkityllä alueella on tarkoitus tutkia uu-

dentyypistä matalaa ja tehokasta kaupunki-
maista rakennetta.

Keskinen suurpiiri

Pasila ja Ilmala

L21

Riittävän rakentamistehokkuuden ja samalla viihtyisän kaupunkirakenteen yhdistelmä on haaste esim. tulevalle Keski-Pasilan suunnittelulle.

Keski-Pasila on nähtävä alueena, jossa on paljon potentiaalia ja mahdollisuuksia uudentyypiseen citymäiseen asumiseen osana sekoitunutta kaupunkirakennetta.

L39

Pyydämme, että antamamme kommentti huomioidaan yleiskaavassa. Esitämme, että Ilmalan asemanseudulle osoitettua keskustatoimintojen aluetta laajennetaan Hakamäentien ja rantaradan eteläpuoleiselle, ns. Ilmalanrinteen alueelle. Alue sijaitsee Ilmalan aseman ja suunnitellun raitiovaunuyhteyden solmukohdassa ja soveltuu toimitilarakentamisen, kaupan ja palveluiden tarpeisiin.

Esitämme myös, että omistamamme Ilmalankadun sekä Postintaipaleen länsipuoliset alueet varataan soveltuvilta osin asumis- ja toimitilarakentamisen alueeksi.

Vastaus:

Ilmalanrinteen kerrostalovaltainen tilanvaraus mahdollistaa alueen kehittämisen asumisen ja palvelujen lisäksi ympäristöhaittoja aiheuttamattomaan toimitilakäyttöön. Yleiskaavassa on sitovana lähtökohtana pidetty Keskuspuiston rajaa, jonka ylittäviä uusia tilanvarauksia ei yleiskaavassa ole esitetty. Postintaipaleen ja Ilmalankadun länsipuoliset alueet sijaitsevat Keskuspuiston yleiskaava-alueella.

L56

Pasilasta tulee varmistaa toimivat joukkoliikenneyhteydet myös itään, etelään ja länteen. Junatunneli Tallinnaan kytkisi Suomen Eurooppaan.

L70

Pohjois-Pasilan eteläreunassa keskustatoimintojen alueelle ulottuvat raidealueet tulee merkitä yleiskaavaan ensisijaisesti rautatiealueena siten, että se mahdollistaa alueiden käytön toissijaisesti, mikäli mahdollista, keskustatoimintojen alueena.

Veturitien ja pääradan välinen, Transpoint-terminaalin eteläpuolinen alue tulee merkitä kaavaan ensisijaisesti rautatieliikenteen alueeksi siten, että se mahdollistaa alueiden käytön toissijaisesti, mikäli mahdollista, keskustatoimintojen alueena. VR-Cargo tulee jatkossa tarvitsemaan aluetta mm. yhdistettyjen kuljetusten terminaalialueena. Veturitien varrella oleville terminaali- ja varikkoalueille tulee turvata hyvin toimivat yhteydet.

L70

Pisara-rata ei vapauta nykyisiä rautatiealueita muuhun käyttöön.

L70

VR-Yhtymä Oy:n omistama tontti Ilmalassa (Pohjolan Liikenteen käytössä oleva bussivarikkoalue) on osoitettu yleiskaavassa toimistorakennusten korttelialueeksi. Tontilla olisi sallittava nykyisten toimintojen jatkuminen. Aluekokonaisuudesta tulee muodostaa kaavoituksen yhteydessä linja-autovarikkokäyttöön ja siihen liittyvään toimistokäyttöön soveltuva tontti.

Vastaus:

Yleiskaavan tilanvarauksella osoitetaan se käyttötarkoitus, johon alue muuttuu kun käyttötarkoitusta ryhdytään muuttamaan. Pohjois-Pasilan keskustatoimintojen tilanvarauksista ei ole tarkoituksenmukaista näin ollen pirstoa liikennealuevarauksin.

M150, M196

Pasilan liikenteellinen saavutettavuus ja sen sijainti suhteessa seudun väestöllisiin painopisteisiin antaa sille erittäin tärkeän sijainnin työpaikkoja sekä muita keskustatoimintoja sijoitettaessa. Sijainti hiukan etäämpänä rantaviivasta mahdollistaa myös korkeampaa rakentamista.

Käpylä

L22

Louhenpuistoon on varattu rakentamisalue kerrostaloille, jota ei ole mainittu muutoksien listauksessa. Alue vähentää Käpylän metsäalaa ja muuttaa sisääntulomaisemaa sekä kaivaa virkistyskäyttömahdollisuuksia.

M233

On hyvä, että esityksemme Mäkelänkadun rauhoittamisesta kääntämällä Tuusulanväylä

Veturitielle on sisällytetty yleiskaavaehdotukseen.

Taivaskallio tulee merkitä kokonaisuudessaan kaupunkipuistoksi, jonka kautta menevät alueelle tärkeät ulkoilutiet. Puistoalueelle ei tule osoittaa uutta asunto- tai toimitilarakentamista edes sen reuna-alueille, ei Käpylän asemankaan kohdalle.

Vastaus:

Yleiskaavassa on Tuusulanväylä ohjattu Veturitielle. Koskelantien katutilaa rajaamaan on Louhenpuistoon yleiskaavassa merkitty kerrostalovaltaisen alueen varaus. Liikenteen vähenemisen myötä rakennuspaikka on asumiselle suotuisa. Myös eräät asukkaiden edustajat ovat pitäneet paikkaa tässä tapauksessa sopivana.

Kaavamerkintä mahdollistaa alueen sisäisten virkistysalueiden järjestämisen.

Kumpula

L33

Tunneloinnit edellyttävät maankäyttöratkaisuja, joilla kustannuksia katetaan. Maankäyttöratkaisujen luonne ja suhde Kumpulaan ei vielä yleiskaavassa näy.

M233

Kaava ei edelleenkään sisällä Kustaa Vaasan tien painamista tunneliin nykyisellä paikallaan Toukolan ja Kumpulan välissä, jolla rauhoitettiin myös nämä kaupunginosat läpikulkuliikenteen meluhaitoilta.

On myönteistä, että yleiskaavaehdotuksessa ei enää ole isoa maanalaista risteystä, eikä yhteyttä maan alta Mäkelänkadulle Velodromin kohdalla.

Arabianranta

M134

Arabianrannan käyttötarkoituksen muutoksesta tulee luopua.

Vastaus:

Arabianranta on kaavoitettu ja jo suurelta osin rakennettu. Alkuperäisen käyttötarkoituksen palauttaminen alueelle ei liene perusteltua eikä juuri mahdollistakaan.

Vallila

M76

Vallilan teollisuusalue tulee osoittaa (TAO) -alueeksi (ks. kohta Työ ja osaaminen) vanhoihin ja uusiin kiinteistöihin tulee varata 30%:n mahdollisuus studioasumiseen.

Vastaus:

Muistuttajan ehdottaman kaltainen sekoittuminen on yleiskaavan tavoitteiden mukaista aikaisemmista yleiskaavoista poiketen useassa maankäyttöluokassa. Vallilan teollisuusalue on merkitty työpaikka-alueeksi, jossa esitetyn laajuinen asuminen ei ole yleiskaavan mukaista. Esitetty mielenkiintoinen työn ja asumisen liittämisen olisi tutkimisen arvoista esimerkiksi uusilla tiiviillä ja matalilla asuntoalueilla.

Alppiharju

M197

Viipurinkadun ja Tivolintien kulma tulisi säilyttää pääosin julkisen palvelutoiminnan tulevaisuuden vara-alueena.

Savonkadun varren kallioisen tontin rakentamisessa tulee ottaa huomioon sen maisemallinen merkitys ja eläintarhan koulun komean rakennuksen näkyvyys.

Vastaus:

Tivolintien muistutuksessa mainittu tontti sisältyy yleiskaavan kerrostalovaltaiseen alueeseen joka mahdollistaa tontin käyttämisen mm. asumiseen. Savonkadun tontin rakentaminen edellyttää muistuttajan edellyttämien näkökohdrien huomioon ottamista.

Kallio

L29

Keskustatunneli siirtäisi ajoneuvoliikennettä eniten Sörnäisten rantatielle ja Varastokadulle. Tälle alueelle siirtyy liikennettä myös Tuusulanväylältä ja Lahdenväylältä.

Huomautamme, että liikenteen ja sen haittojen kasvu Sörnäisten alueella vaikuttavat alueen asuntorakentamismahdollisuuksiin.

L30

Kantakaupungin kasvavan lämmitystehon tarpeen edellyttämä lisätuotanto tulee teknisistä ja taloudellisista syistä johtuen ehdottomasti sijoittaa Hanasaaren alueelle.

Uuden voimalaitoksen rakentaminen Hanasaareen vaatii esitettyä suuremman aluevarauksen, joten voimalaitoksen aluevarausta tulee suurentaa tuntuvasti.

M96

Hanasaaren voimalaitosalueen maankäyttö on huomioitava yleiskaavassa.

Vastaus:

Yleiskaavan teknisen huollon varaus Hanasaaressa mahdollistaa vanhan voimalaitoksen purkamisen ja uuden rakentamisen sen tilalle suunnitelmien mukaisesti.

M134

Sörnäisten, Sompasaaren (50%) ja Kalasataman käyttötarkoituksen muutoksesta tulee luopua.

M197

Sörnäisten rannan tehokkaan rakentamisen kautta liikenteen tuottamat haitat kantakaupungin asuinalueille tulevat lisääntymään. Kuitenkaan ei ole tehty kevyempää vaihtoehtoa. Sörnäisten rantaan tulisi rakentaa riittävän laaja (esitettyä laajempi) ja monipuolinen virkistys- ja puistoalue.

Vastaus:

Helsingin asuntorakentamismahdollisuuksien turvaaminen perustuu suurelta osin kantakaupungissa sijaitsevien sataman osien siirtymiseen Vuosaaren rakenteilla olevaan satamaan ja näin vapautuvien alueiden asuntorakentamiseen. Uudet asuntoalueet sijaitsevat liikenteellisesti edullisesti hyvien joukkoliikenneyhteyksien ja palveluiden tuntumassa kantakaupungin lähialueella. Kestävän kehityksen mukaista on käyttää tällaiset alueet tehokkaasti hyväksi.

Pohjoinen suurpiiri

Tuomarinkylä

L22

Torpparinmäen pohjoisreunalla rakentamisaluetta ei tulisi laajentaa. Varaukset työntyvät osin keskuspuiston alueelle pellolle ja rikkovat kulttuurimaiseman viimeisiä metsäisiä reunoja. Reunojen eheys tulee huomioida jatkosuunnittelussa.

Vastaus:

Torpparinmäen pohjoisreunan uusi rakentamisalue täydentää rakenteen reunan eheyttä peltoaukealle päin. Jatkosuunnittelussa määritty rakennustapa yksityiskodissaan niin, että säilytetään peltoaukean ja Torpparinmäen pientaloalueen ominaisluonne.

Oulunkylä

M187

Oulunkylän urheilupuiston ympäristössä ei Patolan metsäaluetta tule enää kaventaa yhtään. Alue tulee jättää kokonaisuudessaan virkistyskäyttöön.

Viherkaistat tulee säilyttää sekä Tuusulantien itäpuolella että Käskynhaltijantien eteläpuolella.

Vastaus:

Oulunkylän urheilukentän luoteispuolelle täydentämään Patolan kerrostaloaluetta on merkitty pientalovaltaisen asuntoalueen varaus. Täydennysalue luo mahdollisuudet parantaa Patolan asuntorakennetta ja liittää alueen pehmeämmin Patolan vapaa-alueisiin. Yksityiskohtainen suunnittelu määrittää tarkemmin rakentamisalueen rajaukset ja rakennustavan. Suurpiirteisiin viheryhteyksiin esitetty laajennus ei tuo oleellisia muutoksia.

Maunula

M176

Pakilan ja Maunulan rajalla kulkeva vihervyöhyke on säilytettävä (uuden pientalorakentamiseen varatun alueen ja Saarnaajantien nykyisen asuinkannan välissä) Ehdotamme, että suunnitelmaa tarkistetaan siten, että

- Saarnaajantien puolelle on jätettävä vähintään 100m metsää ja luontovyöhyke ulkoilualueeksi/ vähintään viherkaista puineen (esim. ulkoilupolku tai muu viheralue)

- Rakennettavaa aluetta voi vastaavasti siirtää etelään päin

Kaavasuunnitelmaa toteutettaessa olisi Tuusulantien melusuojaus joko puustolla tai meluaidalla otettava riittävästi huomioon.

M187

Lisärakentamisalueet Tuusulantien varressa Maunulan ja Patolan kohdalla sijoittuvat vilkkaan liikenteen haitta-alueille.

Vastaus:

Pakilan ja Maunulan välisellä alueella varattua pientalomaista asuntoaluevarausta ei viheralueiden suurrakenteen yhtenäisyyden säilyttämiseksi ole syytä siirtää etelämmäksi irralleen vanhasta kaupunkirakenteesta. Yksityiskohtaisessa kaavoituksessa alueen rajaukset, suhde ympäristöönsä ja mm. sen meluhaittoihin määritellään tarkemmin.

Koillinen suurpiiri

Viikki

L1

Viikinmäessä Vantaanjoen läheisyyteen suunniteltuja kerrostaloalueita on muutettu pientaloalueiksi, ja näin säilytetään Vantaanjoen luonnonmaisema paremmin.

L28

Viikinmäen jätevedenpuhdistamon läheisyyteen kaavoitetaan pientaloaluetta. Helsingin Vesi pyrkii osaltaan minimoimaan mahdolliset hajuhaittariskit. Alueen jatkosuunnittelussa tulee huomioida jätevedenpuhdistamon suunnitteilla oleva nestemäisten orgaanisten jätteiden vastaanottoasema sekä pysyväisluonteiset tekniset toiminnot.

L54

Vanhankaupunginlahden pohjukassa ja Lahdenväylän ympäristöön on osoitettu runsaasti uusia asuntoja, vaikka ilmanlaatu on koko Helsingin huonointa.

L66

Esitämme, että Viikinrannan Vanhankaupunginlahden Natura-alueen välistä puskurivyöhykettä laajennetaan edelleen ja rakentamisen määrää vähennetään.

M187

Viikinmäen kerrostaloalue on onnistuneesti merkitty pientalovaltaiseksi alueeksi. Viikinmäen kaava-alueen rajaa tulee kaventaa niin, että Vantaanjoen viherkaista jää esitettyä leveämmäksi.

Vastaus:

Puskurivyöhykettä on levennetty Natura-arvioinnin perusteella (Arviointi Helsingin Yleiskaava 2002:n vaikutuksista Natura-alueisiin. Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston yleissuunnitteluosaston selvityksiä 2002:5). Vaikutuksia ei ole todettu merkittäviksi, ja arvioinnissa on esitetty suosituksia arviointien vai-

kutusten lieventämiseksi Viikinrannan asema-kaava-alueen toteuttamisessa.

Melun ja ilmanlaadun vaikutusten lieventämiseksi voidaan tehdä suunnitteluratkaisuja yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Viikinmäen rakentamisalueen rajaus täsmen-tyy asemakaavatason suunnittelussa.

Pukinmäki

L1, M111

Vantaanjokilaakson liittäminen Helsingipuistoon Pukinmäen kohdalla on arvokas asia. Kartanon alue tulee sisällyttää Helsingipuistoon.

M111

Pukinmäen kaupalliset palvelut ovat supistuneet alenevan väestömäärän vuoksi. On selvittävää mahdollisuudet lisätä ostokeskuksen seudun liiketilarakentamista ja pysäköintipaikkoja.

M111

Esitämme Kehä I:n tunneloimisen ja kattamisen selvittämistä Pukinmäen kohdalla. Tämä lisäisi asumisviihtyvyyttä sekä mahdollisuuksia eheyttää yhdyskuntarakennetta ja lisätä palveluja.

M111

Kartassa erottuvia maisema-alueiden suorakaitteen muotoisia rajauksia (vinoviivoituksia) tulisi yhtenäistää jokivarren peltoaukeilla Pukinmäen kohdalla.

M111

Kaavaehdotuksessa ei ole esitetty viherväyläyhteyksiä Pukinmäen ja Tapaninvainion tiiviimmin rakennettujen kortteleiden väliin. Viheryhteydet kaupunginosan sisällä mahdollistavat liikkumisen esim. Närepuistosta ja liikuntapuistosta suurempiin viherkokonaisuuksiin Longinojan tuntumassa.

M111

Suunnitelmat Savelan ja Pihlajamäen välisen alueen lisärakentamisesta tulevat heikentämään virkistyskäytön kehittämismahdollisuuksia Longinojan varrella ja ovat huonosti sopusoinnussa Helsingipuiston kanssa.

M111

Isonpellontien varrella kerrostalorakentaminen kaventaisi Helsingipuistoa. Suhtaudumme torjuvasti myös Kalle Weisteen kadun ja Jokipellontien väliin suunniteltuihin pientaloalueisiin, jotka sijaitsevat osana valtakunnallisesti arvokasta maisema-alueiden kokonaisuutta.

M111

Jokipellontien ja Kehä I:n väliselle alueelle olisi mahdollista rakentaa luontevassa suhteessa olemassa olevaan asutusrakenteeseen. Uudisrakentaminen voisi auttaa myös meluntorjunnassa.

Vastaus:

Pukinmäen kartano on arvokas rakennus- ja puistohistoriallinen kokonaisuus, joka kuuluu Helsinkipuiston kulttuurikohteisiin.

Kehä I:n kattaminen olisi sinänsä hyvä, mutta Pukinmäen kohdalla jouduttaisiin kalliisiin betonikaukaloratkaisuihin saviperäisen maan takia.

Yleiskaavatasolla esitetään vain merkittävimmät viheraluevyöhykkeet. Asuinaluumerkintä voi sisältää kortteleiden välisiä viheryhteyksiä.

Savelan asuinalueen laajennus liittyy kiinteästi nykyiseen yhdyskuntarakenteeseen ja sijaitsee hyvien raideliikennyhteyksien varrella. Aluevaraus jättää Vantaanjoen ja Longinojan varret virkistyskäyttöön.

Pukinmäen länsipuolelle osoitetut pientaloalueet täydentävät nykyistä kaupunkirakennetta. Uusien rakentamisalueiden avulla eheytetään osaltaan Pukinmäen kaupunkirakennetta. Vantaanjoen varren/Helsinkipuiston ulkoilu- ja virkistysreitit säilyvät sekä Isonpellontien kohdalla että Kalle Weisteen kadun ja Jokipellontien välisellä alueella.

Vantaanjokilaakso ja Longinojan puisto ovat Koillisen esikaupunkialueen laajoja, pääkarttaan merkittyjä viheralueita. Närepuisto liittyy suoraan Vantaanjokilaaksoon. Liikuntapuiston yhteydet suurempiin viheraluekokonaisuuksiin osoitetaan tarkemmassa suunnittelussa.

Malmi

M81

Malmi on avainasemassa ratkaistavissa Helsingin rakenteellisia ongelmia, joista keskeisiä ovat pientalotonttipula, lähikuntiin vuotava nuorten, hyväpalkkaisten lapsiperheiden virta, korkeatasoisten työpaikkojen puute Koillis- ja Itä-Helsingissä ja hajoava asutusrakenne ei toivottuine ympäristövaikutuksineen.

Malmin väestörakennetta ja työpaikkatarjontaa tulee monipuolistaa ja lisätä määrätietoisesti. Keskeinen kysymys on Malmin lentokenttäalueen muuttaminen korkeatasoiseksi pientalovaltaiseksi asuntoalueeksi, jonne tulisi sijoittaa myös korkeatasoisia työpaikkoja.

M81

Yhtenäisten viheralueiden vaalimista tulee jatkaa ja Malmin osalta vahvistaa yhteyttä Vantaanjokivarresta Longinojan laakson kautta Fallkullaan ja yhdistää tämä lentokenttäalueen tulevaan viheralueverkostoon. Longinojan laaksoa tulisi kehittää nykyistä monipuolisemmaksi ympäristöksi.

Vastaus:

Esitetty viheralue rakenne ja sen liittyminen erillisen suunnitteluprojektin, Malmin lentokenttäalueen, viheralueverkostoon on suunnittelun lähtökohtia

M81

Suosittelavaa on pientalovaltainen täydennysrakentaminen Latokartanontien ympäristöön.

M14

Fallkullan alueen suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota riittävien Y-tonttien ja viheralueiden jättämiseen asutuksen lomaan.

Vastaus:

Malmin lentokenttäalueen varaaminen etupäässä pientalovaltaiseksi alueeksi toisi asuntoja mm. lapsiperheille, monipuolistaisi alueen väestörakennetta ja edesauttaisi palvelujen säilymistä alueella. Tattariharjun alueelle on osoitettu uusia työpaikkoja.

Pientalovaltainen täydennysrakentaminen Latokartanontien ympäristössä on mahdollista, kuitenkin niin, että viheryhteys Longinojan vartta pitkin säilyy.

Longinojan laakso on kaupunkirakenteellisesti tärkeä, vihersormen tyyppinen alue, jolle on tarkoitus laatia viheralueiden yleissuunnitelma. Yleiskaavan pien- ja kerrostalovaltaiset alueet sisältävät myös palveluita ja virkistysalueita.

Tattarisuo, Tattariharju

L18

Haluamme varmistua siitä, että nuorten liikenekoulutusalueen toiminta voi jatkua virkistysalueeksi merkityllä alueella Tattarisuolla.

M81, M178

Tattarisuolla jäljellä olevat metsät tulisi säilyttää.

M178

Jakomäestä tulevaa viherväylää ja kevyenliikenteen reittiä tulee jatkaa Tattarisuon teollisuusalueen läpi Malmin lentokenttää ympäröiviin ulkoilu- ja viheralueisiin.

Lahdenväylän ja Tattariharjuntien välinen alue tulisi varata asuin-, toimisto- ja viheralueeksi.

Vastaus:

Tattarisuon ympärille jää virkistysaluevaraus. Yleiskaavatasolla esitetään ainoastaan merkittävimmät viheryhteydet ja viheraluerakenne. Asuin- ja työpaikka-alueet sisältävät myös viheralueita ja kevyenliikenteen yhteyksiä. Lahdenväylän ja Tattariharjuntien välinen alue on varattu Tattarisuon teollisuusalueen kohdalla kerrostalovaltaiseksi asuinalueeksi. Asuin-aluemerkintä voi sisältää myös toimitiloja ja virkistysalueita. Tattariharjussa on varaus "työpaikka-alue, teollisuus/toimisto/satama". Nykyistä työpaikka-alueita kehitetään. Työpaikka-alue soveltuu vilkkaasti liikennöityjen Kehä I:n ja Lahdenväylän risteykseen, ja toimii samalla meluesteenä Malmin suunnan asutukselle. Helsingissä tarvitaan myös tämän tyyppisiä alueita.

Malmin lentokenttä

Lentokentän säilyttämisen puolesta

L37, L42

Malmin lentokentän ensisijaisena käyttönä on pidettävä edelleen nykyinen lentotoiminnallinen käyttö (LL- alue). Yleiskaavassa tämä tarkoittaa merkintää (A) joka tarkoittaa, että alue voidaan muuttaa asunto- ja virkistysalueeksi jos yleiskaavakartalla osoitettu muu toiminta siirtyy alueelta pois.

L37

Malmin lentoasemalle ei ole osoitettavissa korvaavaa paikkaa eikä muitakaan kentän toimintojen siirron edellytyksiä ole olemassa.

M5, M69, M103, M115, M118, M125, M178

Malmin lentokenttäalue tulee säilyttää nykyisessä käytössä. Toimintaa tulee kehittää.

M5, M103, M125, M134

Malmin lentokentän asuntovaraus tulee poistaa yleiskaavasta.

M69, M125, M178

Malmin lentoasemalla toimivana kokonaisuutena on erittäin suuri kulttuurihistoriallinen, rakennustaiteellinen ja maisemallinen arvo.

M69

Malmin lentokenttää ei voi varata uuteen tarkoitukseen ennen kuin sen nykyiset toiminnat,

ilmailu ja lentoliikenne, on siirretty sieltä muualle.

M69

Suopohjaisen kentän muuttaminen rakennusmaaksi vaatii kalliita perustustoimia. Lisäksi kenttä on ainutlaatuisessa käytössä.

M115

Malmin lentokentästä on iloa myös niille, jotka eivät harrasta ilmailua.

M5, M118, M178

Lentokentän ympäristöä voitaisiin kehittää sekä luonnonpuistona että liikunta-, virkistys- ja ulkoilualueena.

M175

Kenttäaluetta rajoittavat metsiköt tulee säilyttää.

M69

Ilmailualan työpaikkojen hävittämisen merkitystä ei ymmärretä. Lentotoimintaan liittyvä valmistus-, korjaus- ja myyntitoiminta soveltuu nimenomaan kaupunkiympäristöön, missä on koulutettua ja kyvykästä työvoimaa saatavilla. Malmin kentällä on keskeinen rooli myös ilmailualan koulutustoiminnassa.

M69

Houkuttelevalla ja kilpailukykyisellä suurkaupungilla on nykyaikana oltava tarjota yleisilmailukenttä asukkailleen, yrityksilleen ja vierailleen sekä huvi- että ammattikäyttöön. Malmin tulisi kehittää sen omista lähtökohdista liittyen lentokentän sijaintiin ja tunnettuuteen.

M103

Vaadin Malmin lentokentän asuntorakentamisen varausta tutkittavaksi uudestaan viimeaikaisiin väestöennusteisiin perustuen.

Lentokenttäalueen kehittämisajatuksia

L21

Lentokenttäalueella on erinomaiset mahdollisuudet tiiviiseen, pientalopainotteiseen kaupunginosaan, mikäli lentokenttätoiminta siirtyy muualle.

Harkinnan arvoista olisi tuoda selvästi esiin tavoite perinteistä huomattavasti tehokkaammin rakennetusta pientaloalueesta.

L63

Yleiskaavaehdotuksen varautuminen Malmin lentokenttäalueen käyttötarkoituksen muuttamiselle on perusteltu kentän toiminnan lopet-

tamisajankohtaan ja korvaavan kentän sijaan liittyvistä epävarmuuksista huolimatta.

L72

Malmin lentokentän muuttaminen asumisen, palvelujen, toimitilojen ja virkistykseen käyttöön on yhdyskuntarakenteen ja asuntotuotannon kannalta perusteltua. On kuitenkin huomattava, että lainvoimaisessa seutukaavassa Malmin lentokenttä on liikennealuetta. Tästä johtuen alue tulisi esittää vaihtoehtoisesti lentoliikenteen alueena tai kaavaan tulisi liittää määräys jolla asuinrakentaminen kentälle ei olisi mahdollista niin kauan kuin lentotoiminta alueella jatkuu. Kentän tai sen toimintojen siirtämistä tulisi edelleen selvittää.

M14

Kun Malmin lentokenttä siirtyy muualle, alue tulee kaavoittaa pientaloalueeksi, jossa tontin koko on 500-1000 neliötä. Osa alueesta voi olla hyvinkin tiivistä pientaloaluetta. Kentän ympäristö tulee säilyttää virkistys- ja viheralueena.

Alueella tulee olla riittävästi Y-tontteja (päiväkoteja, kouluja, terveyskeskus, asukastaloja). Uusi alue ei voi tukeutua nykyisiin palveluihin.

M69

Keskusta-Sörnäinen-Kumpula-Arabianranta-Viikki -tiede- ja taide- ja teollisuuskaupunkikeskittämisen olisi syytä jatkaa Malmin lentokentän kautta "taivaalle" (ja muihin tiede-, taide- ja teollisuuskaupunkikeskittämisiin).

M81

Malmin väestöpohjan vahvistaminen erityisesti Malmin lentokenttäalueen rakentamisen mahdollistamalla korkeatasoisella pientalovaltaisella kaupunginosalla on erinomaisen tärkeää aluekeskuksen kilpaillessa Itäkeskuksen, Tammiston ja Vantaanportin palvelukeskittämien kanssa.

Lentokenttäalueen liikenneyhteydet Malmin keskustaan tulee järjestää niin, että sen palvelut ovat helposti tavoitettavissa kaikille väestöryhmille.

M125

Malmin lentokentän alueelle tulisi sijoittaa myös korkean tason työpaikkoja, esim. korkean teknologian työpaikkoja.

Muita kommentteja

L12

Malmin lentoaseman ja lentokonehallirakennuksen merkitseminen arkkitehtuurinsa vuoksi

arvokkaiksi on rajaukseltaan liian suppea. Onhan koko lentokenttä yksi kokonaisuus.

L38

Itä-Uudeltamaalta ei ole löydettävissä korvaavaa aluetta Malmin kentän sijoittamiselle.

L47

Malmin lentoaseman valtakunnallinen merkitys rakennuksineen ja kiitoratoineen sivuutetaan yleiskaavassa kokonaan. Esitämme, että yleiskaavaehdotuksessa esitetty asumista tarkoittava aluevaraus poistetaan ja alue varataan nykyiseen käyttöön.

L66

Katsomme, että Malmin lentokentän alue tulee osoittaa ensisijaisesti nykyiseen käyttöönsä ja vasta toissijaisesti muuhun käyttöön.

M125

Malmin lentokentän alue tulee varata virkistysalueeksi. Virkistysreittien on säilyttävä yhtenäisinä ja laadultaan monipuolisina.

M69

Lentokentän hävittäminen heikentää olennaisesti Koillis-Helsingin mahdollisuuksia saada high tech -yritystoimintaa alueelleen. Tähän tarkoitukseen Tattarisuon teollisuusalueen laajentaminen ei riitä. Tarvitaan myös lentokenttä.

M69

Lentokenttäalueen merkitseminen kerrostalo- ja pientalovaltaisiksi alueiksi on merkittävä poikkeama vahvistetuista seutukaavoista. Rakennusaluevarauksia on esitetty myös vahvistettujen seutukaavojen virkistysalueilla.

M69

Malmin lentokenttä on säilytettävä ympäristöministeriön vahvistaman Helsingin seudun seutukaavan mukaisessa käytössä (liikenne-, taajamatoiminta-, työpaikka- ja virkistysaluetta) ja varustettava sen mukaisella kaavamerkinällä.

M81

Lentokenttäalueen ja malmin aluekeskuksen suunnittelussa tulee varmistaa, että alueen virkistysalueet muodostavat yhtenäiset perheiliikuntaan ja luonnon tarkkailuun soveliaat monipuoliset verkostot.

M178

Lentokenttäalueen tulevaisuutta koskevien epäselvyyksien takia ehdotamme, että Yleis-

kaava 2002 ehdotus jätettäisiin kenttäalueen osalta ratkaisematta, valkoiseksi alueeksi.

M69

Esitämme, että

- kaupunki peruu Yleiskaava 2002-ehdotuksessa olevat suunnitelmat Malmin kentän toimintojen lakkauttamiseksi ja alueen kaavoittamiseksi asunto- ja puistokäyttöön.

- kaupunki ryhtyy määrätietoisesti kehittämään Malmin lentokentästä monipuolista ilmailuun, liikennehistoriaan ja alueen monimuotoiseen luonnon säilyttämiseen keskittyvää toiminnallista keskusta.

M175

Malmin lentokenttäalueelle tulisi jättää riittävän avoin ja laaja alue, joka takaa niityillä ja pensasmaastossa pesivien lintulajien säilymisen.

M178

Kenttäalueella voisi järjestää massiivisia yleisötapahtumia, mm. rock-konsertteja, ympäristötaitetta, elämyspalveluita, ravintola- ja hotellipalveluita, liikennekoulutuskeskus sopisivat ympäristöön ja imagoon.

Vastaus:

Yleiskaavakartalle tehdään lisäys (indeksi 1) Malmin lentokenttäalueelle, joka määräyksissä määritellään kuulumaan "Malmin lentokenttä-alueetta käytetään liikennealueena siihen asti, kun korvaava sijaintipaikka tai Malmin lentokentän toimintojen sijoittaminen olemassa oleville kentille ja tukikohtiin on selvitetty."

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan Malmin lentokentälle tulee osoittaa vaihtoehtoinen sijaintipaikka maakuntakaavassa. Kentän toimintojen hajasijoittaminen on myös vaihtoehto, jota selvitetään.

Malmin lentokenttäalueen varaaminen asunto-tuotantoon on tarpeellista Helsingin tulevan asuntotuotannon kannalta.

Suutarila, Tapaninkylä

L68

Kehä III:n ja Tikkurilan liittymän ympäristössä Suutarilassa on tärkeä sisääntulokohta Vantaan pääkeskukseen Tikkurilaan E18-väylältä. Se tulee osoittaa Konalan portin tapaan kerrostalovaltaiseksi alueeksi, jota kehitetään toimilavaltaisesti.

M118

Kapteenskanmäelle ei rakenneta mitään. Muita luonnontilaisia metsiköitä ei tuolla alueella ole.

Vastaus:

Kehä III:n ja Tikkurilan liittymän ympäristössä työpaikka-aluemerkinnät on muutettu toimitilavaltaiseksi kehitettäväksi kerrostalovaltaiseksi. Ympäristöä kehitetään laadukkaana.

Kapteenskanmäen itäpuoli on merkitty yleiskaavassa pientalovaltaiseksi alueeksi. Länsipuoli tulee säilyttämään ulkoilu- ja virkistyskäytössä ja liittyy Helsingin puistoon.

Suurmetsä, Jakomäki

L54

Jakomäessä ja Puistolassa on vähiten puistoja Helsingissä. Puistolassa tilannetta helpottaa alueen pientalovaltaisuus, mutta Jakomäki sijaitsee moottoriteiden rajaamana. Yleiskaavassa ei tarjota puistoja eikä muuta ympäristön parantamista.

M178

Tattarisuon metsien suojelu ja Suurmetsäntien eteläpuolisen alueen kaavoittaminen ulkoilu- ja virkistysalueeksi pitäisi sovittaa yleiskaavaan.

M178

Suurmetsäntien varren ja Lahdenväylän vierustan teollisuusalueet katkaisevat orastavan vihersormen (Malmin lentokenttä - Heikinlaakso - Vaarala - Hakunila - Sipoo) ulottamista Sipoon korpiin. Asukkaille on järjestettävä turvalliset kevyen liikenteen yhteydet tällä vyöhykkeellä.

Suurmetsän kerrostalovaltaisuuden pohjoispuolinen metsäalue on säilytettävä kokonaan ulkoilu-, virkistys- ja luonnonsuojeluna (rauhoitettua pähkinäpensaat).

M178

- Heikinlaakson teollisuusalueen ja Lahdenväylän välistä metsää ei muuteta teollisuuden rakentamisalueeksi. Tulisi asettaa tiukemmat raamit melun, siisteyden ja saasteiden suhteen, siten että se paremmin soveltuu asuinalueen läheisyyteen.

- Kehä III:lle tulisi rakentaa meluaita Heikinlaakson puolelle. Suurmetsäntien ja Lahdenväylän varret on varustettava meluvälillä.

- nykyiset metsävyöhykkeet Lahdenväylän ja Suurmetsäntien molemmilla puolilla on Heikinlaaksoa ja Puistolaa sivuavilta osin säilytettävä ja vahvistettava niiden ulkoilupolkuverkostoa

Vastaus:

Yleiskaavatasolla esitetään vain merkittävimmät viheralueyhteydet. Asuin- ja työpaikka-alueet voivat sisältää myös viher- ja virkistys-alueita sekä kevyen liikenteen yhteysreitit.

Tattarisuon metsiä säilyy alueen länsipuolella ja itäpuolella Suurmetsäntien varrella.

Malmin lentokenttäalueen suunnittelussa on tarkoitus kehittää koillisen alueen ulkoilu- ja virkistysalueita kenttäalueen ympäristössä.

Lahdenväylän varrella työpaikka-alueet tukeutuvat nykyisiin alueisiin. Työpaikka-alueiden rakentaminen vilkkaasti liikennöityjen väylien varsille estää liikennemelun kulkeutumista asuinalueille ja vastaa yleiskaavan suunnitteluperiaatteita. Helsingissä tarvitaan tilaa myös teollisuusalueille. Liikennemelua vaimentavat suunnitteluratkaisut tehdään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Malmin lentokenttäalueen suunnittelun yhteydessä tarkastellaan myös siihen sisältyvän merkittävän viheralueen ja lentokenttäalueen ulkopuolisten viheralueiden toimivuutta. Tavoitteena on jatkuva, toimiva ja sujuva viheralueverkosto Malmin lentokenttäalueen ja sen ulkopuolisten alueiden välillä

Kaakkoinen suurpiiri

Herttoniemi

L10

Yleiskaavaehdotuksessa on osoitettu viitteellinen asuntoalue Herttoniemen teollisuusalueelle. Asuntojen rakentaminen työpaikka-alueelle on osoittautunut ongelmalliseksi ja asunnot ovat usein esteenä yritysalueen kehittämiselle.

L30

Herttoniemen metsäselänne tulisi säilyttää viheralueena. Alue sopisi myös liitettäväksi Helsingin puistoon.

M16, M40

Herttoniemen metsäselänne tulisi säilyttää viheralueena.

M76

Herttoniemen teollisuusalue tulee osoittaa taiteen, taideteollisuuden ja perinteisen käsityön innovaatiokeskittymän alueeksi.

M40

Viikin pellot sekä Herttoniemen metsäselänne ja kartano tulisi sisällyttää Helsingin puistoon.

Rajaus tulisi olla nykyisen rakennusalueen reunassa, esim. Herttoniemen alueella.

M175

Länsi-Herttoniemessä Sopolitien ja Siilitien länsipuolelle sijoitettu pientalovaltaisen asuinalueen laajennus sekä myllypuron länsilaidalle merkitty pientalovaltainen rakennusalue tulee poistaa yleiskaavasta ja nämä alueet liittää Helsingin puistoon.

M16

Länsi-Herttoniemeen ei tule sijoittaa tiivistysrakentamista. Kannatamme yleiskaavaudonnoksessa ehdotettua kulttuurihistoriallisesti arvokkaan alueen laajentamista.

Sopolitien pientaloalueen suunniteltu laajennus kauniiseen, kallioiseen metsään, Siilitien korkeiden pistetalojen juurelle, pilaisi nyt aikaansaadun, harvinaisen tyylikkään lisärakentamisratkaisun.

M16

Melu- ja liikennesaasteen heijastumisen kurisapitämiseksi on tärkeää, että Länsi-Herttoniemen yritysalueella Itäväylää reunustavien rakennusmassojen nykyisiä korkeuksia ei nosteta. Itäväylälle aukeavia rakennuskymyjä tulee käsitellä julkisivuina.

Vastaus:

Herttoniemen pohjoisosaan, Siilitien metroaseman ympäristöön tulee lisää asutusta, joka parantaa ympäristöä ja luo uuta pohjaa palveluille. Viheralueita ei ole tarkoitus ottaa rakentamisen piiriin, Länsi-Herttoniemen reunaa lukuun ottamatta. Asemakaavoituksessa on huolehdittava siitä, että metsäinen kalliorinne säilyy ehjänä suurmaisemassa Viikin laaksosta katsoen.

Kulosaari

L57

Kyseenalaistettavana yksityiskohtana mainitakoon ehdotus merkitä metro Kulosaaren kohdalla maanalaiseksi. Tällaisen ilmeisen kalliin hankkeen tarpeellisuutta on vaikea ymmärtää.

M2

Ajatus Kulosaaren halkaisevan moottoritien kattamisesta on sinänsä hyvä.

185 000 uutta kerrosneliötä tuhoaa kuitenkin täydellisesti Kulosaaren puutarhakaupunginosan. Kerrosalamäärä on käsittämätön.

M137

Yleiskaavaan ei pitä merkitä tunnelointia lainkaan.

Vain Itäväylä olisi merkittävä tunneloitavaksi, mutta ei metroa.

M137

1. Yleiskaavaan tulisi merkitä puistoalueena Kulosaaren tärkeimmät saaren lävistävät, olemassa olevat puistojaksot

2. Ns. Siltarannan uusi asuinkortteli Kulosaaren sillan penkereen vieressä tulisi poistaa kaavasta.

3. Mikäli Itäväylän paikalle sijoitetaan yleiskaavaan uusi asuinalue, se tulisi kokonaan varustaa pientalorakentamiseen varatulla merkinnällä.

M134

Kulosaaren silta pois ja väylä kantakaupungin puolelta tunneliin.

Vastaus:

Itäväylän osittainen kattaminen parantaa maisemaa. Rakentamisen määrä ja mittakaava tulee sopeuttaa Kulosaaren miljöötyyppiin.

Kivinokka

L12, M175

Asuntorakentamisesta tulisi luopua Kivinokan alueella.

L12

Rakentaminen rikkoisi historiallisesti kerrostuneen kokonaisuuden ja maisemallisesti tärkeän kulttuuriympäristön.

L22

Kulosaaren kartanoalue tulisi kulttuurihistoriallisesti arvokkaana säilytettävänä alueena rajata pois Kivinokan selvitysalueesta.

L30, M16, M40, M126, M175

Kivinokan tulisi kuulua Helsingipuistoon kokonaisuudessaan.

L17, M13, M45, M74

Kivinokka tulisi varata virkistysalueeksi ehdotetun selvitysalueen sijaan.

L17

Kivinokkaa tulisi kehittää koko kaupungin kannalta merkittävänä virkistys- ja ulkoilualueena. Kivinokan suunnalla virkistysalueiden tarvetta tulevat lisäämään Sompasaaren ja Arabianrannan uudet asuntoalueet, Kulosaaren lisära-

kentaminen sekä Herttoniemenrannan uusi asuntoalue, varsinkin kun yhteyttä Killingholman kautta Tullisaaren ulkoilualueelle ei voida järjestää.

M10

Kivinokka on säilytettävä nykyisellään.

L30

Kivinokka kuuluu Vanhankaupunginlahden Natura-alueen suojaviihervyöhykkeeseen. Se on kasvillisuudeltaan ja linnustoltaan arvokas kohde ja tärkeä paikallinen virkistysalue.

M15, M16

Kivinokka tulee merkitä kokonaan virkistysalueeksi kaavakarttaan. Asuntorakentamista alueelle ei tule sallia.

M45

Merkitseminen selvitysalueeksi estää alueen kehittämistä.

M40

Kivinokalla on kaupunkikuvallista merkitystä viheralueena.

M40

Kivinokkaan ei mahdu merkittävää rakentamista.

Vastaus:

Kivinokka on selvitysalue, jonka maankäyttö ratkaistaan yleiskaavassa tai osayleiskaavassa.

Roihuvuori

M126

Roihuvuoren läntinen metsäselänne tulee jättää kokonaan rakentamatta.

M28

Esitämme, että metsäselänne suojellaan asemakaavalla.

M28

Metsäselännettä olisi kehitettävä Roihuvuoren ja uuden Roihupellon viher- ja virkistysalueena sekä terveyttä ylläpitävänä suojavyöhykkeenä.

M28

Roihuvuoressa tiivistäminen ja rakentaminen tapahtuu luonto- ja virkistysarvojen, alueen omaleimaisuuden ja maiseman kustannuksella.

M28, M126

On perusteltuja syitä jättää Roihuvuoren läntinen metsäselänne rakentamatta: alue on todettu heikoksi tai kelvottomaksi asua, alue on viheralueena merkittävä ja hyödyllinen ja toimii viherväylänä itäiselle viheralueelle, metsä toimii suojavaikkeenä Itäväylän päästöjä vastaan.

M227

Roihuvuoren läntinen metsäselänne kuuluu osaksi kaavoitushistoriallisesti ja ympäristöarvoiltaan merkittävää aluekokonaisuutta.

Selännemetsä on maisemallisten, kulttuuri- ja virkistysarvojen vuoksi osoitettava Yleiskaava 2002:ssa kokonaisuudessaan viheralueeksi.

Alueiden käytössä tulee turvata - eikä tuhota, kuten yleiskaava 2002:ssa on esitetty - edellytykset alueen omaleimaisuuden, turvallisen, terveellisen, viihtyisän ja sosiaalisesti toimivan elin- ja toimintaympäristön säilyttämiseksi.

M227

Roihuvuoren uudisrakentamista on osoitettu raskaasti liikenteen ja liikennemelun saastuttamille alueille.

M227

Yleiskaava 2002:ssa Roihuvuoren osittaisen suojelun mielekkyys jää kyseenalaiseksi.

M227

Vaadimme, että Yleiskaava 2002 työ vedetään kaupunginhallituksesta takaisin kaupunkisuunnitteluvirastoon korjattavaksi niin, että Roihuvuorta kiertävä viherväylä kaavoitetaan kokonaisuudessaan viherväyläkeeksi.

Vastaus:

Roihuvuoren luoteisosan rakentamisalueen rajaa tarkistetaan niin, että ulkoilureitti on alueen rajana.

Roihuvuoren lisärakentamisen painopiste on luoteessa ja pohjoisessa. Metsäselänteelle sijoitettava uutta asuntoparasta on supistettu. Lisärakentamisen mitoitusta on laskettu. Viheralueen jatkuvuus länsirinteellä on merkittävä yleiskaavaan.

Vartiosaari

L12, M126

Vartiosaaren säilyttäminen huvilasaarena ja virkistyskäytössä on jatkossakin tärkeää saaren monivaiheisen, merellisen kulttuuriympäristön vaalimiseksi.

L17, L22, L30, M45, M105, M232

Vartiosaarta tulee kehittää kaikkia kaupunkilaisia palvelevana virkistysalueena ja monipuolisena vapaa-ajanalueena.

M16, M119, M232

Vartiosaarella on oleellinen merkitys Itä-Helsingin imagolle virkistysaarena (Itä-Helsingin Seurasaari).

L22

Vartiosaari tulisi nähdä Itä-Helsingin kulttuuri- ja puiston osana. Se on osa virkistyskäytön saariensa ketjua.

M11, M12, M15, M16, M32, M40, M74, M88, M100, M119, M180, M193, M232

Vartiosaari on Yleiskaava 2002:ssa merkittävä virkistysalueeksi.

M7, M12, M32, M100, M232

Vartiosaaren tulee laittaa merkintä RA (lomaa-asuminen).

M10

Vartiosaari on säilytettävä nykyisellään.

M126

Vastustamme Vartiosaaren muuttamista selvitysalueeksi.

M13

Vartiosaari tulisi varata virkistysalueeksi ehdotetun selvitystilän sijaan.

M7

Selvitysalueen merkintä ylläpitää epävarmuutta. Jos uhkana on uudisrakentaminen, kulttuurihistoriallisesti arvokkaan rakennuskannan kunnostukseen ei uskalleta investoida. 10 vuotta voimassa olleessa yleiskaavatilanteessa saaren rakennuskannan kunto on kokonaisuudessaan parantunut.

M11, M180

Vartiosaaren muuttaminen selvitysalueeksi ei ole perusteltua.

M32

On tarpeetonta merkitä Vartiosaarta selvitysalueeksi tai siirtää asian käsittelyä taas uuteen osayleiskaavaan tai yleiskaavaan.

M56

Vartiosaari tulee saattaa yleiseksi asuinalueeksi. Alue ei palvele nykyisellään kuin hyvin pienilukuista asukasmäärää. Alueelle mahtuu huomattava määrä erimuotoista rakennuskannan

taa. Helsinkiläiset saivat pysyä kotikunnassaan.

M33, M105

Vartiosaaren arvo Kaakkois- ja Itä-Helsingin virkistysalueena korostuu entisestään yhä tiivistyvien rakennusalueiden keskellä.

M33

Luontoelämyksiin ei tarvita massiivista infrastruktuuria, vain rauhaa ja tilaa. Tässä valossa vihreä Vartiosaari on aarre.

M44

On absurdia, että Vartiosaaren kaltaista paikkaa uhataan rakentamisella Rakennusperinnön Vuotena. Oikeanlainen rakennussuojelu on myös tilan, paikan ja kokonaisuuden suoje-
lua.

Helsinki tarvitsee Vartiosaaren kaltaisia keitaita. Puistot ja pururadat eivät yksin riitä, tarvitaan myös kesyttömämpiä luontokohteita.

Vartiosaari on tärkeä virkistäytymisalue monelle helsinkiläiselle.

M32

Helsingin kaupunki hankki maa-alueensa Vartiosaaresta nimenomaan helsinkiläisten virkistysalueeksi. Vuosikymmenten aikana Vartiosaaren virkistyskäyttö on koko ajan vain lisääntynyt.

M7, M33, M105, M126, M180

Vartiosaari on monimuotoinen huvila- ja luontosaari (luonto-, kulttuuri- ja seikkailupolut, veneet, maatalousmiljö, lasten ja nuorten toiminta, kärrytieverkosto).

M180

Vartiosaaren säilyttäminen rajattuna virkistysalueena säilyttää kulttuurihistoriallisesti ehjän kokonaisuuden.

M100

Kantakaamme vastuumme ja varjelkaamme luontoamme ja vähäiset huvila-alueemme myös tuleville sukupolville. Helsinki on upea kaupunki kun pidämme sen monipuolisena.

Yhteydet Vartiosaareen

L22

Siltayhteys tukee Vartiosaaren virkistyskäytömahdollisuuksia.

M7

Vartiosaari on vähäisin toimenpitein avattavissa lähellä käyttäjiä sijaitsevaksi Luukin tapaiseksi luontovirkistysalueeksi. Emme kuitenkaan ehdota siltaa saareen. Silta estää purjeveneiden sekä muiden isompien alusten pääsyn Yliskylän, Tammisalonsa ja Vartiosaaren välissä oleviin kolmen pursiseuran satamiin.

M32

Esitetystä siltahankkeesta Laajasalo-Vartiosaari tulisi luopua.

M33

Luontevimmillaan Vartiosaari olisi Itä-Helsinkiin kaavaillun kulttuuripuiston sydän ja vetonaula. Vesiliikenteen avulla saavutettava kokonaisuus.

M15, M45, M180

Vartiosaaren liikenneyhteyksiä tulee parantaa.

M119, M134

Ei siltaa Vartiosaareen. Saareen kuljetaan vesiteitä. Tulee kehittää esim. lossiliikennettä.

M105

Yleisten kulkuyhteyksien parantamiseksi tulisi järjestää reittiveneiden poikkeaminen Vartiosaareen, jo valmiina olevaan laituriin.

M179

Toivoisin pysäköintiä Vartiosaareen (vesiliikennereitti 14) Reposalmen kohdalla.

M180

Toivon, että päättäjät tekevät mahdolliseksi vesibussiyhteyden Vartiosaareen.

Vastaus:

Vartiosaari on selvitysalue, jonka maankäyttö ratkaistaan yleiskaavassa tai osayleiskaavassa.

Laajasalo

L29

Kun asutus ja työpaikat Laajasalossa ja mahdollisesti myös Santahaminassa tulevaisuudessa huomattavasti lisääntyvät, alueiden tulee olla sujuvien joukkoliikenneyhteyksien piirissä.

L30

Laajasalon eteläiset luonnontilaiset rantakallioalueet tulee merkitä viheralueiksi Uudenmaan maakuntakaavaehdotuksen viherkäytävät huomioiden.

M90

Painotamme Laajasalon ostoskeskuksen ympäristön mahdollista täydennysrakentamista.

M119

Laajasalon keskustan lisärakentaminen edistää parhaiten saaren tasapainoista kehitystä.

M90, M91

Laajasalon rakentaminen on toteutettava huomattavasti pienimuotoisempaan kuin nyt esitetyssä Yleiskaava 2002:ssa niin että se on sopusoinnussa Laajasalon nykyisen asukasmäärän, ympäristön ja rakennustavan kanssa.

M90, M91

Asukasmäärän kohtuuton kasvattaminen muuttaisi Laajasalon luonnetta.

M119

Laajasalon omaleimaisuutta (saaristomaisuus, rannat) ja toimivuutta on tuettava.

M119

Tavoitteena on säilyttää rakentamattomat luonnonrannat ja merellinen silhuetti. Tämän identiteetin tulee näkyä myös yleiskaavassa.

M16, M193

Emme hyväksy meren täyttöjä Laajasalon rannoille.

M196

Laajasalo-Santahamina -maankäyttövisio siirtäisi kaupungin painopistettä liikaa etelään.

M119

Itä-Jollaksessa Tonttuvuoren laen kortteli on poistettava ympäristöministeriön osayleiskaavasta tekemän päätöksen mukaisesti ja alue merkittävä virkistysalueeksi.

M119

Laajasalon seudulliset retkeilyreitit ja kohteet on säilytettävä koko Helsingin asukkaiden ilon.

L30, M40, M45, M119

Kruunuvuori tulee merkitä kokonaisuudessaan korkeine kallioineen ja lampineen osaksi Helsingin puistoa.

M119

Samoin Helsingin puistoon tulee liittää Öljysataman rantavyöhyke sekä Stansvik ja sen mai-

semallinen viheryhteys Tullisaaren puistoalueeseen.

M193

Hevossalmi olisi luonteva osa kaupunkipuistoa.

Vastaus:

Laajasalon kehittäminen sekä Yliskylän keskustan että öljysataman alueilla perustuu visioon uudesta suorasta yhteydestä keskustaan Kruunuvuoren selän poikki.

Kruunuvuorenranta

L10

Laajasalon öljysataman alueelle esitetty asuntoaluevaraus antaa hyvät lähtökohdat länsiaurinkoon ja Helsingin keskustaan avautuvan asuntoalueen jatkosuunnittelulle.

L20

Kruunuvuorenrannan alueen laajamittainen rakentaminen edellyttää turvallisuuden takaamiseksi toista pelastusajoneuvoilla liikennöitävää ajoyhteyttä, nykyisen Linnanrakentajan-tien-Laajasalontien yhteyden lisäksi; alueella olevasta pelastusasemasta huolimatta.

L21

Laajasalon öljysataman alueelle rakennettava asuinalue vaikuttaa liian tehokkaalta (10 000 asukasta, nykyisin Laajasalossa 17 000). Etenkin, kun alue on tarkoitettu rakentaa puoliksi pientaloalueena.

L22

Stansvik ja Pitkäluoto tulisi säilyttää yhtenäisenä alueena ja öljysataman rakentamisalueen rajaa olisi linjattava uudestaan.

L30, M50, M90, M91

Kruunuvuorenrannan rakentaminen on rajattava pelkästään nykyisen öljysataman alueelle.

L30

Uusien asuinalueiden suunnittelulla valtakunnallisesti arvokkaille kallioalueille Laajasalossa vähennetään luonnon monimuotoisuutta.

L30

Kruunuvuorenlampea ympäröivää viheraluetta tulisi laajentaa ja mieluiten rauhoittaa. Suojeltujen Kruunuvuorenlammen, Stansvikin kivi-voskallion ja lehmuslehtoalueen välinen viheryhteys olisi turvattava yleiskaavalla, kuten myös yhteys Tullisaareen.

L47

Pidämme myönteisenä, että Laajasalon öljyvarastokäytöstä vapautuneen alueen maankäyttöä on kevennetty merkitsemällä alueelle myös pientalorakentamista. Jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon alueen visuaalinen yhteys Suomenlinnan maailmanperintöalueeseen.

M134

Laajasalon öljysataman käyttötarkoituksen muutoksesta tulee luopua.

M119

Öljysataman rakentamisalueen merkitseminen 50% pientaloalueeksi on kiitettävä ja perusteltu ehdotus.

M50, M90

Öljysataman alueen rakentaminen on toteutettava nykyistä pienimuotoisempana. Ympäristöviivien alueiden tonttitehokkuus on huomioitava.

M193

Öljysatama-alueelle ei pitäisi rakentaa aivan rantaan. Rantaviiva tulisi palauttaa pääsääntöisesti luonnontilaan.

M119

Kerrosalaa on pienennettävä 550 000 m²:stä 300 000 m²:iin vastaamaan pientalorakentamisen merkintää.

M194

Öljysataman asukastavoitetta tulee alentaa 5000 asukkaaseen pientaloasumisen lisäämisen päätöksestä johtuen.

M119

Laajasalon öljysataman liittäminen Helsingin keskustaan hajottaisi Laajasalon tasapainoisen kaupunkirakenteen ja identiteetin. Öljysataman alue on liitettävä luonnolliseksi osaksi Laajasalon kaupunkirakennetta.

M119

Ehdotetut merialueen täytöt öljysataman eteläosassa on poistettava.

M90

Öljysataman uudisrakentaminen tuo muutoksia Laajasalon liikenteeseen. Liikenneyhteydet on tutkittava ja ratkaistava Herttoniemen kautta.

M149

Metrovaihtoehdon lisäksi tulisi myös pohtia kevyen lauttaliikenteen yhteyden Laajasalo-Katajanokka järjestämistä.

M50, M91

Kruunuvuoren uuden asuinalueen liikenne tulisi ohjata kulkemaan Koirasaarentien lisäksi Päätien ja Henrik Borgströmin tien kautta.

M119

Kruunuvuoren kallioalue tulee säilyttää ehjänä kokonaisuutena.

M193

Kruunuvuoren alue tulee kokonaisuudessaan merkitä suojelualueeksi ainutlaatuisten luonnonolosuhteiden vuoksi.

M132

Kaupungin tulee edesauttaa maaperän mahdollisten epäpuhtauksien ja niistä aiheutuvien riskien huomioonottamista alueen maankäyttöä ja rakentamista suunniteltaessa. Edellytyksiä teollisen toiminnan jatkamiselle alueella tulee selvittää.

M43

1) Stansvik-Koirasaarentie (molemmiin puolin) - Tullisaari on säilytettävä yhtenäisenä, koskemattomana, luonnontilaisena metsäalueena.
2) Öljysatama on rakennettava maltillisesti esim. suosimalla pientalorakentamista. alueen asumismukavuus kärsii ratkaisevasti, jos Laajasalon nykyistä asukasmäärää (16 000) kohtuuttomasti kasvatetaan.

M50, M90, M91

Viheralue Stansvik-Koirasaarentie (molemmiin puolin) - Tullisaari on säilytettävä yhtenäisenä, luonnontilaisena virkistysalueena.

M119

Viheryhteys Stansvikin ja Tullisaaren välillä on merkitty aivan liian kapeana.

M50

Koirasaarentien rakentamisesta on luovuttava kokonaan.

M91, M114, M119

Koirasaarentien pohjoispuoli laaksoineen ja kallioineen on hieno maisematila. Alueella on runsas eläimistö, saaristomainen kalliokasvillisuus ja hieno puusto. Metsikköä ei kannata rikkoa.

M91

Koirasaarentien ja Henrik Borgströmin tien väliin jäävää luonnontilassa olevaa metsäaluetta

on harkittava liitettäväksi osaksi jo nyt suojel-
tua ns. hopeakaivoksen aluetta.

M119

Koirasaarentien ympäristön jylhät kalliot on
säilytettävä ja sopeutettava rakentaminen hie-
novaraisesti alueen luontoon.

M50, M90

Koirasaarentien lisääntyvän liikenteen haitat
on minimoitava (meluaitoja nykyisten raken-
nusten kohdalle).

M114

Koirasaarentien laittaminen tunneliin välillä
Stansvikintie-Laajasalontie on harkinnan ar-
voinen ajatus.

M90

Koirasaarentien varrelle kaavaillusta lisäraken-
tamisesta tulee luopua kokonaan.

M113

Kaavamääräyksiä tulisi tarkistaa siten, että pi-
en- ja kerrostalovaltaisille alueille sallitaan toi-
mitilojen lisäksi myös alueelle soveltuva teolli-
nen toiminta. Kaavamääräyksiin tulisi lisätä
sana "...toimitila- ja teollisuuskäyttöön...". Li-
säys mahdollistaisi olemassa olevan teollisuu-
den tarjoamien työpaikkojen säilyttämisen
Kruunuvuoren alueella. Nykyisten rakenteiden
hyödyntäminen on kestävä kehityksen mu-
kaista.

Vastaus:

*Vihervyöhyke Tullisaari - Stansvik on merkitty
Yleiskaava 2002 karttaan.*

Santahamina

L12

Kaavakarttaan on merkitty kulttuurihistorialli-
sesti arvokkaiksi alueiksi vain Santahaminan
ydinosat, kasarmialue ja kadettikoulu. Santa-
haminan valtakunnallisesti merkittävä kulttuu-
riympäristö 1500-luvulta alkaen ja merenkul-
kuun ja puolustukseen liittyvä historia edellyt-
tävät koko saaren merkitsemistä arvokkaaksi
alueeksi.

Vallisaaren ja Kuninkaansaaren (A)-varaus on
ristiriidassa saarten kulttuurihistoriallisten arvo-
jen kanssa. Asuinrakentamisen myötä saarten
ominaisuudet ja luonne muuttuisivat. Raken-
tamisella olisi vaikutuksia myös merelliseen
maisemaan.

L30, L46

Vallisaaren ja Kuningassaaren (A) -merkinnät
tulisi poistaa, eikä alueita tulisi ottaa asuntora-
kentamiskäyttöön.

Jos alueiden sotilaskäyttö loppuu, saaret tulisi
liittää osaksi Helsingin puistoa.

L43

Puolustusvoimien käytössä olevat alueet tulisi
merkitä puolustusvoimien erityisalueeksi (EP)
ilman lisämääreitä.

L43, L48

Itä-Villinki, Kuivasaari ja Melkki tulee merkitä
kaavassa sotilasalueiksi. Saaret ovat pääkau-
punkiseudun puolustamisen kannalta tärkeitä.
Santahaminaa, Vallisaarta ja Kuninkaansaarta
koskevat asuntoaluevaraukset (A) tulee pois-
taa kaavaehdotuksesta. Saaret tulee merkitä
selkeästi sotilasalueiksi.

L45

Santahaminan, Kuninkaansaaren ja Vallisaa-
ren osalta lisämääre (A) on tarpeeton ja antaa
väärän mielikuvan puolustusvoimien tulevai-
suuden tarpeista.

L45, L48

Itä-Villingin ja Kuivasaaren virkistysalue-
merkintä lisämääreellä kulttuurihistoriallisesti, ra-
kennustaiteellisesti sekä maisemakulttuurin
kannalta merkittävä alue, tulee muuttaa vas-
taamaan puolustusvoimien käyttötarvetta alu-
eella ilman lisämääreitä (=lisämerkintä tulisi
poistaa sotilasalueilta).

L45

Melkin virkistysaluemerkintä lisämääreellä
ekoasumisen kokeilualue tulee muuttaa vas-
taamaan puolustusvoimien käyttötarvetta alu-
eella ilman lisämääreitä.

L47

Santahamina tulee kokonaisuudessaan osoit-
taa kulttuurihistoriallisesti merkittäväksi alu-
eeksi. Saari kuuluu Vallisaaren ja Kuninkaansaa-
ren ohella 1800-luvun loppupuolella venä-
läisten rakentamaan, laajaan merelliseen lin-
noitus- ja puolustusjärjestelmään.

L63

Santahaminan, Kuninkaansaaren ja Vallisaa-
ren merkinnän pääkäyttötarkoitus yleiskaava-
ehdotuksessa on laadittavana vahvistetun seu-
tukaavan ja laadittavana olevan maakuntakaa-
van mukainen.

M134

Santahaminaan merkinnän (A) sijaan (Y).

Vastaus:

Santahamina kehittyy pitkällä aikavälillä, vaikka se säilyy sotilasalueena. Historiallinen ympäristö arvokarkennuksineen on lähtökohta suunnittelulle.

Vallisaaren ja Kuninkaansaaren (A) -merkintä on poistettu. Kyseisillä saarilla on huomattavia kulttuuri- ja luonnonarvoja, joiden kehittymistä on edesauttanut puolustusvoimien toiminnan edellyttämä muutoin rajoitettu käyttö.

Itäinen suurpiiri

Roihupelto

L11

Roihupellon teollisuusalueen toimintaedellytyksistä monipuolisen yritystoiminnan sijoittumispaikkana on huolehdittava ympäröiviä asuinalueita asemakaavoitettaessa.

L22

Roihupellon alueella asumiskerrosala on moninkertaistunut luonnosvaiheesta. Tämän tulee näkyä myös viheraluevarauksissa.

M16

Roihupellon teollisuus- ja varikkoalueen lisärakentamisen tulisi olla nykyisiä epäkohtia korjaavaa. Jos on tarkoitus saada metroradan varteen huonekalu- ja viihdeelektroniikkamyymälöitä, on idea hyvä.

M28

Kannatamme Roihupellon rakentamista moderniksi ja monipuoliseksi työpaikka-alueeksi, joka lisää Itä-Helsingin vetovoimaa ja tuo uutta nuorta väestöä myös Roihuvuoren alueelle.

M141

Roihupellon rakentamisen tehokkuus tulee palauttaa samanlaiseksi kuin se oli yleiskaavaluonnoksessa (noin neljännekseen nyt ehdotetusta). Massiivinen rakentaminen tuo muassaan slummiutumista ja lisää huonoa mainetta Itä-Helsinkiin.

Vastaus:

Roihupellon alueesta tehdään monipuolinen kaupunkialue. Alue liitetään Roihuvuoreen uuden metroaseman kautta Itäväylän yli. Muuntamokentän muuttaminen ja kaapelointi avaa lisää mahdollisuuksia alueen eheyttämiselle. Yleiskaavassa on osoitettu toimivan viheryhteyden säilyminen Myllypuron ja Herttoniemen välillä.

Myllypuro

L30

Vesitornin itäpuolista pientalovaltaisen asuntoalueen varausta tulisi pienentää, jotta Viikistä itään suuntautuvan viherkäytävän jatkuvuus varmistuu. Viilarintien eteläpuolista asuinalueita tulee samasta syystä pienentää.

M97

Myllypuron palstaviljelyalue Viikintien ja Viilarintien kulmauksessa on jäämässä pientaloalueen jalkoihin. Viljelyalueille on olemassa selvä tarve uudisrakentamisen lisääntyessä. Vaadimme että saamme jatkaa palstaviljelyä myös tulevaisuudessa. Esitämme että pientaloalue suunnitellaan niin, että myös viljelypaloille löytyy tilaa alueella. Mikäli tämä on mahdollonta, toivomme kaupungin osoittavan korvaavan maa-alueen viljelyspalstakäyttöön lähiseudulla.

M141

Myllypuron ja Roihupellon rakentaminen tulee käsitellä yhtenä kokonaisuutena. Myllypuron ja Puotinharjun välisen virkistysalueen kokonaisvaltainen suunnittelu tulee aloittaa viipymättä.

Etelä-Myllypuron uusi asuinalue

M26, M27, M66, M79, M80, M159

Ehdotamme uuden ja vanhan asuinalueen väliin jäävän viheryhteyden leventämistä.

M26, M154

Liikuntareitti tulee säilyttää ennallaan ja kaava-alueen rajaa muokata sen mukaan.

M26, M66, M67, M80

Esitän rakennushankkeesta luopumista. Alue on laajassa virkistyskäytössä, arvostettu luonnonvarainen metsäalue, maisemallisesti moni-ilmeinen ja rikas luontotyypeiltään.

M27

Ulkoilutien siirto aivan taiteilijakylän tontin rajalle muuttaisi ratkaisevasti talojen metsänpuoleisen julkisivun idean suurine ikkunoineen.

M66

Alueen arvokkaaseen historialliseen ulottuvuuteen liittyvä tykkitie on säilytettävä.

M4

Vastustan suunnitelmia, joita Myllypuron etäosaan on kaavassa suunniteltu. Kaupunkisuunnittelun ei tule hajoittaa ja pirstoa, vaan vaalia jäljellä olevia asuinympäristömme luonnon esteettisiä arvoja ja biologista monimuotoisuutta. Tällä suunnittelulla maksumiehiksi ja häviäjiksi tulevat lähiöiden asukkaat ulkoilualueiden menetyksinä. Uusi kaava suosii varakkaita.

M67

Hanke rakentaa Myllypuron ja Itäkeskuksen välinen metsä on uhka taiteellisen työni jatkumiselle.

M68

Nyt suunnitteilla olevan alueen reuna tuhoaisi pienen metsäalueen taiteilijakylän edustalla. Toivomme tulevaisuudessakin voivamme nauttia metsän reunasta.

M79

Suunnittelun asutusalueen rajaa sekä uutta tietä ja alikulkusiltaa tulisi siirtää kauemmaksi Myllypuron ateljeekylästä.

M79

Alueelle on julkistettu suunnittelukilpailu jo ennen muistutusajan päättymistä.

M83

Kun alueesta järjestetään ulkomainen arkkitehtikilpailu, pitäisi alueen erityislaatu ottaa huomioon kilpailuehdotuksissa.

M80

On erittäin tärkeää kaupunkikuvan kannalta tähdellistä, että 60-luvulla rakennettu Myllypuron osa sekä uusi suunniteltava pientaloalue erottuvat struktuuriltaan sekä visuaalisesti toisistaan. Asukkaat arvostavat rakentamisen väljyyttä.

M83

Jos ulkoilutie säilyisi nykyisellä paikalla, tai lähellä sitä, n. 20 m kauempana ateljeetaloista, se istuisi maastoon täysin kiertäen luontevasti upean luonnonkallioalueen. Tällöin järeitä ja kalliita räjäytystöitä ei tarvittaisi lainkaan.

M141

Tiiviin pientaloalueen rakentamistehokkuus on niin suuri, että pientalovaltaisesti aluetta tuskin voi rakentaa. Vaadimme rakennustehokkuuden laskemista noin puoleen esitetystä.

M27, M80, M154

Liikuntapuiston kapeneminen kapeaksi viherkäytäväksi ja yleisen liikuntareitin siirtyminen

sivuamaan taiteilijakylää tulisi häiritsemään vakavasti yhteisön työ- ja elinoloja.

M154

Pyydämme selvittämään kuinka työskentelyedellytyksemme (tietokoneet, teokset ja materiaalit) turvataan mahdollisen rakennusvaiheen ja räjäytystöiden aikana.

M159

Pientaloalue on mahdollisuus antaa Myllypurolle nostetta, mikä mahdollistaa myös peruspalvelujen pysyvän alueella.

Lisääntyvä urheilutarjonta voi tuoda Myllypuron myös vierailijoita/matkailijoita, joita varten esim. veistospuisto "Myllypuron veistosmetsä", olisi omiaan. Puistoon sopisi luontopolku sekä taiteilijakylän asukkaiden teoksia.

Vastaus:

Myllypuron virkistysalue säilyy liki samansuuruisena, kun Alakiventien purettavien talojen tilalle tulee puisto. Viheryhteydet Viikkiin säilytetään. Pientaloaluevaraus monipuolistaa alueen asuntokantaa.

Vartiokylä ja Mellunkylä

L22

Puotilan venesatama tulisi rajata mukaan liitekartan Itä-Helsingin kulttuuripuiston rajaukseen. Merisataman tapaan siitä on mahdollista muodostaa vetovoimainen virkistyskäytön ympäristö. Rajaukseen sisältyy ja Strömsinlahden venesatama-alue.

L39

Pyydämme, että antamamme kommentti huomioidaan yleiskaavassa.

Kurkimäki, Kurkimäentie 6

Esitämme, että Kurkimäentien lounaispuolella sijaitsevan tilan R:Np 2:785 alueelle sijoitetaan ympäristöön soveltuvaa täydennysrakentamista ja alue merkitään yleiskaavassa kerrostalovaltaiseksi alueeksi.

L30

Fallbackan lisärakentaminen vaikuttaisi kielteisesti Mellunmäen luhta-alueeseen, koska suojavyöhyke puuttuu.

Puotila

M29

Puotilan yleisellä telakointialueella tulee osoittaa veneiden talvisäilytyspaikat jo yleiskaavassa, eikä talvitelakointitila saa vähentyä nykyisestä. Veneiden talvisäilytysalueiden tulee ehdottomasti sijaita venesatamien välittömässä läheisyydessä.

Nykyiseen venesatamaan liittyvä infrastruktuuri tulee käyttää hyödyksi.

Vaadimme ettei Vartiokylänlahtea täytetä. Merialueiden täyttöjen ympäristövaikutuksista sekä täyttöjen vaikutuksesta virtausolosuhteisiin tulee tehdä riittävät selvitykset. On myös arvioitava, onko Meripellontien eteläpuolinen alue asumiskäyttöön soveltuva.

M139

Puotilaan suunniteltavaa venesatama-aluetta tehtäessä on huomioitava ympäristövaikutusten arviointimenettelyn mukainen toiminta.

Vastaus:

Veneilijöiden tarpeet otetaan huomioon tarkemman asteen suunnittelussa. Rannan rakentaminen ei merkitse laajoja täyttöjä.

Tankomäki

L22

Tankomäen aluevaraus sovittu huonosti Itä-Helsingin kulttuuripuiston rajaukseen.

L30

Tankomäkeen rakentaminen heikentäisi oleellisesti Vartiokylänlahti-Broändan purolaakson toimivuutta ekologisena viherkäytävänä. Alueen luonto- ja kulttuuriarvojen säilymisen turvaamiseksi yleiskaavaehdotuksen pientalovaltaisesta alueesta huomattava osa olisi muutettava virkistysalueeksi.

M8, M9

Pidän erittäin hyvänä ratkaisuna, että Tankovainion alue kaavoitetaan pientaloalueeksi yleiskaavaehdotuksen mukaan.

M40

Tankomäki tulisi jättää nykyiselleen.

M40

Alue sijoittuu kulttuurihistoriallisesti (mm. Linnanvuori) arvokkaaseen purolaaksoon.

M40

Vartiokylänlahden ja Pohjois-Vuosaaren välinen virkistysyhteys kaventuu merkittävästi.

M112

Tankomäkeä ei pidä varata asutus- tms. käyttöön, ennen kuin alue on tutkittu. Tankomäki tulee liittää osaksi Linnanvuorta ja vihersormea riittävän laajana alueena.

Vastaus:

Tankomäen pientalovaltainen varaus on liitetty sen pohjoispuolella olevaan työpaikka-alueeseen. Fallpakan uusi asumisvaraus on merkitty pientalovaltaiseksi alueeksi.

Vuosaari

L10

Olemme pitäneet Aurinkolahden kanavan itäpuolista maankäyttöä asumiseen tarkoituksemukaisena alueen asuttavuutta parantavan kanavan rakentamisen vuoksi ja kaupungin talouden näkökulmasta.

L39

Pyydämme, että Vuorannan alue varataan asumis- ja palvelukäyttöön.

Mii

Uutela, Mustavuori/Niinisaarentien pohjoispuoli, Ramsinniemi, Kallvikinniemi ja Meri-Rastilan ranta tulee jättää virkistysalueiksi.

Kevyen liikenteen silta on rakennettava Vuosaaren sillan yhteyteen.

Sataman liikennettä ei saa ohjata Vuotielle. Se on ympäristöhaitta.

Työpaikkojen saantia Vuosaaren on edistettävä oppilaitosten ja osaamiskeskusten avulla.

Luontopalveluiden kehittäminen luonnon ehdoilla voisi olla Vuosaaren valtti.

Uutela kaikkine rantoineen olisi saatava Natura-alueeksi.

Vastaus:

Vuosaaren asemakaavoitus on käytännössä jo toteutettu. Aurinkolahden kanavasta on tehty toteuttamispäätös.

Virkistyskäytön ohjaamiseen on kiinnitetty erityistä huomiota mm. yleiskaavan vaikutusten arvioinnissa. Yleiskaavan Natura-alueiden arvioinnissa kiinnitetään huomiota Mustavuoren ja Östersundomin alueisiin.

Meri-Rastila

L30

Geologisesti arvokas pirunpelto tulisi yleiskaavassa liittää Meri-Rastilan viheraluekokonaisuuteen jättämällä rinteen pohjoisreuna raken-

tamatta. Luonnon- ja virkistysarvojen turvaamiseksi kerrostaloaluetta on rajattava pienemmäksi.

L30, M40, M112, M223

Pirunpelto suojavyöhykkeineen täydentäisi Vartiokylänlahtea ympäröivää Itä-Helsingin kulttuuripuistoa (vihersormi), jonka imagoon kuuluvat mm. pronssikautiset haudat, muinaislinnan ja maalinnoituksen rauniot, kartanot ja muut kulttuuriympäristöt.

M40, M145

Alueella on geomorfologisesti näyttävä kallioalue.

M124

Meri-Rastilan luonnontilaisella metsiköllä on viihtyvyyttä lisäävä ja itäisten alueiden huonoa imagoa korjaava vaikutus.

M61, M85

Meri-Rastila on melko tiiviisti rakennettua aluetta, ja on tärkeää, että asuntojen lähietäisyydelle jää virkistysaluetta.

M85

Asuntoja ei tulisi lisätä, vaan kehittää alueen viihtyvyyttä ja palveluja.

M23, M87

Niitty sekä metsä kallioineen ja kivineen on tärkeä elämyksellinen ympäristö.

M23, M223

Alue on luonnon kannalta hyvin monipuolinen, ja alkaa olla merkittävä linnustolta mm. Porvarinlahden ja muun lisääntyvän rakentamisen seurauksena.

M10, M23, M40, M46, M52, M61, M74, M77, M85, M87, M102, M118, M123, M124, M126, M145, M155, M190, M223

Meri-Rastilan ranta-alueen kaavoittamisesta tulee luopua. Perusteluja:

M23, M40, M61, M77, M102, M124, M126, M145, M190, M223

- alue on merirastilalaisten ja muidenkin itä-helsingiläisten aktiivisessa ulkoilu- ja virkistyskäytössä

M23, M52, M102, M190, M223

- kokonaisuudessaan erittäin kaunis alue koostaa koko kaupunginosalle luonteenomaista luonnonläheisyyttä

M10, M40, M77, M102, M112, M124, M126, M190

- kallioharjanteen päällä on harvinainen, Litorinameren aikainen, rantakivikkoalue, pirunpelto, joka sinällään on suojeltava kohde. Se jäisi kerrostalojen keskelle ja turmeltuisi ajan mittaan täysin.

M10, M52, M102, M155, M190

- alue on osa itäistä vihersormeaa, joka rakennettaessa kaventuisi täysin riittämättömäksi

M87, M102, M190

- alue on tärkeä Meri-Rastilan koulujen ja päiväkotien luontoretkien kohde ja oppimisympäristö.

M85, M102, M190

- ranta-alueella on sen läheisyydessä sijaitsevan leirintäalueen vuoksi myös matkailullista arvoa

M190

- Helsingin yleiskaavan asuntorakentamistavoitteesta suunniteltu alue kattaisi häviävän pienen osan.

M46

- Lisääntyvä liikenne aiheuttaisi meluhaittoja ja vähentäisi viihtyvyyttä

M77

Aiemmin alueelle suunnitelluista pientaloista on jo luovuttu, miksi raskaampi rakentaminen olisi nyt suotavaa?

M77

Ehdotamme, että Meri-Rastilan ranta-alue jätetään selvitysalueeksi.

M102

- Rakentamisen pohjana oleva väestöennuste on ylimitoitettu. Vuosaari on viime vuosina kantanut raskaan vastuun kaupungin asukasmäärän kasvusta. Jo nykyinen asukasmäärä sekä tulevan sataman liikenne kuormittavat ympäristöä kohtuuttomasti.

M85

Ramsinrannan rakentaminen pienentää jo huomattavasti virkistysaluetta

M190

Ehdotamme vaihtoehtoisesti, mikäli alueen varaamisesta asuntorakentamiseen ei ole mahdollista luopua, että asuinalue muutetaan pientaloalueeksi ja kerrosneliömäärää supistetaan vastaavasti.

| **Vastaus:**

Pirunpellon suojavyöhykealuetta levennetään vähintään 50 metriin.

Meri-Rastilan alueen rakentaminen noudattaa yleiskaavan suunnitteluperiaatteita. Se sijaitsee hyvien raideliikenneryhteyksien varrella ja eheyttää nykyistä kaupunkirakennetta. Vartiokylänlahden ranta säilyy vihreänä.

Rakentamistapaan ja virkistyskäytön ohjaamiseen kiinnitetään jatkosuunnittelussa erityistä huomiota.

Pohjois-Vuosaari

L66

Virkistyskäytön ohjaamiseen on kiinnitettävä huomiota Kallahden, Mustavuoren ja Östersundomin alueilla.

L30

Uusien asuinalueiden suunnittelulla valtakunnallisesti arvokkaille kallioalueille Pohjois-Vuosaassa vähennetään luonnon monimuotoisuutta.

L30

Alue on geologisesti merkittävä kallioalue ja tulisi säästää asuntorakentamiselta ja säilyttää viheralueena. Mahdollinen rakentaminen tulisi osoittaa ainoastaan Porslahdentien jälkeiselle alueelle Laivanrakentajantien varteen.

M16

Aivan Mustavuoren lähelle suunniteltu asuinalue on täysin ylimitoitettu. Asuinalueen koko ja asukasmäärä vaarantavat Mustavuoren arvon retkeilykohteena.

M45

Niinisaarentien pohjoispuolinen alue tulee merkitä suunnittelualueeksi, jolla tutkitaan suunnitellun asuntokerrosalan sijoittamista pientaloalueen sijasta kerrostaloalueelle Niinisaarentien varteen.

M55, M78, M89, M126

Niinisaarentien pohjoispuolinen alue tulee jättää yleiskaavassa virkistysalueeksi. Perusteluja:

M55, M78, M89

- ulkoilu- ja virkistysalue on helposti saavutettavissa ja erittäin suosittu kohde koko Itä-Helsingin asukkaille. Alue on olennainen osa Vuosaaren lähivirkistysalueita.

M78, M89, M126

- alue sijaitsee lähellä Natura- ja luonnonsuojelualueita, jotka vaativat suojavyöhykkeen

M55

- muut Vuosaaren luontoalueet ovat täysin erityyppisiä Mustavuoreen verrattuna, eivätkä korvaa sitä

M55

- alue on Helsingin kalliikohteista arvokkain

M55, M78, M89

- Mustavuoren lehto on pääkaupunkiseudun arvokkain lehto

M55

- kokonaisuutta ei tule pirstoa

M78, M89

Vuosaareen on muutettu upeiden luontoalueiden ja vapaiden merenrantojen vuoksi. Rakennettakoon asuntoja alueille, missä kukaan ei halua ulkoilla. Asumisväljyyttä on myös rakentamisen väljyys.

M190

Niinisaarentien pohjoispuolinen 2000 asukkaan pientalovaltainen asuinalue tuhoaa käytännössä koko Mustavuoren kallioalueen käytön virkistys- ja ulkoilualueena, sekä uhkaa mahdollisuutta suojella alueella olevat historialliset kohteet (tykkiteitä, linnoituskaivantoja, juoksuautoja, ammusvarasto).

Asuinalue uhka lisäksi mustavuoren luontoalueita, koska ne jäävät ilman riittävää suojavyöhykettä. Esitämme, että kaavailtu alue poistetaan yleiskaavaehdotuksesta.

M190

Mikäli asuinalueen poistamiseen ei ole mahdollisuuksia, esitämme vaihtoehtona asukasmäärän vähentämistä 500 hengellä 1500 henkeen.

M190

Kaavoitettavat kerrostalot voitaisiin sijoittaa ketjuksi Niinisaarentien varrelle, ja pientalot riittävän väljästi niiden pohjoispuolelle Mustavuoren alueelle. Em. ratkaisu loisi mahdollisuuden säilyttää Mustavuoren latu- ja kuntopolkuverkosto lähes nykyisellään.

M55

Pientaloalueen sijasta voisi suunnitella Niinisaarentien varteen kerrostaloja, esim. houkuttelevia, viihtyisiä terassitaloja, parvekkeet etelään. Niinisaarentie siirrettäisiin kulkemaan talojen pohjoispuolitse.

Vastaus:

Edellisen yleiskaavan asuntovarausta on täsmennetty niin, että alue on yleiskaavaehdotuksessa pientaloaluetta. Yksityiskohtaisessa kaavoituksessa alueen ominaispiirteet otetaan huomioon. Alue sopii sijaintinsa puolesta pientalovaltaiseen rakentamiseen.

LIITE 1: LAUSUNNOT

Saapuneet lihavoitu

- L1 **Akava ry (lausunnon antanut Akava-Uusimaan aluetoimikunta)**
- L2 **Autoliitto ry**
- L3 **Espoon kaupunki**
- L4 **Etelä-Suomen lääninhallitus/Sosiaali- ja terveystoimisto**
- L5 **Helsingin kauppakamari**
- L6 Helsingin kaupunkorakennusvirasto
- L7 **Helsingin Kaupunginosayhdistysten Liitto ry HELKA**

Helsingin kaupunki, lautakunnat/virastot ja laitokset:

- L8 **Asuntotuotantotoimikunta**
- L9 **Energiansäästöneuvottelukunta, c/o HKR-Rakennuttaja**
- L10 **Kaupunginkanslia, Talous- ja suunnitteluosasto**
- L11 **Kaupunginkanslia, Elinkeinoneuvottelukunta**
- L12 **Kaupunginmuseon johtokunta**
- L13 **Asuntolautakunta**
- L14 **Kiinteistölautakunta**
- L15 **Kulttuuri- ja kirjastolautakunta**
- L16 **Joukkoliikennelautakunta**
- L17 **Liikuntalautakunta**
- L18 **Nuorisolautakunta**
- L19 Opetuslautakunta
- L20 **Pelastuslautakunta**
- L21 **Rakennuslautakunta**
- L22 **Yleisten töiden lautakunta**
- L23 **Satamalautakunta**
- L24 **Sosiaalilautakunta**
- L25 **Tarkastusvirasto**
- L26 **Terveyslautakunta**
- L27 **Tietokeskus**
- L28 **Tekninen lautakunta**
- L29 **Ympäristölautakunta**

- L30 **Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry**
- L31 **Helsingin seurakuntayhtymä**
- L32 Helsingin Sotilasläänin Esikunta
- L33 **Helsingin yliopisto**
- L34 Helsingin yliopisto, Maantieteen laitos
- L35 **Helsingin Yrittäjät**
- L36 Helsinki Region Marketing Oy
- L37 **Ilmailulaitos**
- L38 **Itä-Uudenmaan liitto**
- L39 **Kapiteeli Oy**
- L40 Kauniaisten kaupunki
- L41 **Kirkkonummen kunta**
- L42 **Liikenne- ja viestintäministeriö**
- L43 **Läntisen Maanpuolustusalueen Esikunta, Hämeenlinna**
- L44 **Merenkulkulaitos**
- L45 **Merivoimien Esikunta**
- L46 **Metsähallitus**
- L47 **Museovirasto**
- L48 **Puolustusministeriö/resurssipoliittinen osasto**
- L49 Rakennusteollisuuden Keskusliitto
- L50 Ratahallintokeskus
- L51 **Senaatti-kiinteistöt**

- L52 Sipoon kunta**
- L53 Sisäasiainministeriö**
- L54 Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus Stakes**
- L55 Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- L56 Suomen Arkkitehtiliitto SAFA**
- L57 Suomen Kiinteistöliitto ry (lausunnon antaneet: Uudenmaan asuntokiinteistöyhdistys, Helsingfors svenska fastighetsförening rf)**
- L58 Suomen Omakotiliitto ry, Helsingin piiri**
- L59 Tekniikan Akateemisten Liitto TEK ry
- L60 Teknillinen korkeakoulu
- L61 Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto
- L62 Toimihenkilökeskusjärjestö
- L63 Uudenmaan liitto**
- L64 Uudenmaan työvoima- ja elinkeinokeskus**
- L65 Uudenmaan tiepiiri
- L66 Uudenmaan ympäristökeskus**
- L67 Valtiovarainministeriö**
- L68 Vantaan kaupunki**
- L69 Vantaan seurakuntayhtymä**
- L70 VR-Yhtymä Oy**
- L71 Vuokralaisten Keskusliitto ry
- L72 Ympäristöministeriö**
- L73 YTV Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta**

LIITE 2: MUISTUTUKSET

- M2 Marja Kurki
M3 Paperinkeräys Oy/ Kyösti Pöyry
M4 Tuuli Luukas
M5 Puistolan Kiinteistöyhdistys ry/Lars Elers
M6 Astrid Nurmivaara, Jukka Nurmivaara
M7 Vartiosaari-Seura ry/Tapani Parviainen
M8 Lars Lindh
M9 Erkki Parnila
M10 Tommi Simon
M11 Wolfgang Zeller
M12 Helsingin kaupungin akavalaisten lomatuki ry/Jouko Pekkarinen, Raili Rinne
M13 Liisa Haapala
M14 Koillis-Helsingin Vihreät ry/Sirkku Ingervo
M15 Herttoniemen Vasemmistoliitto/Terttu Saarinen
M16 Herttoniemi-Seura ry/Olavi Tikkanen, Marjatta Nieminen
M17 Lehtisaari-Seura ry:n ja Lehtisaaressa sijaitsevien asunto- ja kiinteistösaakeyhtiöiden asettama kaavatoimikunta/Heikki Bergholm, Marjatta Laurén
M18 Matti Laitinen
M19 Kari Karjalainen
M20 Sven Grönblom, Notholmen Ab, Oy Grönblom Ab
M21 Reijo Nättiaho
M22 Anneli Törrönen
M23 Juhana Rauthovi
M24 Asunto Oy Mannerheimintie 77
M25 Asunto Oy Mannerheimintie 69/Pekka Urasto
M26 Marja Jalava
M27 Timo Heino
M28 Roihuvuori-Seura ry/Tytti Salminen, Jyrki Jantunen
M29 Puotilan venekerho ry/Esko Meroniemi +6 allekirjoitusta
M30 Yrjö Palotie/ Lauttasaaren säätiö- Drumsöstiftelsen, Katajaharjuntie 1-3 A, As. Oy Katajaharjuntie 6, As. Oy Helsingin Katajaharjuntie 12 A, As. Oy Katajaharjuntie 14, As. Oy Katajaharjuntie 15, As. Oy Helsingin Katajaharjuntie 16 B, As. Oy Helsingin Katajaharjuntie 18 A, As. Oy Helsingin Katajaharjuntie 18 B, As. Oy Katajaharjuntie 20, As. Oy Luoteisväylä 11, As. Oy Vaskiniemenho- vi, As. Oy Laukkaranta, Bostads Ab Tirholmsvägen 14, Bostads Ab Enåsvägen 14 B-16 A, Vesiti- la T 14/Yrjö Palotie, Tallberg, Carl Johan (Katajaharjuntie 10 C omistajana), Tallberg, Thomas, Hamunen, Vesa ja Iris (Luoteisväylä 9 B omistajana), Bergroth Ismo ja Maj (Koivusaarentie 7 omistajana) Renlund Susanna (vesialueen 1:672 omistajana) (Ympäristölakiasiantomisto Sario & Niemelä Oy)
M31 Lauttasaari-Seura/Kalle Justander, Mirja Lindgren
M32 Hafte Samaletdin (+6 allekirjoitusta)
M33 Wolfgang Zeller (+20 allekirjoitusta)
M34 Aila Saukkonen, Seppo Saukkonen, Marianne Ittonen, Pentti Ittonen
M35 Stina Lundström
M36 Riitta Kotilainen
M37 Rita Janes
M38 Raija Poikkeus
M39 Maiju Soininen
M40 Sari Hartonen
M41 Asunto Oy Reiherintie 1/Kari Hynninen, Marja-Liisa Laakkonen (sama kuin M90)
M42 Pekka Poikkeus
M43 Riitta Brelieh (+adressi, jossa 160 allekirjoitusta)
M44 Mirkka Hyytiäinen (+5 allekirjoitusta)
M45 Vasemmistoliitto/Seppo Järvinen, Jorma Pikkarainen

- M46 As. Oy Vuomerén Salpa/Eija Salminen
M47 Olli Laurila
M48 Pro Helsinki Säätiö/Thomas Tallberg, Magnus Bäck + 4 allekirjoitusta
M49 Pajamäki-Seura ry/Jukka Sarjanen, Jukka Kouri (sama kuin M147)
M50 Pirjo Hämäläinen
M51 Janne Lauha, Marjut Lauha
M52 Ensio Salminen +perhe
M53 Simo Freese
M54 Eero Kakkuri
M55 Aira Nederström-Kanerva
M56 Niilo Hyvönen
M57 Helmi Kakkuri
M58 Brita Heikkilä
M59 Tiina Neal, Seppo Suo-Anttila
M60 Mirja Castrén
M61 Märssykuja 1 asukkaat/Hanna Mäkinen
M62 Sirkka-Liisa Hietala
M63 Helvi Harjumäki
M64 Tuulikki Rautalin
M65 Helena Kakkuri
M66 Pirkko Rantatorikka
M67 Keijo Sundvall
M68 Jouko Vatanen, Eppu Vatanen
M69 Malmin lentoaseman ystävät ry
M70 Pertti Pastinen +10 allekirjoitusta
M71 Eeva Karjalainen
M72 As Oy Mannerheimintie 69, As Oy Mannerheimintie 71, As Oy Mannerheimintie 73, As Oy Mannerheimintie 75, As Oy Mannerheimintie 77
M73 Ilkka Salonen
M74 Ilkka Salonen
M75 Leena Hyvärinen
M76 Uudenmaan taidetoimikunta, Ornamo ry ja Suomen taiteilijaseura ry
M77 Krister Sanmark, Marjaliisa Siira, Riitta Vidgren
M78 Marjaliisa Siira, Krister Sanmark, Tapio Solonen (sama kuin M89)
M79 Reijo Saarelainen
M80 Kari jylhä
M81 Malmi-Seura ry/Sauli Rouhinen
M82 Tuija Ruoho-Airola
M83 Timo Heino
M84 As. Oy Haaganrinne/Tomi Vahevaara, Piro-Liisa Aro, Tuomas Lang
M85 As. Oy Rastilankallio/Christel Kyttälä, Aila Lepistö
M86 As. Oy Lehtisaaren Salpa/Urpo Ryönänkoski, Harri Lammi
M87 Meri-Rastilan ala-asteen koulun vanhempainyhdistys/Marjut Riit'aho-Martti, Kari Valkama
M88 Tatiana Soloviova
M89 Marjaliisa Siira, Krister Sanmark, Tapio Solonen (sama kuin M78)
M90 Asunto Oy Reiherintie 1/Kari Hynninen, Marja-Liisa Laakkonen (sama kuin M41)
M91 Riitta Brelh
M92 Adressi (10 allekirjoitusta)
M93 Ritva Vilkmán
M94 Anna-Liisa Kahila
M95 Koivusaaren Pursiseura ry/Matti Vuolanen, Esa Törmä
M96 Mauri Isotalo
M97 Anju Asunta + 115 allekirjoitusta
M98 Ritva Kivikkokangas-Sandgren
M99 Sari Mustala, Sami Mustala, Sebastian Mustala
M100 Birgitta Lindroos
M101 Adressi (7 allekirjoitusta)

- M102 Meri-Rastilan aluefoorumi/Jaana Pylkkänen ja 7 allekirjoittanutta, liitteenä kansalaisadressi, jossa n. 2300 nimeä
- M103 Timo Hyvönen
- M104 Martti Salomaa
- M105 Sinikka Paavilainen
- M106 Marianne Kallio, Sami Niskanen
- M107 Hannele Kumpulainen, Miika Nyyssönen
- M108 Suomen Tuulivoimayhdistys ry/Tommi Rautio
- M109 Suomen Tuulienergia - FWT Oy/Tommi Rautio
- M110 Kårböle Gille/ Kristine Rehnström, Rurik Packalén
- M111 Pukinmäki-seura ry/Kauko Salmi, Tero Tuomisto
- M112 Puotila-Seura ry/Heikki Iihola, Juha Halme, Monika Sköld
- M113 Oy Shell Ab
- M114 Marja-Liisa Laakkonen (Öljysatama)
- M115 Marja-Liisa Laakkonen (Malmin lentokenttä)
- M116 As Oy Värttinäkuja 2/Petri Heikkinen, As Oy Kehruutie 5/Mikko Nyyssölä
- M117 Ruskeasu- Seura ry/Jyrki Erra
- M118 Erkki Tiinanen
- M119 Laajasalo-Degerö Seura ry/Riitta Hämäläinen-Bister, Mika Penttinen
- M120 Mika Penttinen
- M121 Christina Lindén
- M122 "Helsinki ympärivuotisena meriuintikaupunkina" -työryhmä/Tuulikki Lahtinen + 4 allekirjoitusta
- M123 Silja Nuutinen
- M124 As Oy Meri-Rastilantie 5 hallitus ja asukkaat/Tiina Sillgrén
- M125 Tapanila-Seura ry
- M126 Itä-Helsingin Vihreät ry/Hanna Fontana
- M127 As Oy Taivalkulma/Juhani Linnoinen, Merja Viitala
- M128 Marja Häyrynen-Alestalo + 3 allekirjoitusta (sama kuin K129)
- M129 As Oy Ruukinlahdentie 3/Jan Sucksdorff, Marja Häyrynen-Alestalo (sama kuin M128)
- M130 Martti Uksila
- M131 Sakari Sillanpää
- M132 Oy Esso Ab/Sakari Toivola
- M133 Taru Nikkola +56 allekirjoitusta
- M134 Pentti Heinonen
- M135 Heikki Hänninen
- M136 Eteläiset kaupunginosat ry/Maarit Louekari, Sirpa Saari
- M137 Kulosaarelaiset ry - Brändöborna r/Heikki Kukkonen, Heidi Ruhala (adressi, 251 allekirjoitusta)
- M138 Appu Haapio
- M139 Marjaniemen purjehtijat ry/Arto Kaunisto
- M140 As Oy Luoteisväylä 10 B/Heikki Harju + 3 allekirjoitusta
- M141 Vartiokylän kokoomus ry/Esko Hyytiäinen, Leila Eklund
- M142 Simo-Valeri Kopranen ja perheenjäsenet
- M143 Anri Ovell, Peter Ovell
- M144 Sari Koskinen, Esko Launonen
- M145 As. Oy Fokkatori/Timo Vierelä
- M146 Kaarelan Omakotiyhdistys ry/Heikki Hietanen, Pekka Toivonen
- M147 Pajamäki-Seura ry/Jukka Sarjanen, Jukka Kouri (sama kuin M49)
- M148 Kallio-seura ry/Raimo Nenonen, Hannu Routio
- M149 Katajanokkaseura ry/Marja Karppanen, Risto Jaakkola
- M150 Töölö-Seura ry, Punavuoriseura ry, Siltasaariseura ry, Töölöläisen kulttuurikerho ry
- M151 Sjöblom Sven ja Martha kuolinpesä, Karl-Johan Sjöblom
- M152 Lehtisaari-Seura ry/Irma Koskinen, Päivi Hirvonen
- M153 Ragnar Wikström
- M154 Outi Liusvaara, Juha Okko
- M155 As. Oy Meri-Rastilantie 9/Pekka Ylimutka
- M156 Marjatta Haapio
- M157 Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry/Kati Kärkkäinen, Johanna Oja

- M158 Marjaana Mykkänen
M159 Juha van Ingen
M160 Adressi/Meilahden ala-asteen opettajat (26 allekirjoitusta)
M161 Adressi (15 allekirjoitusta)
M162 Adressi (3 allekirjoitusta)
M163 Adressi (5 allekirjoitusta)
M164 Adressi (27 allekirjoitusta)
M165 Adressi (25 allekirjoitusta)
M166 Adressi (25 allekirjoitusta)
M167 Adressi (22 allekirjoitusta)
M168 Adressi (23 allekirjoitusta)
M169 Adressi (12 allekirjoitusta)
M170 Adressi (3 allekirjoitusta)
M171 Adressi (10 allekirjoitusta)
M172 Adressi (46 allekirjoitusta)
M173 Adressi (13 allekirjoitusta)
M174 Adressi (19 allekirjoitusta)
M175 Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa ry/Aki Arkiomaa, Marcus Walsh
M176 Juha Liira + Jouko Jauhaisen ym. adressi, yht. 41 allekirjoitusta
M177 Martti Parviainen
M178 Puistola-seura ry
M179 Dina Samaletdin
M180 Jukka Nyrhinen
M181 Helsingin seudun Maan ystävät ry, Helsingin yliopiston Maan ystävät ry, HYYn Vihreät ry, Luonto-Liitto, Luonto-Liiton Uudenmaan piiri ry, Maan ystävät ry
M182 Greenpeace/Kaisa Kosonen
M183 Joachim Stark
M184 Madeleine von Essen
M185 Edelleen ei ydinvoimaa -kansalaisliike, Helsingin seudun Maan ystävät ry, Helsingin yliopiston Maan ystävät ry, HYYn Vihreät ry, Luonto-Liitto, Luonto-Liiton Uudenmaan piiri ry, Maan ystävät ry
M186 Lauri Nordberg
M187 Oulunkylä-Seura ry./Erwin Woitsch, Vesa Hongisto
M188 Malminkartanon asukasyhdistys Ry/Erik Haggrén
M189 Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry (=lausunto, L30)
M190 Vuosaari-Seura ry, Vuosaari-Säätiö rs, Vuosaaren asukastoimikunta, Vuosaaren paikallisagentuurimä
M191 Liisa Janhunen
M192 Anders Magnusson
M193 Markku Jutila
M194 Laajasalon Pienkiinteistöyhdistys ry/Jaakko-Juhani Himberg, Risto Marttinen
M195 Juha Lastu
M196 Helsingin kaupunkisuunnitteluseura ry/Yrjö Sormunen
M197 Alppila Seura ry/Hilkka Kuusinen, Pirjo Jauhainen
M198 Helsingin Keskuspuiston puolesta ry/Mauri Helovirta, Martti Manu
M199 Adressi (27 allekirjoitusta)
M200 Adressi (57 allekirjoitusta)
M201 Adressi (51 allekirjoitusta)
M202 Adressi (75 allekirjoitusta)
M203 Adressi (22 allekirjoitusta)
M204 Adressi (18 allekirjoitusta)
M205 Adressi (n. 20 allekirjoitusta)
M206 Adressi (18 allekirjoitusta)
M207 Adressi (31 allekirjoitusta)
M208 Adressi (26 allekirjoitusta)
M209 Adressi (18 allekirjoitusta)
M210 Adressi (15 allekirjoitusta)

- M211 Adressi/Rudolf Steiner koulu (34 allekirjoitusta)
- M212 Adressi (4 allekirjoitusta)
- M213 Adressi (17 allekirjoitusta)
- M214 Saara Toivonen, Petri Huhtakangas
- M215 Adressi (13 allekirjoitusta)
- M216 Adressi (40 allekirjoitusta)
- M217 Adressi (48 allekirjoitusta)
- M218 Adressi (24 allekirjoitusta)
- M219 Adressi (20 allekirjoitusta)
- M220 Adressi (83 allekirjoitusta)
- M221 Adressi (20 allekirjoitusta)

Kirjeet, jotka ovat myöhässä tulleita muistutuksia:

- M222 Anna-Maija Elovaara
- M223 Lea Huttunen
- M224 Adressi (5 allekirjoitusta)
- M225 Molly Lindfors
- M226 Adressi (13 allekirjoitusta)
- M227 Roihuvuoren Agenda 21 ryhmä ry/Virve Veisterä, Marja Kouri
- M228 Hannes Jumppanen
- M229 Jukka Jormola
- (M230 Timo Vasarainen, Katri Riihikoski (Asemakaavaehdotus 11178, Vuorensyrjä 1,2,6-8) Poistettu 22.5.03)
- M231 Helsingin Bella-Marina Oy/liro Haakana
- M232 Saariston ystävät ry/Kirsi Kostamo-Liusvaara
- M233 Käpylä-Seura ry.

Muissa yhteyksissä tulleita, tähän liitettyjä kannanottoja:

- M4 Kaarelan omakotiyhdistys ry/Risto Louhisola, Heikki Hietanen ja 7 allekirjoittanutta, liitteenä kansalaisadressi, jossa lähes (704) nimeä (diaarinumero 2001-2410/64)
- M5 SKP:n Pitäjänmäen osasto/Tapio Siirilä (diaarinumero 02/221)
- Mi Veikko Varjus (diaarinumero 2003-793/62)
- Mii Simo Paronen (diaarinumero 2002-221/522)
- Miii Ship Power Service Oy/Lauri Eskola (diaarinumero 2003-849/72)
- Miv Malmin lentoaseman ystävät ry (diaarinumero 2002-221/522)

HELSINGIN KAUPUNKISUUNNITTELUVIRASTON

YLEISSUUNNITTELUOSASTON SELVITYKSIÄ

Sarjassa ovat aiemmin ilmestyneet seuraavat julkaisut:

2003:1 Kaupunkimaisia pientaloalueita Helsinkiin

ISSN
ISBN

1458-9664